

การรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม

วิภาวรรณ พัฒนพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชา
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9745-47-7

Information Reception, Motivation, Satisfaction, and Attitude
towards Agrotourism of Tourists in Samut Songkhram

Vipawan Phatanaphong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Business Communication Arts
Graduate School, Dhurakijpundit University
2004
ISBN 974-9745-47-7

ผลการวิจัย พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-25 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน ส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามพบว่า มากกว่าครึ่งที่เดินทางมาเที่ยวกับเพื่อน นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ครั้งนี้เป็นครั้งแรก ใช้ระยะเวลาในการเที่ยวชม 3 ชั่วโมงขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ ตามลำดับ โดยการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามนับว่าอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยจึงอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับสูง และมีทัศนคติเชิงบวกต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าตัวแปรที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจึงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก แตกต่างกัน
3. ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
4. ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

Thesis Title   Information Reception, Motivation, Satisfaction, and Attitudes
  towards Agrotourism of Tourists in Samut Songkram Province
Name   Vipawan Phatanaphong
Thesis Advisor   Dr. Anchalee Chulapimpan
Department   Business Communication Arts
Academic Year 2004

ABSTRACT

The research on “Information Reception, Motivation, Satisfaction, and Attitudes towards Agrotourism of Tourists in Samut Songkram ” has set as its objectives to study on Information Reception, Motivation, Satisfaction, and Attitudes towards Agrotourism of Tourists in Samut Songkram

The work has been carried out as a survey research, in the form of a one – shot descriptive study. The sample group consists of 405 people who are Thai Agrotourists of Samut Songkram during a period of time from April-June 2003. Taro Yamane’s reference table are employed. Non-Probability Sampling and Questionnaire is used as the tool for collecting data.

As for data analysis by descriptive statistics method, namely frequency, percentage, means and standard deviation are used to analyze the variables involved. The statistics for testing hypotheses include T-test and One-way ANOVA were used in testing difference of means in accordance with hypotheses set forth.

The findings of the research are as the follows :

Most of samples were female aged 18-25 years, had Bachelor Degree level and worked as the company employees and had monthly income not more than 10,000 Bath. The behavior of the samples in taking Agrotourism in Samut Songkram were that more than half of them had come with their friends, made their excursion themselves, and most of samples travelled here for the first time. In addition, the excursion lasted more than 3 hours per visit.

Surveyed Agrotourists get their information reception from personal media mostly, followed by mass media and specialized media respectively. They had information reception about Agrotourism in Samut Songkram at lower level, and motivation are at medium level, and satisfaction is at a high level, and attitude of positive towards taking Agrotourism.

In Hypothesis testing to compare the differences among the variables used in this research, the variables differed significantly at the level of .05. The findings are as follows :

1. The difference in demographic characteristics of the Agrotourists, namely age, education, occupation and monthly income were significantly difference in their information reception to Agrotourism in Samut Songkram through mass media, personal media and specialized media.
2. The difference in demographic characteristics of the Agrotourists, namely education were significantly difference in their internal and external motivation for taking Agrotourism in Samut Songkram.
3. The difference in demographic characteristics of the Agrotourists, namely sex and education were significantly difference in their satisfaction towards Agrotourism in Samut Songkram
4. The difference in demographic characteristics of the Agrotourists, namely sex and education were significantly difference in their attitude towards Agrotourism in Samut Songkram.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ดร. อัญชลี จุฬาริมพ์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านกรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณ อาจารย์อรุณ งามดี ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์อรุณช เลิศจรยรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิโรโสภณ ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการวิจัย และขอขอบพระคุณ อาจารย์บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านสถิติในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมถึงเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ช่วยประสานงานต่าง ๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สมทรง แสงตะวัน ประธานกลุ่มปรับปรุงคุณภาพส้มโอสวนแสงตะวัน คุณเป็รื่อง มรรคทรัพย์ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง คุณทองหล่อ สุดสวาท ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ สำหรับการต้อนรับที่ดีและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา อีกทั้งขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ และผู้ใกล้ชิดทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจ และกำลังใจอันยิ่งใหญ่ ให้ผู้วิจัยมีมานะพยายามจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จสมความตั้งใจ

วิภาวรรณ พัฒนพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฒ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย	7
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	
10	
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร.....	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ...	21
แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว.....	25
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	46
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	46
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	46
วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	47
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	50
การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนน.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4. ผลการวิจัย.....	56
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา.....	57
ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน.....	82
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
สรุปผลการวิจัย.....	134
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	139
อภิปรายผล.....	145
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	167
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	168
บรรณานุกรม.....	171
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม.....	176
ประวัติของจังหวัดสมุทรสงคราม.....	183
ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม.....	193
ประวัติผู้เขียน.....	201

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	57
2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	68
3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา.....	59
4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	60
5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ ส่วนบุคคลต่อเดือน.....	61
6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเดินทาง มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม.....	62
7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการ เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม.....	63
8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม.....	64
9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ เที่ยวชม.....	65
10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ ในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม.....	66
11	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน.....	67
12	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	68
13	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ.....	69
14	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อทุกประเภท.....	70
15	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของปัจจัยจูงใจภายใน.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของปัจจัยจิตใจภายนอก..... 73
17	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของปัจจัยจิตใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม..... 75
18	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของความพึงพอใจ..... 76
19	แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของทัศนคติ..... 79
20	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน..... 82
21	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน..... 83
22	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน..... 84
23	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน..... 85
24	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน..... 87
25	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน..... 89
26	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาต่างกัน.. 91
27	ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาต่างกัน.... 93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 54 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน..... 132

DPU

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภาพแสดงกระบวนการรับรู้ข่าวสารของบุคคล.....	16
2	แผนภาพแสดงกระบวนการจูงใจ (The Motivation Process).....	34
3	แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา.....	49

DPU

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความอยากรู้อยากเห็นและอยากมีประสบการณ์กับสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่นำความรื่นรมย์ ความผ่อนคลายจากภาวะตึงเครียด ซ้ำซาก จำเจ ที่ประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน เรามักจะพบว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวของมนุษย์นั้น ปรากฏในหลายรูปแบบ หลายลักษณะ และมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามระบอบนิยม ทัศนคติ และสภาพแวดล้อมของแต่ละยุคสมัย เมื่อประกอบเข้ากับสภาวะการณ์ปัจจุบัน ที่ความต้องการด้านการท่องเที่ยวของมนุษย์ได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยเกื้อหนุนหลายประการ ทั้งด้านการคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ตลอดจนการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การท่องเที่ยวชมธรรมชาติ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ การท่องเที่ยวตามกลุ่มสนใจเฉพาะด้าน เป็นต้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์และวิสัยทัศน์ จึงนับว่าการเดินทางท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาคนด้วย

ปัจจุบันการท่องเที่ยวในประเทศไทยได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยพัฒนาและเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นปัจจัยหลักในการสร้างรายได้และดึงดูดเงินตราต่างประเทศสามารถทำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ และกระจายรายได้สู่ประชาชนในท้องถิ่น ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างเห็นได้ชัด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540)

ท่ามกลางความเติบโตของการท่องเที่ยวที่เจริญรุดหน้ามาตามลำดับ แต่ในด้านตรงข้ามการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลับทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและภาพพจน์ของการท่องเที่ยวถดถอยลง การจัดการการท่องเที่ยวโดยทั่วไปมักประสบปัญหาที่สวนทางกันระหว่างการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และการพัฒนาอยู่เสมอ จนกระทั่งประมาณสิบกว่าปีที่ผ่านมาจึงได้มีบุคคลหลายวงการทั้งนักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และองค์กรพัฒนาเอกชน (Non Government

Organization หรือ NGO) ได้เรียกร้องให้มีการจัดการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ (Alternative Tourism) อันเป็นทางเลือกในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กันไป โดยชี้ให้เห็นว่าโลกนี้มีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด ไม่สามารถใช้อย่างสิ้นเปลืองเหมือนเดิมได้อีกแล้ว จึงเกิดกระแสความคิดที่จะปรับกระบวนการและวิถีทัศน์ของการท่องเที่ยวใหม่ เป็นเหตุให้มีการจัดประชุมนานาชาติด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาแบบยั่งยืนที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 1990 (พ.ศ. 2533) หรือที่เรียกว่า Globe 90' Conference ได้พูดถึง “การพัฒนาแบบยั่งยืน” (Sustainable Development) ที่โยงไปสู่ “การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน” (Sustainable Tourism Development) ทำให้ประเทศต่าง ๆ พยายามคิดหารูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นเหตุให้มีการจัดการประชุม “Earth Summit” ที่กรุงริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ค.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535) โดยผลของการประชุมครั้งนี้ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ขึ้น จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไปในอนาคต (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540 : 2-3)

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวแบบสนใจสิ่งแวดล้อม หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นทางเลือกที่มีการผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวและการรักษาสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม สามารถดำเนินไปพร้อมกันได้ เนื่องจากการท่องเที่ยวในลักษณะนี้เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่จะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติ และเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างแท้จริง และเพื่อให้การท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบมากขึ้น ต้องมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนด้วย ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อชุมชนต่อไป

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ (Alternative Tour) ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในต่างประเทศ เช่น ประเทศเยอรมนี มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบนี้อย่างจริงจัง ส่งผลให้ประเทศไทยเริ่มเห็นความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้จัดให้มีโครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้นต้อนรับปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2541-2542 (Amazing Thailand 1998-1999) เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการว่างงานของคนในชนบท อัน

เนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้และกระจายรายได้แก่เกษตรกรในชนบท และหากจะมองศักยภาพในการพัฒนาแล้ว ประเทศไทยมีความได้เปรียบทางศักยภาพของการท่องเที่ยวประเภทนี้สูง เนื่องด้วยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานทางด้านการเกษตรมาอย่างช้านาน มีความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม จนได้ชื่อว่าเป็นคู่ข้าวคู่น้ำของโลก (สร้อยดี อาสาธรรมกิจ, 2540 : 43)

ด้วยเหตุผลข้างต้น กรมส่งเสริมการเกษตรและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้มีนโยบายให้ทุกจังหวัดจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) ขึ้น ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสินค้าใหม่ทางการท่องเที่ยวในประเทศไทย ที่สามารถดำเนินการให้เป็นที่สนใจของชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ โดยมีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชม ชิม ซื้อผลิตภัณฑ์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการเกษตร เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน และศึกษาดูงาน หาประสบการณ์ความรู้ในเรื่องเกษตรกรรมร่วมไปกับการพักผ่อนหย่อนใจในบรรยากาศของชุมชนชนบท ที่มีวิถีชีวิตเป็นชุมชนเกษตรของไทย โดยได้จัดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3 ประเภทด้วยกัน ดังนี้ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2543 : 12-15)

1. จุดท่องเที่ยวเกษตรประเภทชุมชนหรือหมู่บ้านท่องเที่ยวเกษตรกร ดำเนินการในลักษณะรวมกันของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน มีทั้งประเภทที่พักค้างในหมู่บ้านได้และประเภทระยะสั้น ไม่เกิน 1 วัน ในแต่ละจุดจะมีจุดเด่นโดยเฉพาะ (Highlight) นอกจากนี้ก็มีกิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจประกอบด้วย ในหมู่บ้านท่องเที่ยวจะแบ่งเขตเพื่อให้เหมาะสม และง่ายต่อการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1.1 บริเวณที่เป็นจุดหรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (Visiting center) เป็นจุดแรกที่

นักท่องเที่ยวจะแวะพักก่อนเที่ยวชมหรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ลานจอดรถที่นักท่องเที่ยวแวะรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม ที่จำหน่ายสินค้าแปรรูป ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร แปลงรวบรวมพันธุ์พืช เป็นต้น

1.2 ส่วนที่เป็นพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรในหมู่บ้าน เกษตรกรในหมู่บ้านจะได้รับ

คำแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร สามารถให้นักท่องเที่ยวเข้าชมหรือร่วมกิจกรรมในพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละรายได้

2. จุดท่องเที่ยวเกษตรประเภทเฉพาะรายบุคคลหรือรายกิจกรรม เป็นจุดท่องเที่ยว

เกษตรกรที่เป็นสวนหรือไร่ของเกษตรกรรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่จะเป็นสวนเกษตรกรที่มีความก้าวหน้าในการปลูกพืชเฉพาะอย่าง เช่น สวนส้มโอ สวนทุเรียน สวนไม้ดอก สวนผักต่าง ๆ เป็นต้น จุดท่องเที่ยวเหล่านี้ ทางกรมส่งเสริมการเกษตรจะเข้าไปช่วยสนับสนุนด้านเทคโนโลยี และการจัดการให้ดีขึ้น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดพื้นที่และวิธีการต้อนรับนักท่องเที่ยว ช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดแสดงสินค้าแปรรูป และสินค้าหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นการช่วยส่งเสริมสินค้าจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอีกทางหนึ่ง

3. จุดท่องเที่ยวเกษตรประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ เป็นลักษณะของจุดท่องเที่ยวเกษตรที่มีการจัดงานเทศกาลหรืองานมหกรรมทางด้านการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น งานวันทุเรียนโลก งานวันเงาะโรงเรียน หรือเป็นปรากฏการณ์ทางการเกษตรที่น่าสนใจเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ทุ่งดอกทานตะวันบาน ทุ่งดอกปทุมมา เป็นต้น จุดท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ จะมีนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจไปชมกันมาก

นอกจากนี้ ในแหล่งท่องเที่ยวเกษตรแต่ละแห่ง จะมีลักษณะและรูปแบบกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยวหลากหลาย แล้วแต่สภาพของจุดท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ได้แก่

(1) ประเภทการแสดงสินค้าสาธิต

- แปลงสาธิตพันธุ์พืชสวยงามและหลากหลาย เช่น กล้วยไม้ ดอกไม้ พืชผัก และผลไม้ในท้องถิ่น

- การแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ทางด้านการเกษตร เช่น การปลูกดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุภัณฑ์ การแปรรูปผลผลิต

- การแสดงประเพณีวัฒนธรรมด้านการเกษตรในอดีตที่ผ่านมา เช่น การตกกล้า การไถนา การเก็บเกี่ยวพืชผลและแปรรูป การแสดงงานฝีมือหรือหัตถกรรมต่าง ๆ

- การแสดงอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องไม้และวิถีทางการเกษตรของไทยในอดีต

(2) ประเภทให้นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมระยะสั้น

- การเข้าชมสวนเกษตร เช่น สวนไม้ดอก สวนพืชผัก สวนสมุนไพร สวนไม้ผล โดยนักท่องเที่ยวอาจเก็บผลผลิตกินเองจากต้นในสวนหรือการซื้อผลผลิตโดยเลือกเก็บเองได้ มีทั้งความสวยงาม ความแปลกตา และบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ

- ทำกิจกรรมพื้นบ้านระยะสั้นร่วมกับชาวบ้าน เช่น ซี่ควาย นั่งเกวียน พายเรือกรีดยาง ทอดแห เป็นต้น

(3) ประเภทให้นักท่องเที่ยวพักแรมในหมู่บ้าน เพื่อศึกษาและสัมผัสกับการใช้ชีวิต

ของชาวชนบทเกษตร โดยให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการที่อบอุ่น ปลอดภัย สะอาด

(4) ประเภทการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรแผนใหม่ และฝึกหัดปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาของชาวบ้านในหมู่บ้านชนบท

(5) ประเภทจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เช่น สินค้าอาหารเกษตรแปรรูปที่ หลากหลายของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร สินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ผักสด ผลไม้สด และต้นพันธุ์พืช เมล็ดพันธุ์พืชที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวซื้อไปปลูกเอง เป็นต้น

(6) ประเภทให้รู้ทางด้านธุรกิจเกษตร ในปัจจุบันนี้จะมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง เดินทางมาเพื่อหาช่องทางในการทำธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกษตร แล้วอาจจะเกิดแนวคิดใน การทำธุรกิจโดยรวมลงทุนกับเกษตรกร เช่น ร่วมกับเกษตรกรทำการผลิตเพื่อแปรรูป เพื่อส่งออก และจำหน่ายภายในประเทศหรือร่วมกันผลิตและจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมต่าง ๆ

สำหรับปี 2545 ที่ผ่านมา กรมส่งเสริมการเกษตรและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการดำเนินการพัฒนาโครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการสำรวจศักยภาพ ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่พร้อมให้บริการนักท่องเที่ยว โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาจาก สภาพภูมิทัศน์ สภาพภูมิอากาศ ความปลอดภัย ความสะดวกในการเดินทาง ความพร้อมของ พื้นที่ ตลอดจนการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดกับแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ซึ่งปัจจุบัน พื้นที่ทางการเกษตรที่มีความพร้อมที่จะส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีจำนวนทั้งสิ้น 89 แห่ง กระจายตามจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศ คือ ภาคเหนือ 25 แห่ง ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 17 แห่ง ภาคกลางและภาคตะวันออก 38 แห่ง และภาคใต้ 9 แห่ง (รุ่ง กาญจนาวโรจน์, 2542 : 5)

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ทำการศึกษาคือ จังหวัดสมุทรสงคราม เนื่องจากเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มี ลักษณะเป็นย่านเกษตรชัดเจน และมีความสัมพันธ์เชิงพื้นที่กับศูนย์กลางตลาดหรือแหล่ง ท่องเที่ยวหลักสูงตามผลการประเมินศักยภาพ และเป็นแหล่งเกษตรกรรมสำคัญที่ควรอนุรักษ์ไว้ ดังนั้น พื้นที่ของจังหวัดสมุทรสงครามจัดได้ว่ามีความสำคัญค่อนข้างสูงในการพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) ให้เป็นที่รู้จักและสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2543 : 33)

พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่ราบลุ่มริมทะเลโดยตลอด สภาพดิน เป็นดินเหนียวปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร มีลำคลองใหญ่น้อยมากมาย กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ ส่วนพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดจะเป็นพื้นที่ติดกับชายทะเล ซึ่งมีลักษณะ

เป็นป่าชายเลน และมีพื้นที่ทำนาเกลือกันมาก จากสภาพภูมิประเทศเช่นนี้ ทำให้เกิดความสะดอก ในด้านการคมนาคม และการประกอบอาชีพด้านการเกษตร โดยเฉพาะประชากรในจังหวัดส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกสิกรรม ได้แก่ การทำสวนผลไม้ พืชผักต่าง ๆ ไม้ดอกไม้ประดับ การทำประมง ทำนาเกลือ เป็นต้น (สมัย สุทธิธรรม, 2542 : 13-18) จึงทำให้มีผลผลิตสลับกันออกทุกฤดูกาล เช่น ลิ้นจี่พันธุ์ค่อม ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอาชีพสำคัญคือ การทำน้ำตาลมะพร้าว ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกร ชาวสวนมะพร้าวเป็นอย่างมาก ประกอบกับทางจังหวัดยังได้มีการจัดเทศกาลงานประเพณีที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตทางการเกษตรอย่างมากมาย เช่น งานวันลิ้นจี่และของดีสมุทรสงคราม จัดขึ้นช่วงเดือนเมษายนของทุกปี งานตะวันรอนดอนหอยหลอด จัดขึ้นเดือนพฤษภาคมของทุกปี งานวันส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม จัดขึ้นช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และเป็นการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม และซื้อผลผลิตราคาถูก

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายด้วยกันที่ให้ความร่วมมือ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการเกษตร องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไปยังสื่อประเภทต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อต้องการให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข่าวสาร และจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของการท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับมาตรฐาน เป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเยือน และเป็นการสร้างภาพพจน์ให้สาธารณชนทั่วไปได้ตระหนักถึงคุณค่าของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยนักท่องเที่ยวจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ตรงกับความต้องการ และข่าวสารที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้เผยแพร่นั้นจะเป็นสิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว สามารถจูงใจให้นักท่องเที่ยว เปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวได้ด้วย

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาว่า จากการที่หลาย ๆ ฝ่ายได้ร่วมมือกันสนับสนุน และดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จนทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามนั้น นักท่องเที่ยวในฐานะผู้รับสารมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประเภทใดมากที่สุด มีปัจจัยจูงใจใดบ้างที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความพึงพอใจและมีทัศนคติอย่างไรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ตลอดจนศึกษาความแตกต่างถึงลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวกับ

การรับรู้ข่าวสาร บั้จจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ไปสู่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเหล่านี้เกิดความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสมุทรสงครามให้มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไปได้ในอนาคต

ปัญหำนำวิจัย

1. นักท่องเที่ยวมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อประเภทใด อย่างไร
2. มีปัจจัยใดบ้างที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม
3. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอย่างไรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม
4. นักท่องเที่ยวมีทัศนคติอย่างไรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษาปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการของจังหวัดสมุทรสงคราม และศึกษาในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2546 เท่านั้น
2. ศึกษาเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ โดยเลือกจาก 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีด้วยกัน 3 แห่ง คือ
  - แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ : กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง ต. คลองเขิน อ. เมือง จ. สมุทรสงคราม
  - แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ : กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ ต. เข้มืองใหม่ อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม
  - แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ : สวนแสงตะวัน ต. บางพรม อ. บางคนที จ. สมุทรสงคราม

นิยามศัพท์

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมพื้นที่ทางการเกษตร โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปชม ชิม ซึ่ผลิตภัณฑ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเกษตร เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน ศึกษาดูงาน หาประสบการณ์ความรู้ในเรื่องเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการพักผ่อนหย่อนใจในบรรยากาศของชุมชนเกษตรกร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท และสวนแสงตะวัน

นักท่องเที่ยว หมายถึง ชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ จังหวัดสมุทรสงคราม

การรับรู้ข่าวสาร หมายถึง ปริมาณการรับรู้ข่าวสารที่นักท่องเที่ยวได้รับรู้จากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

ปัจจัยจูงใจ หมายถึง ปัจจัยจูงใจที่เกิดจากเหตุผล ความต้องการ แรงจูงใจ หรือแรงผลักดันต่าง ๆ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายใน เช่น แรงจูงใจด้านกายภาพ ด้านการศึกษา ด้านสังคม เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น วัฒนธรรม กลุ่มอ้างอิง ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม หลังจากที่ได้มีการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการแล้ว

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ความพึงพอใจ และทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

2. ผลการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการนำไปพิจารณาเพื่อการวางแผนจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป หรือเป็นข้อมูลประกอบการทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของประเทศไทยให้ยั่งยืนต่อไป

DPU

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การรับรู้ข่าวสาร บัณฑิตจบใหม่ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม” ได้ทำการศึกษาทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว
5. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร (Demographic Analysis of An Audience)

ในกระบวนการสื่อสารของมนุษย์นั้น องค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกัน 2 ฝ่าย คือ ผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ในการส่งสารออกไปนั้น ผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงผู้รับสารเสมอ เพราะผู้รับสารจะเป็นตัวกำหนดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการสื่อสาร การศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนแบบเก่า นักวิชาการต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า แหล่งสารหรือผู้ส่งสาร โดยเฉพาะสื่อมวลชนเป็นศูนย์กลางของอิทธิพลที่จะชักนำประชาชนผู้รับสารให้เชื่อฟังและคล้อยตาม ดังนั้นสื่อมวลชนจึงคล้ายกับผู้กระทำการอัดฉีด (Hypodermic) ประชาชนให้จงรักภักดีต่อนโยบายของรัฐบาลอยู่เสมอ แต่ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป ความเห็นของนักวิชาการได้รับการพัฒนามากขึ้น เนื่องจากได้มีการพิสูจน์ว่า ผู้รับสารสามารถมีบทบาทของผู้กระทำ (active role) มากกว่าผู้ถูกกระทำอย่างแน่นอน (สุรพงษ์ ใสธนะเสถียร , 2533 : 39)

ปัจจุบันประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น ส่งผลให้ผู้รับสารมีความตื่นตัว กล้าแสดงออกถึงความต้องการของตนเองมากขึ้น และกล้าที่จะเรียกร้องให้สื่อมวลชนปฏิบัติตามหรือสนองต่อ

ความต้องการของตน ความสำคัญของผู้รับสารในปัจจุบันจึงไม่น้อยไปกว่าสื่อมวลชน ด้วยเหตุนี้ ผู้ส่งสารจึงต้องมีการวิเคราะห์ลักษณะของผู้รับสาร เพื่อให้รู้จักและเข้าใจผู้รับสารเป้าหมายของตนเองมากที่สุด เพื่อจะได้ทำการสื่อสารเนื้อหาให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สารไปถึงผู้รับสาร และเป็นที่เข้าใจตรงกับความต้องการของผู้ส่งสาร การสื่อสารจึงจะเกิดประสิทธิผลสูงสุด การกระทำเช่นนั้นได้ ผู้ส่งสารต้องมีการวิเคราะห์ผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้รับสารซึ่งเป็นมวลชน (Mass Audience) หรือประชากรที่มีขนาดใหญ่ จะมีความแตกต่าง และไม่เป็นที่รู้จักของผู้ส่งสาร ดังนั้น ผู้ส่งสารจึงต้องศึกษา ลักษณะของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน โดยพิจารณาจาก 2 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะทางจิตวิทยาของมวลชนผู้รับสาร (Psychographic Characteristics of Audience) หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของมวลชนผู้รับสาร เช่น ทศนคติ ความคิดเห็น ค่านิยม ความนับถือตนเอง รสนิยม ความต้องการ เป็นต้น

2. ลักษณะทางประชากรของมวลชนผู้รับสาร (Demographic Characteristics of Audience) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้หมายถึง เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ในการวิเคราะห์มวลชนผู้รับสาร หากผู้ส่งสารต้องการรู้จักและเข้าใจมวลชนผู้รับสาร ผู้ส่งสารจะใช้ลักษณะทางด้านจิตวิทยาและลักษณะทางด้านประชากรของผู้รับสารประกอบกัน โดยลักษณะทางประชากรจะบอกว่าผู้รับสารเป็นใคร อายุเท่าไร เพศอะไร ฐานะเป็นอย่างไร ในขณะที่ลักษณะทางด้านจิตวิทยาจะบอกว่าคนคนนั้น มีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร มีรสนิยมและมีความต้องการอย่างไร วิธีการที่ใช้วิเคราะห์มวลชนผู้รับสารนี้รวมว่า การวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร (Demographic Analysis of An Audience) โดยมีสมมติฐานว่ามวลชนผู้รับสารที่อยู่ในกลุ่มลักษณะประชากรเดียวกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาค่อนข้างคล้ายกัน และคนที่มีความลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน (ปรเม สตะเวทิน, 2539 : 105-109) โดยวิเคราะห์จากปัจจัย ดังนี้

1. อายุ (Age)

อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประการหนึ่งที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย และบุคคลที่มีอายุน้อยกว่ามักจะมีความคิดเสรีนิยม (More Liberal) ในขณะที่คนมีอายุมากจะมีความคิดอนุรักษนิยม (More Conservative) และคนที่มีอายุน้อยมักจะยึดอุดมการณ์ (More Idealistic) ใจร้อนกว่า (More Impatient) และมองโลกในแง่ดี (More

Optimistic) กว่าคนที่มียุมาก และมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไป เมื่อตนเองมียุมากขึ้น ดังนั้น อายุของผู้รับสารจะมีอิทธิพลกับการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะความสามารถในการตีความหมายจะแตกต่างกัน ซึ่งอาจออกมาในรูปของความสนใจ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมการรับข่าวสารของผู้รับสาร

ลักษณะการใช้สื่อมวลชนของเด็กและวัยรุ่นก็แตกต่างกัน เด็กจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง เด็กวัยรุ่นมักจะนิยมฟังเพลงตามสมัยนิยมมากกว่าดูโทรทัศน์ ส่วนผู้ใหญ่ การเปิดรับโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ มีมากพอ ๆ กัน แต่อายุ 40 ปีขึ้นไป ปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์จะลดลง แต่การดูโทรทัศน์จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีเวลาว่างมากขึ้น ซึ่งคนที่มียุมาก มักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก ๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2542 : 47)

2. เพศ (Sex)

ความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับข่าวสารนั้นด้วย

จากการวิจัยทางจิตวิทยา แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของหญิงชายไว้แตกต่างกัน

ด้านพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ นั้น เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุ มากกว่าเพศชาย โดยนิยมดูรายการละคร ในขณะที่เพศชายนิยมการอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า ถ้าหากดูโทรทัศน์ เพศชายจะนิยมดูรายการข่าวและกีฬา และเด็กวัยรุ่นจะสนใจภาพยนตร์ สงครามและจารกรรมมากที่สุด ในขณะที่วัยรุ่นหญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ก้าวหน้ามากที่สุด (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2542 : 48-49)

3. การศึกษา (Education)

การศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกันย่อมจะมีความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่ต่างกันออกไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะมีความรู้กว้างขวางในหลาย ๆ เรื่อง สามารถเข้าใจสารได้ดี และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อชนิดอื่น ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาน้อย มักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ

โทรทัศน์ และภาพยนตร์ กล่าวอีกนัยหนึ่ง หากผู้ที่มีการศึกษาสูงมีเวลาจำกัด มักจะแสวงหาข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น

การศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารของผู้รับสาร มีการศึกษาวิจัยหลายเรื่องชี้ให้เห็นว่า การศึกษาของผู้รับสารทำให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมสื่อสารต่างกันออกไป ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน ระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน จะมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างไปอีกด้วย สรุปได้ว่า การศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะต้องตระหนัก และเรียนรู้ให้ดีก่อนการสื่อสาร เพราะผู้รับสารที่มีการศึกษาที่ต่างกันจะได้ผลทางด้านทักษะการสื่อสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมสื่อสารที่ต่างกัน

4. สถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ (Social and Economic Status)

ประกอบด้วย อาชีพ (Occupation) รายได้ (Income) เชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Race and Ethnic Group) ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว (Family Background) เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกัน

สถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงมาก และถือเป็นตัวแปรที่สำคัญเช่นเดียวกับตัวแปรด้านการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีการศึกษาสูงจึงมักมีรายได้สูงตามไปด้วย ส่วนผู้ที่มีการศึกษาน้อยนั้นมักมีรายได้น้อยถึงปานกลาง ดังนั้นผู้ที่มีรายได้สูงจึงมักเป็นผู้ที่นิยมเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์และนิยมเนื้อหาที่ค่อนข้างหนักไม่ค่อยสนใจเนื้อหาด้านบันเทิง บุคคลที่มีฐานะดีและมีการศึกษาสูง จึงเป็นกลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชนมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีปัจจัยด้านเวลาจำกัด จึงมีการเปิดรับสื่อทางโทรทัศน์น้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า (ยุบล เบ็ญ จรงค์กิจ, 2542 : 49-50)

5. ภูมิลาเนา (Geographic Distribution)

ภูมิลาเนาหรืออิทธิพลต่อผู้รับสาร เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ การศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้คนที่อยู่ในที่ต่าง ๆ นั้น มีคุณสมบัติต่างกัน และมีผลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมด้วย

6. สถานภาพสมรส (Marital Status)

เป็นตัวแปรอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจของผู้รับสาร เพราะผู้ใหญ่วัยต้นสมรส จะต้องมีการปรับตัวเรื่องของความผูกพันใกล้ชิดทางกายภาพ ความสัมพันธ์ทางเพศ ต้องมีบทบาทร่วมกันในการปฏิบัติภารกิจทางสังคมที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นคู่สมรสจะมีความผูกพันต่อส่วน

ร่วมมากกว่าคนโสด เนื่องจากคนที่มีครอบครัวจะมีความผูกพันแนบแน่นกับบุคคลภายในครอบครัวหลายคน เช่น ภรรยา หรือสามี บุตร หรือเครือญาติของแต่ละฝ่ายอีกด้วย

แนวคิดด้านประชากรศาสตร์นี้เชื่อในความคิดที่ว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมต่างกันไปด้วย การสื่อสารจัดเป็นพฤติกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมทั่ว ๆ ไป แตกต่างกันไป ดังนั้นนักวิชาการสื่อสารบางกลุ่ม จึงเชื่อว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของบุคคลนั้น ๆ จึงน่าจะแตกต่างกันด้วย เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรย่อมจะมีกิจกรรมและการดำเนินชีวิต ตลอดจนการมีเวลาว่างต่างกัน พฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าว นอกจากจะหมายถึงการเลือกใช้ถ้อยคำภาษา หรือการใช้วัจนภาษา ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ในการสื่อสารในสำเร็จตามประสงค์แล้ว ยังรวมไปถึงการเลือกใช้สื่อ หรือการรับรู้ข่าวสารข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ตามที่ผู้รับสารต้องการ (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2542 : 45)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผู้รับสาร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ จังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน ทำให้มีการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันไป ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร มาเป็นแนวทางการวิจัย และอธิบายผลการวิจัยโดยลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่มีความแตกต่างกัน จะส่งผลให้มีการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างหรือไม่ อย่างไร

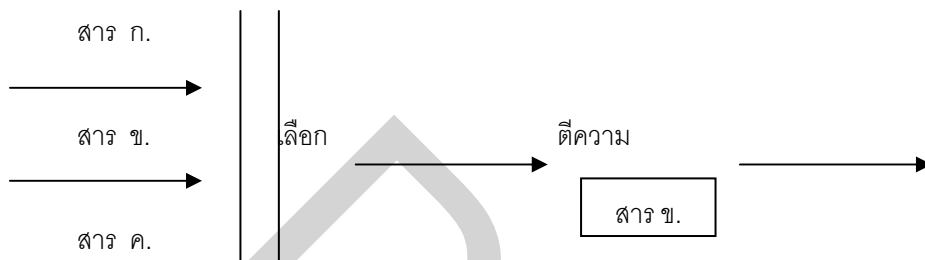
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร

เนื่องจากคนเรามีการรับรู้ต่างกัน ความล้มเหลวของการสื่อสารจึงอาจเกิดขึ้นได้ถ้าเราไม่ยอมรับความแตกต่างกันในเรื่องการรับรู้ของแต่ละบุคคล การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การสื่อสาร ทัศนคติ และความคาดหวังของผู้สื่อสาร การรับรู้เป็นกระบวนการเลือกรับสาร การจัดสารเข้าด้วยกัน และการตีความสารที่ได้ตามความเข้าใจและความรู้สึกของตนเอง โดยทั่วไปการรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือตั้งใจ และมักเกิดตามประสบการณ์และการสั่งสมทางสังคม

คนเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่แต่ละคนมีความสนใจและรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวต่างกัน ดังนั้น เมื่อได้รับสารเดียวกัน ผู้รับสาร 2 คนอาจให้ความสนใจและรับรู้สารเดียวกันต่างกัน กระบวนการรับรู้ข่าวสารของคนอาจจะแสดงเป็นแบบจำลองได้ ดังนี้

ภาพที่ 1

แผนภาพแสดงกระบวนการรับรู้ข่าวสารของบุคคล

ที่มา : อ้างถึงใน พัทธนี เขยจรรยา และคณะ (2538 : 71-72)

โดยทั่วไป สิ่งต่อไปนี้มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของแต่ละคน ได้แก่

1. แรงผลักดันหรือแรงจูงใจ (motives) เรามักเห็นในสิ่งที่เราต้องการเห็น และได้ยินใน

สิ่งที่เราต้องการได้ยิน เพื่อสนองตอบความต้องการของตนเอง

2. ประสบการณ์เดิม (past experience) คนเราต่างเติบโตในสภาพแวดล้อมต่างกัน

ถูกเลี้ยงดูด้วยวิธีต่างกัน และคบหาสมาคมกับคนต่างกัน เช่น คนที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศและพบเพื่อนเจ้าของประเทศที่เอื้อเพื่อช่วยเหลือ จะเกิดทัศนคติที่ดีต่อคนของชาตินั้น มากกว่าคนที่พบเพื่อนซึ่งถูกเหยียดหยามชาติของตน

3. กรอบอ้างอิง (frame of reference) ซึ่งเกิดขึ้นจากการสั่งสมอบรมทางครอบครัว

และสังคม ดังนั้น คนต่างศาสนากันจึงมีความเชื่อและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ต่างกันก็ได้

4. สภาพแวดล้อม คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน เช่น อุณหภูมิ บรรยากาศสถาน

ที่ ฯลฯ จะตีความสารที่ได้รับต่างกัน

5. สภาพจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ ความโกรธ ความกลัว ฯลฯ เช่น เรามักจะมอง

ความผิดเล็กน้อยเป็นเรื่องใหญ่โต ขณะที่เราอารมณ์ไม่ดีหรือหงุดหงิด แต่กลับมองปัญหาหรืออุปสรรคใหญ่หลวงเป็นเรื่องเล็กน้อยขณะที่มีความรัก เป็นต้น

การเลือกรับรู้ข่าวสาร

ข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมนุษย์เกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใด ความต้องการข่าวสารก็จะยิ่งเร็วมากขึ้น

วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Schramm, 1978 : 13) กล่าวว่า โดยทั่วไปบุคคลมักจะเลือกรับสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุดหรือหมายถึงสะดวกในการรับรู้มากที่สุด และได้รับผลประโยชน์ตอบแทนมากที่สุด

เมอร์ตัน ไรท์ และแวปเปิลส์ (Merton Wright and Waples อ้างถึงในบุษบาบดิน โกเมศ, 2546 : 15) กล่าวว่า ผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดนั้น ย่อมเป็นไปตามบทบาทและสถานภาพในสังคมของผู้รับสาร และเหตุผลในการรับข่าวสาร

ในการเลือกรับรู้ข่าวสาร ผู้รับสารมีกระบวนการเลือกสรรข่าวสารที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความเชื่อ ทักษะคติ ฯลฯ ซึ่งกระบวนการในการเลือกสรรนี้ เปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filter) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ประกอบด้วยการกรอง 3 ขั้นตอน ดังนี้ (พีระ จิระโสภณ, 2542 : 636-638)

1. การเลือกรับหรือการเลือกสนใจ (Selective Exposure) กล่าวคือ บุคคลจะเลือก

เปิดรับสื่อ และข่าวสารต่าง ๆ ตามความสนใจและความต้องการของตน เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาและเป็นข้อมูล เพื่อสนองความต้องการของตน นอกจากบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว บุคคลยังเลือกให้ความสนใจต่อข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติ และความเชื่อดั้งเดิมของบุคคลนั้น ๆ ในขณะเดียวกันก็พยายามหลีกเลี่ยงการรับข่าวสารที่ขัดแย้งกับความเชื่อ ทัศนคติ และความสนใจ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสบายใจ และความพึงพอใจในการเปิดรับสาร

2. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Selective Interpretation)

กล่าวคือ เมื่อบุคคลเปิดรับสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความสารที่ได้ตามความเข้าใจของตนเอง ทักษะคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง และแรงจูงใจของตน

3. การเลือกจดจำ (Selective Retention) กล่าวคือ หลังจากที่บุคคลเลือกรับ เลือกให้

ความสนใจ เลือกรับรู้ และตีความข่าวสารไปในทิศทางที่สอดคล้องกับทักษะคติและความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารในส่วนที่ต้องการจำเข้าไปไว้เป็นประสบการณ์ เพื่อที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็มักจะลืมข่าวสารที่ไม่ตรงกับความสนใจหรือไม่เห็นด้วย

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวกำหนด ให้เกิดความแตกต่างในการเลือกรับรู้ข่าวสารของมนุษย์ ซึ่งงานการศึกษาของเดอเฟลอร์ (De Fleur, 1966) ได้เสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแทรก (Intervening Variables) ที่มีอิทธิพลในกระบวนการสื่อมวลชนระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยเน้นให้เห็นว่าข่าวสารมิได้ไหลผ่านจากสื่อมวลชนถึงผู้รับและเกิดเหตุโดยตรงทันที แต่มีปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับสารแต่ละคน เช่น จิตวิทยาและสังคม ตลอดจนอิทธิพลของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลนั้นสังกัดอยู่ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารนั้น ทำให้เกิดผลไม่เหมือนกัน หรือไม่เป็นไปตามเจตคติของผู้รับสาร

ทฤษฎีที่สำคัญของเดอเฟลอร์ (De Fleur, 1966) เกี่ยวกับเรื่องนี้มีด้วยกัน 3 ทฤษฎี คือ (อ้างใน พีระ จิระโสภณ, 2542 : 645-646)

1. ทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคล (Individual Differences Theory) เป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้รับสารแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคติ ค่านิยมและความเชื่อ ทำให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสารหรือการตีความข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน ไม่มีความสอดคล้องกัน หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีดังนี้

- มนุษย์เรามีความแตกต่างกันมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
- ความแตกต่างนี้บางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาค หรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้

- มนุษย์ซึ่งถูกขู่เลี้ยงภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไป อย่างกว้างขวาง
- จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อ ที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป

ความแตกต่างดังกล่าวนี้ ได้กลายเป็นสภาวะเงื่อนไข (Conditioning) ที่กำหนดการรับรู้

ข่าวสารจากสื่อมวลชน กล่าวคือ ลักษณะบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคลจะมีอิทธิพลต่อผลการสื่อข่าวสาร

2. ทฤษฎีกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกัน จะแสดงพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกัน พฤติกรรมการสื่อสารนี้ ได้แก่ การเปิดรับสื่อมวลชน ความชอบต่อสื่อประเภทต่าง ๆ และผลของการสื่อสาร เป็นต้น สำหรับลักษณะทางสังคมนั้น ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ชาติพันธุ์ ศาสนา อายุ เพศ และภูมิฐานะ เป็นต้น จึงทำให้ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมอยู่ในกลุ่มเดียวกันมักจะมีทัศนคติหรือมีพฤติกรรมในทางเดียวกัน

3. ทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relations Theory) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคม ในลักษณะของกลุ่มปฐมภูมิหรือกลุ่มทุติยภูมิ โดยกลุ่มปฐมภูมิที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน หรือคนในครอบครัว และวงศาคนญาตินี้ จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดน้อยกว่า ข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากสื่อมวลชน มักจะถูกรับรู้หรือตีความโดยมีอิทธิพลของกลุ่มหรือบุคคลในกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ เช่น การที่ปัจเจกบุคคลจะเชื่อข่าวสารจากโฆษณาใดหรือไม่นั้น มักจะได้รับอิทธิพลจากการปรึกษาหารือหรือได้ถามเพื่อนฝูงหรือผู้ใกล้ชิด อิทธิพลที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารในลักษณะนี้เรียกว่า **“อิทธิพลของบุคคล” (Personal Influence)**

ความแตกต่างของบุคคลในเรื่องสรีระ ภูมิหลัง และสภาพแวดล้อม นับได้ว่าเป็นเหตุผลพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้พฤติกรรมเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล และส่งผลไปถึงความแตกต่างในทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

นอกจากนี้ในกระบวนการเลือกรับข่าวสารต่าง ๆ ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ คือ (Schramm, 1973 : 121-122)

- ประสบการณ์ ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน

- การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสารผู้ข่าวสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง
  - ภูมิหลังที่แตกต่างกันย่อมทำให้มีความสนใจต่างกัน
  - การศึกษาและสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมกรรรมการเปิดรับสื่อและเนื้อหา
  - ความสามารถในการรับสารเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมกรรรมการเปิดรับทางข่าวสารต่างกัน
  - บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวจิตใจและพฤติกรรมกรรรมของผู้รับสาร
  - อารมณ์ สถานภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารจะทำให้ผู้รับเข้าใจความหมายของข่าวสารหรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้
  - ทัศนคติจะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับ และการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสาร
- ที่ได้พบ

พฤติกรรมกรรรมการสื่อสารของบุคคล เกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ กันนั้นมีปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด 3 ประการ คือ (ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 2542 : 21-27)

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวคิดที่คนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับสติปัญญา ความคิด ทัศนคติ ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การเรียนรู้ และการจูงใจ

2. ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากคนเรามักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (**Reference Group**) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในแง่ความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร จากแนวคิดที่ว่า ปัจเจกบุคคลมักจะรวมกันเป็นกลุ่มทางสังคม และนำเอาลักษณะพื้นฐานบางประการของแต่ละบุคคลที่เหมือนกันมาจัดเข้าไว้เป็นกลุ่ม ลักษณะพื้นฐานดังกล่าว ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ฯลฯ บุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันย่อมจะรับเนื้อหาของการสื่อสารที่คล้ายคลึงกัน และ

ย่อมจะมีการตอบสนองต่อเนื้อหาไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยา ส่วนบุคคลจัดว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรับรู้ข่าวสารของบุคคล

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวนั้น นอกจากเพื่อสนับสนุนทัศนคติและความเข้าใจที่มีอยู่เดิมแล้วยังเป็นการเลือกรับรู้ข่าวสารเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ อีกเช่น เพื่อให้มีความรู้ ประสบการณ์ทางการเกษตร หรือความต้องการในการใช้ประโยชน์ นำไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจส่วนบุคคล รวมทั้งเพื่อความบันเทิงด้วย ซึ่งการเลือกรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ นั้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และบุคลิกภาพ ที่เรียนรู้มาจากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความชอบ ความสะดวก และความเคยชิน ซึ่งแต่ละสื่อเหล่านี้มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันไป เหตุนี้นักท่องเที่ยวแต่ละคนอาจมีความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่เท่ากัน อีกทั้งมีความพยายามหรือสนใจ รับรู้ และจดจำข่าวสารที่แตกต่างกันเช่นกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร จึงเป็นทฤษฎีหนึ่งในการศึกษาวิจัยว่า นักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งนำมาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

สื่อ (Media) เป็นหนทางที่จะนำข่าวสารไปสู่ผู้รับสาร หรืออาจกล่าวได้ว่า สื่อคือพาหนะที่นำพาข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ (เสถียร เชน ประทับ, 2531 : 20) คือ

- สื่อมวลชน (Mass Media)
- สื่อบุคคล (Personal Media)

สื่อมวลชน (Mass Media)

หมายถึง สื่อที่ทำให้ผู้ส่งสาร ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลเดี่ยวหรือกลุ่มบุคคลที่สามารถส่งข่าวสารข้อมูลไปยังผู้รับเป้าหมายจำนวนมากและอยู่กันอย่างกระจัดกระจายได้ในเวลาอันรวดเร็ว

สื่อมวลชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร/วารสาร และ อินเทอร์เน็ต เนื่องจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ นี้ จะมีอิทธิพลในการเลือกรับรู้ข่าวสารแก่คนจำนวนมาก ทำให้เกิดความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้อง

อิทธิพลของสื่อมวลชน

โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Klapper อ้างใน ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 181-183) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อทัศนคติ และ พฤติกรรมด้าน ต่าง ๆ ของประชาชน ไว้ดังนี้

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่าง ๆ ที่กั้นอิทธิพลของปัจจัยสื่อมวลชน ได้แก่

1.1 ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) ประชาชนจะมีความคิด

เห็น ค่านิยม และมีใจโน้มเอียงที่จะประพฤติ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับคนอื่น และสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิก เมื่อบุคคลผู้นั้นสัมผัสกับสื่อมวลชน ก็จะนำเอาทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมเหล่านั้นติดตัวมาด้วย

1.2 การเลือกของผู้รับสาร (Selective Processes) ประชาชนจะเลือกรับสารที่

สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน และจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้องหรือที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นและความสนใจของตน ประชาชนจะพยายามตีความสารตามความเชื่อ และค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิมและจะเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดและความเชื่อของตน

1.3 อิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) ข่าวสารจากสื่อมวลชนอาจไม่ได้ไป

ถึงประชาชนทั่วไปในทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำความคิดเห็นก่อนที่จะไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นมีการสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปด้วย ผู้นำความคิดเห็นมักจะเป็นคนที่ได้รับความเชื่อถือเลื่อมใส และไว้วางใจจากประชาชนทั่วไป จึงเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความเห็นและการตัดสินใจของประชาชน

1.4 ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspects) การดำเนินธุรกิจ

ด้านสื่อมวลชน ในสังคมเสรีนิยมซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนั้น สื่อมวลชนสามารถแข่งขันกันได้โดยเสรี ต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป และประชาชนก็มีเสรีภาพในการที่จะเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใดความคิดเห็นหนึ่งได้ และตัดสินใจว่าจะเชื่อถือสื่อมวลชนไหนดี

2. อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชน เป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น คือ สื่อมวลชนจะสนับสนุน ทศนคติ ค่านิยม ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชน ให้มีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

3. สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้เช่นกัน จะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนสามารถเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา เขาก็จะเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมได้ สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น

4. สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติ และค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่ประชาชนได้ในกรณีทีบุคคลนั้น ๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อย ๆ เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสม มิใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลได้ในทันทีทันใด หรือในระยะเวลายันสั้น

สื่อบุคคล (Personal Media)

หมายถึง ตัวบุคคลที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัว ระหว่างบุคคล 2 บุคคลหรือมากกว่า 2 คน ขึ้นไป สื่อบุคคลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/สำนักงานการเกษตร บริษัทนาเที่ยว/มัดคูเทศก์ เนื่องจากสื่อบุคคลเหล่านี้จะมีอิทธิพลในการจูงใจ โน้มน้าวใจตามแนวทางที่ผู้รับสารมุ่งหวัง

ประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

สำหรับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล นักวิชาการทางการสื่อสารส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่า สื่อมวลชนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าสื่อบุคคลในการให้ข่าวสารแก่คนจำนวนมาก เพื่อก่อให้เกิดความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้อง ส่วนสื่อบุคคลจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในการจูงใจให้บุคคลมีทัศนคติต่อเรื่องนั้น ๆ ตามแนวทางที่มุ่งหวัง

โรเจอร์ (Rogers, 1978 อ้างใน วิไลลักษณ์ ชมภูศรี, 2544 : 50)) ได้เปรียบเทียบประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคลได้ว่า สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ซึ่งหมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เพราะข่าวสารที่ถ่ายทอดออกจากสื่อมวลชนเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังแน่น หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เบตติงฮอส (Bettinghaus, 1968 : 180) ที่ว่า สื่อมวลชนเป็นเพียงตัวเสริมความเชื่อทัศนคติที่มีอยู่เดิม ให้ฝังแน่นมากกว่าจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างสิ้นเชิง แต่อาจเปลี่ยนแปลงการรับรู้ได้บ้างในขอบเขตจำกัดของประสบการณ์ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงเป็นเพียงแหล่งความคิด และเป็นผู้วางแนวทางในการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์เป็นผลจากการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเห็นหน้าเห็นตาทั้งสิ้น

แคทซ์และลาซาร์เฟลด์ (Katz and Lazarsfeld, 1955 : 27) เห็นพ้องต้องกันว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและยอมรับที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด ฉะนั้นสื่อบุคคลจึงมีความสำคัญมากกว่าสื่อมวลชนในชั้นสูงใจ ส่วนสื่อมวลชนจะมีความสำคัญในชั้นของการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและอาจมีผลบ้างในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลไม่เคยรับรู้มาก่อน

สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media)

นอกจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น วิลเบอร์ ชรามม์ (Wibur Schramm, 1973 : 125 อ้างใน สุขพร มาชะสกุลเจริญ, 2544 : 14) กล่าวว่า ยังมีสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ผู้ส่งสารใช้ในการถ่ายทอดข่าวสารข้อมูลไปยังมวลชน บุคคล หรือกลุ่มบุคคล สื่อดังกล่าวนี้ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจง และมีเป้าหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม เรียกว่า **สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media)** ได้แก่ สื่อประเภท ใสทัศนูปกรณ์ (Audio Visual Media) และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ (Printed Media) สื่อเฉพาะกิจที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ นิทรรศการ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว/แผ่นพับ

นอกจากนี้ อาดัมส์ (Adams, 1977 : 162-167 อ้างใน สุขพร มาชะสกุลเจริญ, 2544 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อเฉพาะกิจไว้ดังนี้ สื่อเฉพาะกิจจัดว่ามีความสำคัญต่อการ

เผยแพร่วรรณกรรมและข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะการใช้สื่อเฉพาะกิจเป็นการให้ความรู้และข่าวสารที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้แน่นอน ตัวอย่างสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ การจัดพิมพ์เอกสาร จุลสาร แผ่นพับ คือแผ่นปลิวออกเผยแพร่ ซึ่งอาจจะจัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยทางไปรษณีย์ (Direct Mail) นอกจากนี้การปิดโปสเตอร์ตามชุมชนต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ การสาธิต (Demonstration) ก็เป็นการใช้สื่อเฉพาะกิจที่มีประสิทธิภาพในการรณรงค์เผยแพร่ประดิษฐ์กรรมแปลก ๆ และทันสมัยในสังคมนั้น ๆ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ เห็นได้ชัดเจนว่า สื่อเป็นพาหนะที่จะนำข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย หากไม่มีสื่อเป็นตัวกลาง ก็จะไม่เกิดการสื่อสาร นักวิชาการทางการสื่อสารส่วนใหญ่เห็นว่า สื่อมวลชนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าสื่อบุคคลในการให้ข่าวสารแก่คนจำนวนมาก เพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ส่วนสื่อบุคคลจะมีประสิทธิผลในการชักจูงใจ และสื่อเฉพาะกิจ มีความสำคัญต่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ และทั้งหมดนี้สามารถนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาพร้อมทั้งนำมาประกอบการอภิปรายผลการวิจัยว่า นักท่องเที่ยวเลือกที่จะรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อใดมากที่สุด

4. แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไขสำคัญ 3 ประการ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 4) คือ

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า “การท่องเที่ยว”(Tourism) เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้างขวาง เพราะมิได้หมายความเฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อการประชุมสัมมนา แต่เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการกีฬา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมเยียนพี่น้อง นับว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น (นิคม จารุมณี, 2535 : 13)

อาร์. ดับเบิลยู. แมคอินทอช (R.W. McIntosh, 1977 : 51) กล่าวว่าการท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่มีรูปแบบเป็นการนันทนาการ (Recreation) รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง (Leisure time) ซึ่งจะมีการเดินทาง (Travel) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งเป็นการเดินทางจากสถานที่หนึ่ง ที่มักหมายถึงที่อยู่อาศัย ไปยังอีกสถานที่หนึ่งซึ่งถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้น (Motivator) จากความต้องการในด้านเกี่ยวกับกายภาพ วัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ และเกียรติคุณ

วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวมีหลายประการ (สุดาพร ชูตินทรานนท์, 2542 : 39) ได้แก่

1. เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์
2. เดินทางเพื่อมาร่วมประชุมสัมมนา
3. เดินทางเพื่อศึกษาหาความรู้
4. เดินทางเพื่อการกีฬา
5. เดินทางเพื่อการติดต่อธุรกิจ
6. เดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง
7. เดินทางเพื่อการประกอบศาสนกิจ
8. เดินทางเพื่อทัศนศึกษา
9. เดินทางเพื่อสุขภาพ หรือพักผ่อน

องค์ประกอบพื้นฐานของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีปัจจัยหลายอย่างเป็นองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญด้านการท่องเที่ยว มี 4 ประการ (ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2538 : 39 - 41)

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attractions)

สิ่งดึงดูดใจเกิดจากการที่มนุษย์มีประสาทสัมผัสที่ดีเยี่ยม เช่น มีดวงตาที่รับภาพสีเหมือนสภาพธรรมชาติ สามารถมองเห็นภาพได้กว้างไกลถึง 180 องศา มีสมองสามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ และมีความทรงจำ มีหูซึ่งได้ยินสิ่งต่าง ๆ สภาพของร่างกายมนุษย์ ซึ่งมีความพร้อมดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้มนุษย์เกิดการรับรู้ในแหล่งท่องเที่ยวประกอบกับในปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ได้พัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางการขนส่ง

การสื่อสารมวลชน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญให้มนุษย์เกิดการรับรู้และต้องการท่องเที่ยวมากขึ้น

สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ และการให้ความบันเทิง

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทุก ๆ พื้นที่ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม

สวยงาม ประทับใจ ซึ่งเกิดจากลักษณะของธรรมชาติ เช่น อ่าว แหลม เกาะ หน้าผา ภูเขา หิน ภูมิอากาศ และความสวยงามตามธรรมชาติ ฯลฯ สภาพธรรมชาติเหล่านี้ เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มนุษย์เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขของแหล่งท่องเที่ยวอาจเกิดขึ้นได้ 2 ประการคือ

- สถานที่น่าสนใจ (Place)
- เหตุการณ์น่าสนใจ (Event)

ในบางฤดูกาลจะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น กิจกรรมนั้นก็กลายเป็นเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดึงดูดคนมาท่องเที่ยว

ภูมิอากาศ เป็นสิ่งดึงดูดใจอย่างหนึ่งในการท่องเที่ยวและเป็นมนต์ขลังให้เกิดความประทับใจและกลับไปเยือนอีกครั้ง แสดงให้เห็นว่า ภูมิอากาศเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ถ้าที่ตั้งห่างไกลและขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าไปถึง ความต้องการเดินทางของประชาชนก็ลดน้อยลง แม้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวจะมีความประทับใจก็ตาม

1.2 วัฒนธรรม วัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ คือวิถีชีวิตของคนในเขตพื้นที่นั้น ๆ อาจเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน วัฒนธรรมอาจแสดงออกในรูปแบบของศาสนา สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์วิถีชีวิตของประชาชน จารีตประเพณี ทั้งอดีตและปัจจุบัน

1.3 ชาติพันธุ์ เหตุผลอย่างหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนก็เพื่อต้องการเยี่ยมชมญาติมิตร คนมีความต้องการที่จะกลับไปเยี่ยมเยียนแผ่นดินเดิมของตนเอง

1.4 แหล่งบันเทิง นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ก็เพราะมีแหล่งบันเทิงสำหรับพักผ่อนหย่อนใจจัดไว้ให้ แหล่งบันเทิง มิใช่หมายถึง สถานเริงรมย์ยามราตรีเพียงอย่างเดียว แต่อาจหมายถึง สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สนามกีฬา ฯลฯ แหล่งบันเทิงที่ดีควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นด้วย มิใช่เป็นฝ่ายนั่งชมเพียงอย่างเดียว

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities)

สิ่งดึงดูดใจทางด้านการท่องเที่ยวได้นำประชาชนไปยังแหล่งท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวไปถึงสถานที่ดังกล่าวแล้ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ เพราะร้านท่องเที่ยวยามเดินทางห่างไกลจากบ้านต้องการสิ่งจำเป็นหลายอย่างในการตอบสนองความต้องการของชีวิต เช่น ต้องการที่พัก อาหาร การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเดินทาง

สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยวมี 4 ประการ ได้แก่

2.1 ที่พัก (Lodging) เป็นสิ่งสำคัญในการเดินทาง นักท่องเที่ยวอาจพักกับญาติหรือเพื่อน แต่อีกส่วนหนึ่งก็ต้องการที่พักซึ่งต้องเช่าอาศัยอยู่ชั่วคราวในแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร และเครื่องดื่มมากกว่าปกติ เมื่อเดินทางท่องเที่ยว การจัดอาหารในแหล่งท่องเที่ยว ต้องมีทั้งอาหารประจำชาติของนักท่องเที่ยวและอาหารท้องถิ่น เพราะอาหารทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ

2.3 สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวต้องจัดให้เพียงพอกับความต้องการ การลงทุนกิจกรรมด้านนันทนาการบางอย่างก็ลงทุนไม่มากนัก เช่น การปั่นหน้าผา การดำน้ำดูปะการัง การว่ายน้ำ การเล่นเรือ การขี่ม้า ฯลฯ นับเป็นการสร้างงานและการกระจายรายได้เป็นอย่างดีให้แก่บุคคลในท้องถิ่น ส่วนในด้านร้านขายของที่ระลึก นอกจากเป็นการฟื้นฟูศิลปะวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติด้วย

2.4 ปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยว (Infrastructure) ที่สำคัญ ได้แก่ ระบบการสื่อสาร การคมนาคม สาธารณูปโภค ในแหล่งท่องเที่ยวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะทำให้เกิดความสะดวกในการจองที่พัก การติดต่อกับครอบครัว ความสะดวกสบายในการเดินทาง และความสุข ความเพลิดเพลินในการพักผ่อน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความประทับใจในการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าว นอกจากอำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวแล้ว ยังทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาและ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นด้วย

3. การขนส่ง (Transportation)

การท่องเที่ยวเกิดจากการที่ประชาชนต้องการเดินทางไปสู่สถานที่ซึ่งมีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภูมิอากาศ และภูมิประเทศ เพื่อสัมผัสสิ่งแปลกออกไปจากประสบการณ์เดิม ดังนั้น การขนส่งจึงเป็นสิ่งสำคัญในการนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ความสะดวกสบายและปลอดภัย

การเดินทางของประชาชน มิได้วัดรูปแบบของระยะทาง แต่วัดด้วยเวลาของการเดินทางถึง แม้ว่าจะระยะทางจะไกล แต่ถ้าประหยัดเวลาในการเดินทาง ประชาชนก็พร้อมที่จะ

เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น การปรับปรุงยานพาหนะ ถนน และระบบการจราจรให้ดีขึ้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเดินทาง

4. การต้อนรับ (Hospitality)

เป็นสิ่งสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวที่ต้องการกลับไปยังสถานที่เดิมเกิดจากความประทับใจในการต้อนรับของประชาชน หรือพนักงานบริการในพื้นที่มากกว่าสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น พื้นที่ใดเป็นแหล่งท่องเที่ยว ต้องตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้

มูลเหตุจูงใจที่ทำให้คนเดินทางท่องเที่ยว

อาร์. ดับเบิลยู. แมคอินทอช (R.W. McIntosh, 1977 : 51-52) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวไว้ว่าเกิดขึ้นจาก

1. มูลเหตุจูงใจในทางด้านร่างกาย หมายถึง ความต้องการพักผ่อน ความต้องการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่
2. มูลเหตุจูงใจทางด้านวัฒนธรรม มูลเหตุจูงใจทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มูลเหตุทางด้านสถานภาพและเกียรติภูมิ

นอกจากนี้ แมคอินทอช (McIntosh, 1977) ได้กล่าวว่า มูลเหตุจูงใจเหล่านี้เป็นสิ่งผลักดันในจิตใจของบุคคลทุกคนและเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งในเรื่องของการท่องเที่ยว การคาดหวังดังกล่าวก็คือ ความพึงพอใจที่ได้รับจากกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

และจากการศึกษาของแดนน์ (Dann, 1981 : 40) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการท่องเที่ยวไว้คล้าย ๆ กับ McIntosh (1977) แต่ Dann จะแยกพื้นฐานของมูลเหตุจูงใจออกเป็น 2 แนวทางคือ

1. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเพื่อแสวงหาในสิ่งที่คล้ายกับการให้รางวัลแก่ตัวเอง หรืออยากที่จะได้รับรู้ หรือศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมอื่น ๆ เพื่อการพักผ่อนและผ่อนคลายความตึงเครียด

2. การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงนี้ โดยการปลีกตัวเองออกไปจากความซ้ำซากจำเจของสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อหลบหนีจากปัญหาความวุ่นวาย ความลำบากใจ แม้จะเป็นเพียงการหลีกเลี่ยงชั่วคราวก็ตาม

แอล. อี. ฮัดแมน (L.E. Hudman, 1980 : 33-34) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวมักจะมีมูลเหตุจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวมาจากปัจจัยต่อไปนี้

1. ปัจจัยผลักดัน (Push Factor) คือ สภาพเงื่อนไขที่มากกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันภายในตัวบุคคลให้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยผลักดันอาจมาจากสาเหตุต่าง ๆ คือ

- ความอยากรู้อยากเห็น ในสิ่งนี้อาจจะถือว่าเป็นแรงผลักดันภายในที่เห็นได้ชัดเพราะมนุษย์มีสัญชาตญาณในการอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองยังไม่รู้ การเดินทางท่องเที่ยวก็เป็น การสำรวจโลกใหม่ในความคิด และเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้กับตนเอง

- ความพึงพอใจ การเดินทางท่องเที่ยวและความประทับใจในสิ่งที่ได้พบเห็นก็ได้สร้างความสุขความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับบุคคล ดังนั้นการท่องเที่ยวก็คือความพยายามที่จะแสวงหาความสุขให้กับตนเอง

2. ปัจจัยดึงดูด (Pull Factor) คือ สภาพเงื่อนไขภายนอกที่มาดึงดูดเร้าใจให้บุคคลได้ออกเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันปัจจัยดึงดูดเหล่านี้ ได้แก่

- ลักษณะภูมิประเทศ ได้แก่ ลักษณะทางภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ หรือทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ประกอบกับสภาพทางภูมิอากาศ เช่น อากาศสดชื่น อากาศเย็นสบาย และประกอบกันเป็นลักษณะภูมิกายภาพที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยว เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ

- สภาพอื่น ๆ เป็นเรื่องหรือสิ่งอื่น ๆ ที่จัดว่าเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว นอกเหนือไปจากสภาพทางกายภาพ ซึ่งสภาพอื่น ๆ นี้ อาจจะได้แก่ การเป็นแหล่งสินค้าที่น่าสนใจ ราคาถูก ฯลฯ

ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาทั้งปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดมีความเกี่ยวกันในลักษณะตัวเสริมกำลัง (Reinforcement) ของกันและกัน กล่าวคือ ปัจจัยดึงดูดก็เป็นตัวเสริมกำลังที่ทำให้เกิดปัจจัยผลักดัน ในขณะที่เดียวกันปัจจัยผลักดันก็เป็นตัวเสริมกำลังที่ทำให้เกิดปัจจัยดึงดูดด้วย

มิดเดิลตัน (Middleton, 1994 : 37-38) เป็นอีกผู้หนึ่งที่อธิบายถึงปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นตัวกำหนดความต้องการทางการท่องเที่ยว (Determinants of Demand for Tourism) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของมนุษย์ ได้แก่

1. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน (Economic) สภาพเศรษฐกิจที่ดีของประเทศและของท้องถิ่นเอื้ออำนวยให้คนเดินทางท่องเที่ยว
2. ลักษณะของประชากร (Demographics) ซึ่งได้แก่ ขนาดและองค์ประกอบของครอบครัว อายุ การศึกษา รายได้ และประสบการณ์ มีผลต่อการกำหนดรูปแบบและปริมาณการซื้อบริการทางการท่องเที่ยว นอกจากนี้ เพศและเชื้อชาติยังเป็นปัจจัยที่กำหนดธรรมเนียม และพฤติกรรมทางการท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวหญิงต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยมากกว่าแบบผจญภัย ซึ่งเป็นรูปแบบการเดินทางที่นิยมกันในกลุ่มนักท่องเที่ยวเพศชาย สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศและสังคมที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น มีอิทธิพลต่อทัศนคติและธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ เช่น ชาวยุโรปนิยมเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในขณะที่ชาวเอเชียชอบการจับจ่ายซื้อของและอาหารการกินตามประเทศต่าง ๆ ที่ตนไปเที่ยว เป็นต้น
3. สภาพภูมิศาสตร์ (Geographic) ลักษณะภูมิศาสตร์ที่เป็นภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวจะมีผลกระทบต่อข้อกำหนดจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวต้องการไป คนที่อาศัยอยู่ในแถบทะเลจะไม่รู้สึกต้องการไปชมหรือพักผ่อนยังท้องถิ่นที่มีลักษณะแบบเดียวกัน แต่กลับนิยมไปยังสถานที่ที่แตกต่างออกไปเพื่อแสวงหาบรรยากาศใหม่
4. สภาพสังคมและวัฒนธรรม (Socio-Culture) รูปแบบของวัฒนธรรมและทัศนคติของคนในสังคม มีอิทธิพลอย่างมากต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น สังคมของประเทศแถบตะวันออกกลาง ไม่เอื้ออำนวยให้ผู้หญิงได้เดินทาง และบางประเทศมีค่านิยมหรือแพ้นั้นที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว เพื่อชี้ให้เห็นระดับทางสังคมที่สูงกว่า โดยเฉพาะผู้มีฐานะทางการเงินดี ยินดีไปต่างประเทศมากกว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศ
5. นโยบายของรัฐและกฎระเบียบต่าง ๆ (Government / regulatory) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการที่จะเดินทางของนักท่องเที่ยว ปัญหาการสู้รบ ความตึงเครียดทางการเมือง การกำหนดจำนวนวันหยุดประจำปี นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือสกัดกั้นการเดินทางออกของนักท่องเที่ยวที่รัฐบาลแต่ละประเทศจะกำหนด
6. ราคา (Price) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกหรือเปลี่ยนแปลงจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นค่าพาหนะ ค่าที่พักหรืออัตราค่าครองชีพในท้องถิ่นที่จะไปท่องเที่ยว
7. ความสะดวกในการเดินทาง (Transport) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการ มีความยากง่ายเพียงใด เช่น มีสายการบินที่บินตรงสู่จุดหมายที่ต้องการหรือไม่ เวลาที่ใช้ในการเดินทางมากน้อยเพียงใด

8. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ (Advertising and Public Relations) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่งแห่งใดได้รับความแข่งขันในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อโน้มน้าวให้นักท่องเที่ยวที่กำลังตัดสินใจเลือกประเทศของตนเป็นจุดหมายปลายทางของการเดินทางท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้น

ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวนี้ จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากแนวคิดที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ อาจจะสามารถสรุปมูลเหตุที่เป็นปัจจัย หรือสาเหตุในการเดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวได้ว่า ประกอบด้วยมูลเหตุ หรือปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2542 : 38-50)

1. ปัจจัยภายใน (Personal Factors/Internal Variables) เป็นปัจจัยเชิงจิตวิทยาที่เกิดขึ้นภายในตัวของนักท่องเที่ยวแต่ละคน ได้แก่

1.1 ความจำเป็น ความต้องการและแรงจูงใจ (Needs Wants and Motivation) ความจำเป็น (Needs) สามารถเป็นไปได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ การได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อความรอบรู้ทันสมัย เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการ (Wants) แต่อาจจะเป็นได้ทั้งที่เกิดขึ้นโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว นักการตลาดต้องสร้างความต้องการในความจำเป็นของนักท่องเที่ยวนั้น ด้วยการจูงใจ (Motivation) นักท่องเที่ยวให้เปลี่ยนความต้องการกลายเป็นแรงจูงใจ (Motives) ในการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ โดยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่สำคัญ และกระตุ้นให้คนเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ได้แก่

- แรงจูงใจด้านกายภาพและจิตวิทยา (Physical and Psychological Motives) คือ ความต้องการพักผ่อนทั้งกายและใจ เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานจำเจไปหาบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การเที่ยวชมธรรมชาติ การท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความเพลิดเพลิน และได้พักผ่อนจิตใจของตนเองไปด้วย

- แรงจูงใจด้านวัฒนธรรมและการศึกษา (Culture/Personal Education Motives) คือ ความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้จักผู้คน สถานที่ที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน สนใจอยากรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ความรู้ วิทยาการ และสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ศิลปะพื้นบ้าน เทศกาล สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

- แรงจูงใจด้านสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Social / Interpersonal / Ethnic Motives) คือการไปพบปะ เยี่ยมเยียนเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องหรือคนรู้จักต่าง ๆ (Visiting Friends and Relatives : VFR) และการได้พบมิตรใหม่ ซึ่งอาจจะต่างเชื้อชาติ ต่างภาษา ต่างศาสนา ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

- แรงจูงใจในด้านการงานและธุรกิจ (Business / Work Related Motives) คือ การเดินทางเพื่อแสวงหาความรู้ หรือติดต่อธุรกิจ การประชุม สัมมนา การเดินทางไปโดยมีภาระงานเกี่ยวข้องเป็นบางส่วน โดยมีลักษณะของการท่องเที่ยวผสมผสานอยู่ด้วย

- แรงจูงใจในด้านการบันเทิง และสิ่งเพลิดเพลิน (Entertainment / Amusement / Pleasure / Pastime Motives) คือ การได้ไปเที่ยวสวนสนุก สถานที่บันเทิงต่าง ๆ หรืองานตามเทศกาลหรือวาระพิเศษต่าง ๆ รวมทั้งได้ชมทัศนียภาพ และการจับจ่ายใช้สอยซื้อของที่ระลึกต่าง ๆ ในยามว่าง การแสวงหาความเพลิดเพลินของแต่ละบุคคลมีลักษณะหลากหลาย การได้ชมธรรมชาติ ยังเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบมาก และถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวยั่งยืน

- แรงจูงใจด้านศาสนา (Religious Motives) คือ การไปร่วมทำบุญ หรือแสวงบุญหรือประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ตามศาสนสถานต่าง ๆ การทำบุญทำทาน บริจาค ช่วยให้เกิดความสุขทางใจแก่นักท่องเที่ยว และถือได้ว่าได้พักผ่อนทางจิตใจด้วย

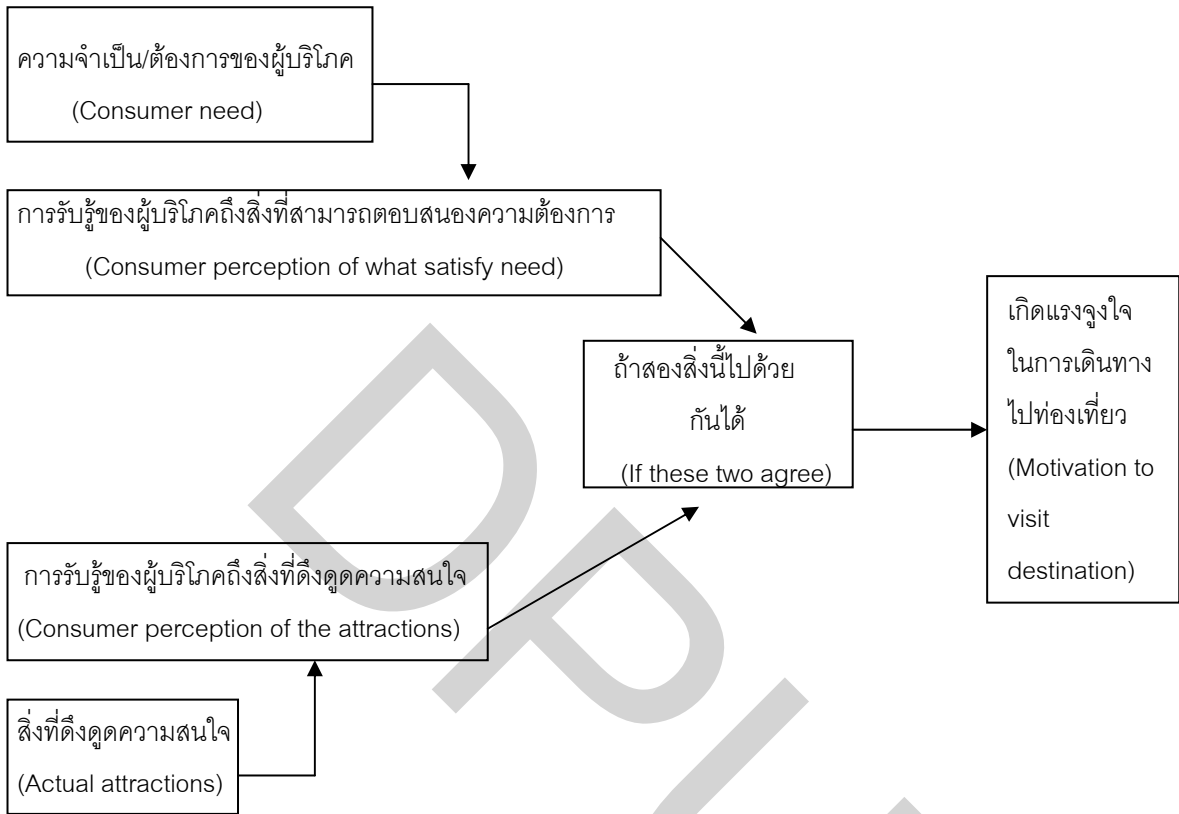
- แรงจูงใจในด้านสถานภาพและเกียรติภูมิ (Prestige and Status Motives) คือ การได้รับการยอมรับในสถานภาพหรือเกียรติภูมิว่าเคยได้เดินทางไปในที่ต่างๆ มาแล้ว หรือเคยร่วมกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การประชุม สัมมนา พิธีฉลอง หรือร่วมในเหตุการณ์สำคัญในต่างแดนมาแล้ว ฯลฯ การได้มีโอกาสไปทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้เป็นคนมีเกียรติและมีสังคมดีขึ้น

- แรงจูงใจด้านการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ การท่องเที่ยวเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬา และการท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬายังถิ่นที่มีการเล่นกีฬานั้นๆ เช่น ในหน้าร้อน ก็เป็นช่วงที่เหมาะสมกับการเล่นเรือใบ พายเรือ ดำน้ำ เป็นต้น (มล. ต้อย ชุมสาย และณิพันธ์ พรหมโยธี , 2527)

ภาพที่ 2

แผนภาพแสดงกระบวนการจูงใจ (The Motivation Process)

ที่มา : Holloway J Christopher , The Business of Tourism. (5th Eds.) Singapore : Addison Longman Singapore (Pte) Ltd. 1998 : 57 อ้างในใจพร เศรษฐวิวัตติกุล,2544 : 69)

1.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน คือ ความเชื่อ ประสบการณ์ในอดีต อารมณ์ ฯลฯ และปัจจัยภายนอก คือ การได้รับการกระตุ้นจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

1.3 การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจอันมีผลมาจากประสบการณ์ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วย การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการตอบสนอง (Response) เมื่อได้รับสิ่งกระตุ้น (Stimulus)

1.4 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะเด่นเฉพาะบุคคลที่แตกต่างกันออกไป อันเกิดมาจากความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ การเรียนรู้ และการรับรู้ที่สะท้อนออกมาเพื่อ

ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม โดยการเน้นไปที่แรงจูงใจที่มาจากจิตใจสำนึก เป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพของมนุษย์

1.5 รูปแบบการดำรงชีวิต (Life Style) หมายถึง พฤติกรรมดำรงชีวิต เช่น การเลือกบริโภคสินค้า บางคนชอบซื้อสินค้าจำนวนมาก ๆ แต่บางคนเลือกซื้อเฉพาะเท่าที่จำเป็น ในส่วนของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการพักผ่อนหย่อนใจนั้น บางคนชอบที่จะอ่านหนังสือ หรือดูโทรทัศน์อยู่ที่บ้าน ในขณะที่บางคนชอบออกไปดูภาพยนตร์หรือเดินเล่นตามศูนย์การค้า บางคนชอบเที่ยวสวนสัตว์หรือพิพิธภัณฑ์ บางคนชอบเที่ยวตามสถานเชิงรมย์ตอนกลางคืน การเลือกการเดินทาง บางคนเดินทางด้วยตนเอง บางคนชอบเดินทางเป็นหมู่คณะ ซึ่งรูปแบบการดำรงชีวิตนี้จะควบคู่ไปกับค่านิยม (Values) ของคน ๆ นั้นด้วย เช่น นิยมสินค้าไทย นิยมเดินทางไปเที่ยวทะเล หรือภูเขา เป็นต้น

1.6 แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) หมายถึง ความคิดหรือความเข้าใจภายในตัวเอง อันเกิดพร้อม ๆ กับการรับรู้ (Perception) ประกอบด้วย

- แนวคิดของตนเองที่แท้จริง (Real Self / Actual Self-image) เป็นความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงว่า มีนิสัยหรือความชอบอย่างไร เช่น ชอบท่องเที่ยวโบราณสถานเพราะได้ศึกษาประวัติศาสตร์ ชอบท่องเที่ยวธรรมชาติเพราะได้พักผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นต้น

- แนวคิดของตนเองในอุดมคติ (Ideal Self Concept / Ideal Self-image) เป็นความนึกคิดที่ตนเองอยากเป็น หรือมีคนที่เข้าใจตนเองเป็นเช่นนั้นแล้วแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแนวคิดนั้น เช่น การเดินทางไปซื้อของที่ประเทศฝรั่งเศสทุกปี เพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความทันสมัยและร่ำรวยของตน

- แนวคิดของตนเองที่คิดว่าบุคคลอื่นมองตนเองที่แท้จริง (Reference-Group Self Concept / Social Self-image) เป็นภาพที่คิดว่า บุคคลอื่น ๆ มองตนเองที่แท้จริงว่าเป็นอย่างไร เช่น คิดว่าคนอื่นมองตนเองว่า เดินทางท่องเที่ยวเพราะต้องการพักผ่อน

- แนวคิดของตนเองที่ต้องการให้บุคคลอื่นคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-Image Concept / Ideal Social Self-image) เป็นภาพที่บุคคลต้องการให้คนอื่นคิดถึงตนเองในแง่ใดแง่หนึ่ง เช่น ต้องการให้คนอื่นมองว่า การเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศทำให้ตนเองเป็นที่ยอมรับในสังคม

ซึ่งแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบริการท่องเที่ยว เช่น การเดินทางโดยเรือสำราญอันหรูหรา หรืออาจจะเลือกการเดินทางตามลำพังเพื่อสัมผัสกับธรรมชาติและชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริง

1.5 ทักษะคติ (Attitudes) หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นไปในทิศทางที่สม่ำเสมอหรือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทักษะคติมีอิทธิพล อย่างยิ่งต่อการรับรู้และพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว และสามารถบิดเบือน

ข้อมูลได้จากทัศนคติที่เกิดจากประสบการณ์ นอกจากนี้ ทัศนคติอาจเกิดจากการบอกกล่าวของกลุ่มอ้างอิง ต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

2. ปัจจัยภายนอก (Interpersonal Factors / External Variables) เป็นปัจจัยแวดล้อมเชิงสังคมวิทยา ที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวแต่ละคน ได้แก่

2.1 (Itures) วัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีแบบแผนเดียวกัน ประกอบด้วย ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ อุปนิสัย ประเพณี ขนบธรรมเนียมและพฤติกรรมของบุคคล เช่น ชอบใช้บริการจัดการท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะแบบเบ็ดเสร็จมากกว่าการเดินทางเอง ชอบซื้อของขวัญและของฝาก เป็นต้น วัฒนธรรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

2.2 ชั้นของสังคม (Social Classes) เป็นการจัดลำดับบุคคลในสังคมออกเป็นกลุ่มที่ลักษณะคล้ายคลึงกัน จากระดับสูงไประดับต่ำ โดยอาศัยความแตกต่างทางด้านอาชีพ ฐานะรายได้ ชาติกำเนิด สถานที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน และบุคลิกลักษณะของบุคคล ชนชั้นทางสังคม

2.3 กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ทัศนคติ ความชอบ และค่านิยมของบุคคลกลุ่มอ้างอิง แบ่งเป็น

ก. กลุ่มปฐมภูมิ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท

ข. กลุ่มทุติยภูมิ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพ บุคคลต่าง ๆ ที่ติดต่อในสังคม กลุ่มอ้างอิงนี้จะมีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกพฤติกรรม การดำเนินชีวิต เพราะจะทำให้เกิดแนวความคิดที่โน้มเอียงให้คล้ายตามได้

เพื่อการยอมรับของกลุ่ม เมื่อนักท่องเที่ยวได้เดินทางไปท่องเที่ยวตามคำแนะนำของกลุ่ม ก็จะมีรู้สึกสบายใจ เมื่อเดินทางกลับมามีของขวัญของฝากมีภาพถ่ายและมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับสถานที่ที่ไปท่องเที่ยว ก็จะได้รับ ความสนใจและการยกย่องชมเชย (Esteem) จากกลุ่ม นักท่องเที่ยวจะรู้สึกมีหน้าตาและมีความภาคภูมิใจ

2.4 ผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leaders) เป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ความเชื่อถือถือว่าเป็นผู้รู้

มีประสบการณ์ หรือมีความชำนาญเป็นที่ยอมรับทั่วไป ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว สื่อมวลชน องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้มีชื่อเสียง และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว ผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการ

สร้างแบบสอบถาม และใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความต้องการ มีแรงจูงใจ หรือแรงผลักดันต่าง ๆ แตกต่างกันไป โดยนักท่องเที่ยวจะนำปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกของเหล่านี้มาพิจารณาประกอบกัน เพื่อเลือกจุดหมายปลายทางที่คิดว่าจะสามารถสนองต่อความต้องการของตนได้มากที่สุด และทำให้ตนเองได้รับความพึงพอใจสูงสุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้มาใช้เพื่อศึกษาว่านักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้บริโภค (Customer 's Satisfaction)

ความพึงพอใจ คือ อารมณ์ หรือความรู้สึกที่แสดงออกมาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทางที่เป็นความสุข หรือความสำราญใจ ความตื่นเต้นยินดี ความถูกใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน หรือความมีชีวิตชีวา เป็นต้น (Rust and etc., 1996 อ้างในใจพร เศรษฐฐาภินิติกุล, 2544 : 56)

เพอร์สัน (Person ,1993 อ้างในใจพร เศรษฐฐาภินิติกุล, 2544 : 56) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจของลูกค้าไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้า ก็คือ การที่สินค้าหรือบริการสามารถเป็นไปตามความคาดหวังของลูกค้าได้ และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ ซึ่งระดับของความพึงพอใจนั้น จะขึ้นอยู่กับการที่ความต้องการสินค้าหรือบริการนั้นสามารถเป็นไปตามความคาดหวังได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อนั้นการซื้อหรือการใช้บริการจะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และบ่อยครั้งขึ้น โดยจะมีการบอกต่อไปยังบุคคลที่ใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว เพื่อนสนิท ในขณะที่ลูกค้าที่ไม่พึงพอใจกับการให้บริการ จะมีแนวโน้มที่จะไม่กลับมาใช้บริการอีก และมักจะเล่าความรู้สึกที่ไม่พึงพอใจนั้นให้กับคนที่รู้จักฟังซึ่งมักจะเป็นจำนวนที่มากกว่าการบอกต่อความรู้สึก ในกรณีที่เกิดความพึงพอใจเสียอีก

ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

นิวแมน (Newman, อ้างในอุดมศักดิ์ แนวจิตร, 2544 : 28) เสนอแนวคิดเรื่องความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไรไว้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สามารถศึกษาได้ชัดเจนเมื่อแยกออกเป็น การตอบรับ (Response) และปฏิกิริยา (Reaction) ของมนุษย์ต่อ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ปฏิกริยาต่อสภาพแวดล้อม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ หรือสรีระ ซึ่งสามารถวัดได้จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราการเต้นของหัวใจ อุณหภูมิของร่างกาย ฯลฯ ในขณะที่การตอบรับหมายถึง การรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งรวมเรียกว่า การตอบรับทางสังคม จิตวิทยา และพฤติกรรม (Social – Psychological and Behavioral Response)

ปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการตอบรับในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่

- (1) ลักษณะของบุคคลผู้ตอบรับสภาพแวดล้อม
- (2) ลักษณะของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำให้เกิดการตอบรับ
- (3) การรับรู้ของบุคคล
- (4) การประเมินสภาพแวดล้อมของบุคคล
- (5) ความพอใจในสภาพแวดล้อม
- (6) พฤติกรรมของบุคคลเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม

จะเห็นว่า 2 ปัจจัยแรก เป็นสิ่งที่ป้อนเข้าระบบโดยลักษณะของบุคคลรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ด้านประชากรศาสตร์ พื้นฐานทางสังคมเศรษฐกิจ และรูปแบบวงจรชีวิต ส่วนปัจจัย 4 กลุ่มหลัง เป็นผลที่ส่งออกมาจากระบบ การประเมินผลความพอใจในกายภาพของบุคคลเกิดมาจากการรับรู้ พฤติกรรมการแสดงของบุคคลก็เกิดตามมาจากการรับรู้ การประเมินผลของการแสดงออกนี้สะท้อนว่าบุคคลนั้นมีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นหรือไม่

ความพึงพอใจในสินค้าและบริการ (The Customer's Satisfaction)

Christopher, Payme and Ballantyne, 1995 (อ้างใน ใจพร เศรษฐวิวัฒน์กุล, 2544 :

53) ได้กล่าวไว้ว่า มีเหตุผลที่สำคัญว่าทำไมในทุก ๆ ครั้งทีในสายงานการตลาด พนักงานขาย และพนักงานบริการ ควรจะให้ความสนใจในการทำการตลาดเชิงสัมพันธ์ภาพ เพราะจำนวนลูกค้าที่มีจำนวนสูงชันนั้น ส่งผลให้ความคาดหวังที่มีต่อบริษัทหรือองค์กรที่ตัวสูงชันตามไปด้วย ดังนี้

1. เมื่อลูกค้าต้องการสินค้าหรือบริการ ก็ยอมที่จะคาดหวังว่าจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ

สิ่งที่ตนต้องการในปริมาณที่มากเพียงพอ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกใช้สินค้า หรือบริการที่ดี และเหมาะสมที่สุด

2. เมื่อลูกค้าที่ติดต่อกับพนักงานผู้ให้บริการคนใด ถึงแม้จะไม่ใช่พนักงานคนเดิมที่

เคยติดต่อไว้ ลูกค้าก็ยอมที่จะคาดหวังที่จะได้รับการช่วยเหลือ และการให้บริการอย่างดีเหมือนกัน จากพนักงานทุกคน

3. ลูกค้ายอมคาดหวังที่จะได้รับการดูแลจากบริษัทหรือองค์กรจรรยาบรรณ ไม่ใช่ในรูปแบบของการทำธุรกิจ

4. เมื่อลูกค้าประสบกับปัญหาต่าง ๆ ลูกค้ายอมคาดหวังว่าความสัมพันธ์ที่ผ่านมา

บริษัท จะทำให้บริษัทช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เขาได้

5. ลูกค้าที่มีความภักดีต่อตราสินค้าหรือบริการอยู่แล้ว ย่อมคาดหวังที่จะมีสัมพันธภาพที่ดีกับบริษัทมากกว่าลูกค้าที่ไม่มีความภักดีในสินค้าและบริการ

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงความคาดหวังของลูกค้าว่า เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อเสียง ภาพพจน์ และคำร่ำลือต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัท
2. พนักงานผู้ให้บริการ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย ฯลฯ
3. สินค้าหรือบริการ ได้แก่ ชื่อ ยี่ห้อ ประเทศที่ผลิต ฯลฯ
4. ราคาของสินค้าหรือบริการนั้น
5. สภาพการณ์แวดล้อมในขณะนั้น
6. มาตรฐานคุณภาพในใจของลูกค้าคนนั้นเอง
7. ข้อมูล ข่าวลือ และคู่แข่งของสถานบริการแห่งนั้น

และถ้าจะกล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแล้ว ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของนักท่องเที่ยว นั้น ในบางครั้งความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยังอาจมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่น ประสบการณ์ในอดีต การรับรู้ หรือความเข้าใจไปเองของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะปะปนมาด้วย เพราะคำร่ำลือ หรือข้อมูลที่นักท่องเที่ยวได้รับรวมกับสถานการณ์แวดล้อมในเวลานั้น อาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจไปเองว่าผู้ให้บริการต้องการการบริการที่ดีอย่างที่ตนต้องการ จึงก่อให้เกิดความคาดหวัง (Expectation) ที่สูงเกินกว่าปกติ หรือเกินกว่าความเป็นจริง ดังนั้น ในกรณีที่ได้รับการบริการที่อยู่ในระดับปกติ จึงอาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจได้ เนื่องจากตั้งความหวังเอาไว้สูงเกินกว่ามาตรฐานของบริการที่เป็นจริง ด้วยเหตุนี้การที่เราได้ล่วงรู้ถึงระดับของความคาดหวังในคุณภาพของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากจะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสมุทรสงครามประสบความสำเร็จได้ เพราะสามารถ

ที่จะพัฒนารูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ตรงตามความต้องการ อันจะนำมาสู่ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามได้

ดังนั้น โดยปกติเวลาที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่แห่งใดนั้น ส่วนใหญ่มักจะคิดฝัน จินตนาการ และคาดหวังต่อสถานที่แห่งนั้นว่าจะมีลักษณะภูมิประเทศ ทัศนียภาพที่สวยงาม มีสภาพเส้นทางการเข้าถึงที่ดี ภายในสถานที่ท่องเที่ยวจะมีความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอกับความต้องการ รวมทั้งกิจกรรมหลากหลายที่น่าสนใจ และเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย เมื่อนักท่องเที่ยวได้เดินทางในสถานที่แห่งนั้นแล้ว จึงรับรู้ถึงลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ได้สัมผัสกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งได้ใช้บริการ ได้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้นแล้ว ก็จะเกิดความชื่นชอบ ความประทับใจ หรือความพึงพอใจในระดับที่มากน้อยแตกต่างกันไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคลเป็นความรู้สึกที่บุคคลนั้นได้รับตามที่มุ่งหวังหรือคาดหวังไว้ ดังนั้น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ย่อมเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการไปสัมผัสด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริโภคและความพึงพอใจในสินค้าและบริการ มาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามและอภิปรายผลการวิจัยว่า นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

6. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitudes) หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นไปในทิศทางที่สม่ำเสมอ หรือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรืออาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ลักษณะของแนวโน้มที่มีต่อสิ่งในสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะตอบสนองออกมาในทางที่พอใจหรือไม่พอใจ ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ก็คือ แนวโน้มการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งนักท่องเที่ยวได้ทำการประเมินคุณค่าของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ จะมีลักษณะค่อนข้างคงเส้นคงวา ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น ขึ้นอยู่กับการที่นักท่องเที่ยวมีข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และถูกสร้างเป็นความเชื่อที่จะมีผลต่อการประเมินคุณค่า ซึ่งถ้านักท่องเที่ยวมีความเชื่อที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ก็จะทำให้รู้สึกชอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นในที่สุด

บลูมเมอร์ (Blumer : อ้างในเสถียร เขยประทับ, 2531 : 25-26) กล่าวว่า สังคมมนุษย์ประกอบด้วยกลุ่มที่ต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่ชีวิตที่อยู่ร่วมกันอยู่ทั้งหมด จะประกอบกันเป็นแบบแผนปฏิบัติและมีพฤติกรรมร่วมกันของกลุ่ม เมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งทางทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มก็จะมี ความสนใจในทางนั้นด้วย

นักจิตวิทยาได้อธิบายถึงโครงสร้างและองค์ประกอบต่าง ๆ ของทัศนคติ ว่าจะประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน (Schiffman and Kanuk, 2000 อ้างใน ใจพร เศรษฐวิวัตติกุล, 2544 : 77) คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component)

หมายถึง ความรู้

หรือความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งความรู้ที่นั้นเกิดจากการได้รับประสบการณ์โดยตรง การเก็บสะสมข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ความรู้และการรับรู้จะนำไปสู่ความเชื่อ (Belief) ซึ่งความเชื่อที่เกิดขึ้นนั้นได้จากการประเมิน และสะท้อนผลออกมาในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น การที่นักท่องเที่ยวมีความเชื่อเกี่ยวกับชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ว่ามีความสวยงาม ให้บริการดี เอาใจใส่ เป็นต้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ส่วน

ที่เกี่ยวข้อง

กับอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคน ๆ นั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล โดยบุคคลจะเกิดความรู้สึกทางบวก (Positive Affective Component) หรือความรู้สึกในทางลบ (Negative Affective Component) ก็ได้ เช่น ความรู้สึกพอใจ หรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ มีคุณค่า หรือไม่มีคุณค่า ความรู้สึกต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น เกิดจากอุปนิสัยของบุคคล หรือจากสิ่งจูงใจ เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง แนวโน้มที่

คาดได้ว่าจะเกิดพฤติกรรมหรือการกระทำในทางใดทางหนึ่ง อันเป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าหากผู้บริโภคที่มีทัศนคติในทางบวก แนวโน้มการตอบรับทางพฤติกรรมก็จะเป็นในลักษณะของการสนับสนุน ช่วยอุดหนุน และแนะนำคนอื่น ๆ ต่อไป ในทางกลับกันหากผู้บริโภคมีทัศนคติลบต่อสิ่งนั้น ๆ พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจจะไปในทางโจมตี ไม่ซื้อ ๆ หรือไม่สนับสนุน เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว องค์ประกอบทั้ง 3 ประการของทัศนคตินี้ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การพัฒนาของทัศนคติเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ และประสบการณ์ กล่าวคือ ถ้านักท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความรู้ หรือความเชื่อว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีความสวยงาม สามารถให้ความรู้ และประสบการณ์ทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี นักท่องเที่ยวก็จะเกิดความรู้สึกพอใจ และนำไปสู่พฤติกรรมที่จะตอบสนองการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

การเกิดทัศนคติ

เรนซิส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1961 อ้างในประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526 : 91-93) ได้ศึกษามูลเหตุในเกิดทัศนคติของคน ซึ่งนับว่าเป็นผลการศึกษาที่เน้นถึงการเกิดทัศนคติตามหลักวิชาการด้านการสื่อสารโดยเฉพาะ โดยสรุปว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติต่าง ๆ (Source Attitude) ที่มีอยู่มากมาย และแหล่งที่สำคัญที่ทำให้คนเกิด ทัศนคติ คือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experiences) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางดีหรือไม่ดี จะทำให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน
2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication with others) จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ จากผู้อื่นได้ เช่น เด็กที่ได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่จะเกิดทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่เคยรับรู้มา
3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น เด็กที่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่จะเลียนแบบการแสดงท่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามไปด้วย
4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติบางอย่างเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสนับสนุนให้คนเกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้
5. จากบุคลิกภาพของบุคคลนั้น บุคคลแต่ละคนไม่ใช่จะรับเอาวัฒนธรรมหรือทัศนคติของคนหมู่มากมา มีอิทธิพลต่อทัศนคติของเขาโดยสิ้นเชิง แต่ทัศนคติขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นด้วย เช่น คนที่ชอบเก็บตัว ถือเอาความคิดของตนเป็นใหญ่ และค่อนข้างจะมีอำนาจเหนือผู้อื่น มักจะรับความคิดเห็นหรือทัศนคติของกลุ่มมาเพียงเล็กน้อย

6. จากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ นิตยสาร ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลนั้นทั้งสิ้น เพราะสิ่งเหล่านี้จะให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่ประชาชน ใน การที่จะสร้างทัศนคติต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้

7. จากความต้องการที่จะสมปรารถนาในสิ่งนั้น บุคคลจะมีทัศนคติที่ต่อสิ่งต่าง ๆ หรือบุคคลที่ทำให้ความต้องการของเขาสมปรารถนา

เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของทัศนคติดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบสำคัญที่เป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ก็คือ การติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้เพราะไม่ว่าทัศนคติจะเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง สิ่งที่เป็นแบบอย่าง หรือความเกี่ยวข้องกับสถาบัน ก็จะมีการสื่อสารแทรกอยู่ จึงอาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างมากที่มีผลทำให้เกิด ทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ

ประเภทของทัศนคติ

บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภทด้วยกัน

1. ทัศนคติเชิงบวก (Positive Attitude) เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกพฤติกรรมในด้านดีต่อบุคคล เรื่องราว หรือสิ่งต่าง ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีและความร่วมมือในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ และนับเป็นพื้นฐานที่ดีในการยอมรับความคิดหรือข้อมูลใหม่ ๆ

2. ทัศนคติเชิงลบ (Negative Attitude) เป็นทัศนคติที่สร้างความรู้สึที่ไม่ดีต่อบุคคล เรื่องราว หรือสิ่งต่าง ๆ มักเกิดขึ้นร่วมกับความไม่พอใจ ทัศนคติด้านลบนี้จะเกิดขึ้นในใจของบุคคล นำไปสู่การดาวน์สรุปตัดสินในเรื่องต่าง ๆ แม้จะยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างถ่องแท้ก็ตาม

3. ทัศนคตินิ่งเฉย (Passive Attitude) เป็นทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคคล เรื่องราว สถานการณ์ หรือสิ่งอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง ส่วนใหญ่มักมีสาเหตุมาจากความห่างไกลจากผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ทั้งนี้บุคคลอาจมีทัศนคติดังกล่าวเพียงประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องราวความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ หรือสถานการณ์ เป็นต้น

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียว หรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ

การกระทำ หรือสถานการณ์ เป็นต้น หนึ่ง ความเข้มข้นหรือความรุนแรงของทัศนคตินั้น ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในความเชื่อ หรือความรู้สึกที่บุคคลหนึ่งมีต่อบุคคลหนึ่ง ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต่อกลุ่มคน ทัศนคติของบุคคลจึงอาจเป็นทัศนคติที่ซับซ้อน หรือทัศนคติที่ไม่ซับซ้อนก็ได้ ทัศนคติที่ซับซ้อนมักจะมีหลายด้าน รวมทั้งความรู้คอยสนับสนุนอยู่ ส่วนทัศนคติที่ไม่ซับซ้อน มักมีความเชื่อเพียงด้านเดียว ซึ่งทัศนคติประเภทหลังนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายมาก

ด้วยเหตุนี้ ทัศนคติจึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้และพฤติกรรมของการบริโภคของนักท่องเที่ยว และสามารถบิดเบือนข้อมูลได้จากทัศนคติที่เกิดจากประสบการณ์ เช่น เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดหนึ่ง แล้วถูกโจรกรรม จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อจังหวัดนั้น โดยอาจจะบอกว่าจังหวัดนั้นไม่สวยงาม สกปรก อากาศไม่ดี อาหารไม่อร่อยไปด้วย นอกจากนี้ทัศนคติอาจเกิดจากการบอกกล่าวของกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น การเปลี่ยนทัศนคติต้องใช้เวลา และเครื่องมือในการสื่อสาร และต้องทำการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติเป็นแนวคิดหนึ่งในการศึกษาวิจัยว่า นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งนำมาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีระศักดิ์ จรินทร์รัตนากร (2544) ศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หอยหลอดของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 440 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์หอยหลอดของประชาชน อยู่ในระดับต่ำมาก และพบว่า ประชาชนที่เพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์หอยหลอดจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์หอยหลอดจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันเพียงบางส่วนเท่านั้น

วิไลลักษณ์ ชมภูศิริ (2544) ศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ECOTOURISM) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน จำนวน 200 คน และนักท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จำนวน 200 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ เพื่อน ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามลำดับ โดยมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก และมีพฤติกรรมการท่องเที่ยว ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ และทัศนคติของนักท่องเที่ยว แต่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนความรู้เรื่องการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และทัศนคดียังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ใจพร เศรษฐวิวัตติกุล (2544) ศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรม และความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวบนหมู่เกาะในเขตภาคตะวันออก” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 420 คน ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวบนหมู่เกาะในเขตภาคตะวันออกของกลุ่มนักท่องเที่ยวไทยมีค่อนข้างน้อย โดยการสื่อสารระหว่างบุคคลในกลุ่มเพื่อน เป็นสื่อที่มีการเปิดรับมากที่สุด รองลงมาคือ นิตยสารและวารสารการ

ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังหมู่เกาะในเขตภาคตะวันออก จะเคยมีประสบการณ์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนฝูง โดยเป็นผู้ตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง และมีความตั้งใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวซ้ำอีกในอนาคต นอกจากนี้ด้านปัจจัยภายในเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวบนหมู่เกาะในเขตภาคตะวันออก และนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวบนหมู่เกาะในเขตภาคตะวันออก อยู่ในระดับปานกลาง

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม และใช้เป็นแนวทางในการอภิปรายผลเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้ข่าวสาร บัณฑิตใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในลักษณะของการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว (One – Shot Descriptive Study) ตามช่วงเวลาที่ได้กำหนดไว้ และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 182,565 คนต่อปี (ที่มา : สมุดรายงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม สํารวจ ณ เดือนธันวาคม 2545)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543 : 22) จากจำนวนประชากร 182,565 คน นำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % ความผิดพลาดไม่เกิน 5% คำนวณตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (เท่ากับ .05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{182,565}{1+182,565 (0.05)^2} \\ &= 399.12 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาไม่น้อยกว่าจำนวน 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 405 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นไปตามโอกาส (Non-Probability Sampling) มีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับเลือกพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นพื้นที่เก็บข้อมูล ซึ่งจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่พร้อมบริการนักท่องเที่ยวมากที่สุด ในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการเดินทาง ความพร้อมของพื้นที่ ความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว ตลอดจนการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแต่ละจุดกับแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด (ที่มา : กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543) และทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยยึดตามอำเภอการปกครองทั้งหมดของจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ : กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง ต. คลองเขิน

อ. เมือง จ. สมุทรสงคราม

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ : กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ ต. เหมืองใหม่

อ. อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ : สวนแสงตะวัน ต. บางพรม อ. บางคนที

จ. สมุทรสงคราม

2. ใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างไว้ล่วงหน้า (Quota Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการของแต่ละอำเภอ จำนวนเท่า ๆ กัน คือ

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง จำนวน 135 คน

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ จำนวน 135 คน

- สวนแสงตะวัน จำนวน 135 คน

3. การเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ทำการเก็บข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการทั้ง 3 แหล่งที่ระบุไว้ โดยใช้การเก็บข้อมูลแบบบังเอิญจนได้หน่วยตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ คือ จำนวนทั้งสิ้น 405 คน

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเฉพาะทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ในช่วงระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน 2546 ซึ่งเมื่อพบนักท่องเที่ยวเข้ามาที่ท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้กำหนดไว้ก็จะเก็บข้อมูลหลังจากที่นักท่องเที่ยวนั้นเดินทางท่องเที่ยวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย สามารถแจกแจงตามสมมติฐานได้ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแต่ละต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมติฐานข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแต่ละต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมติฐานข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแต่ละต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

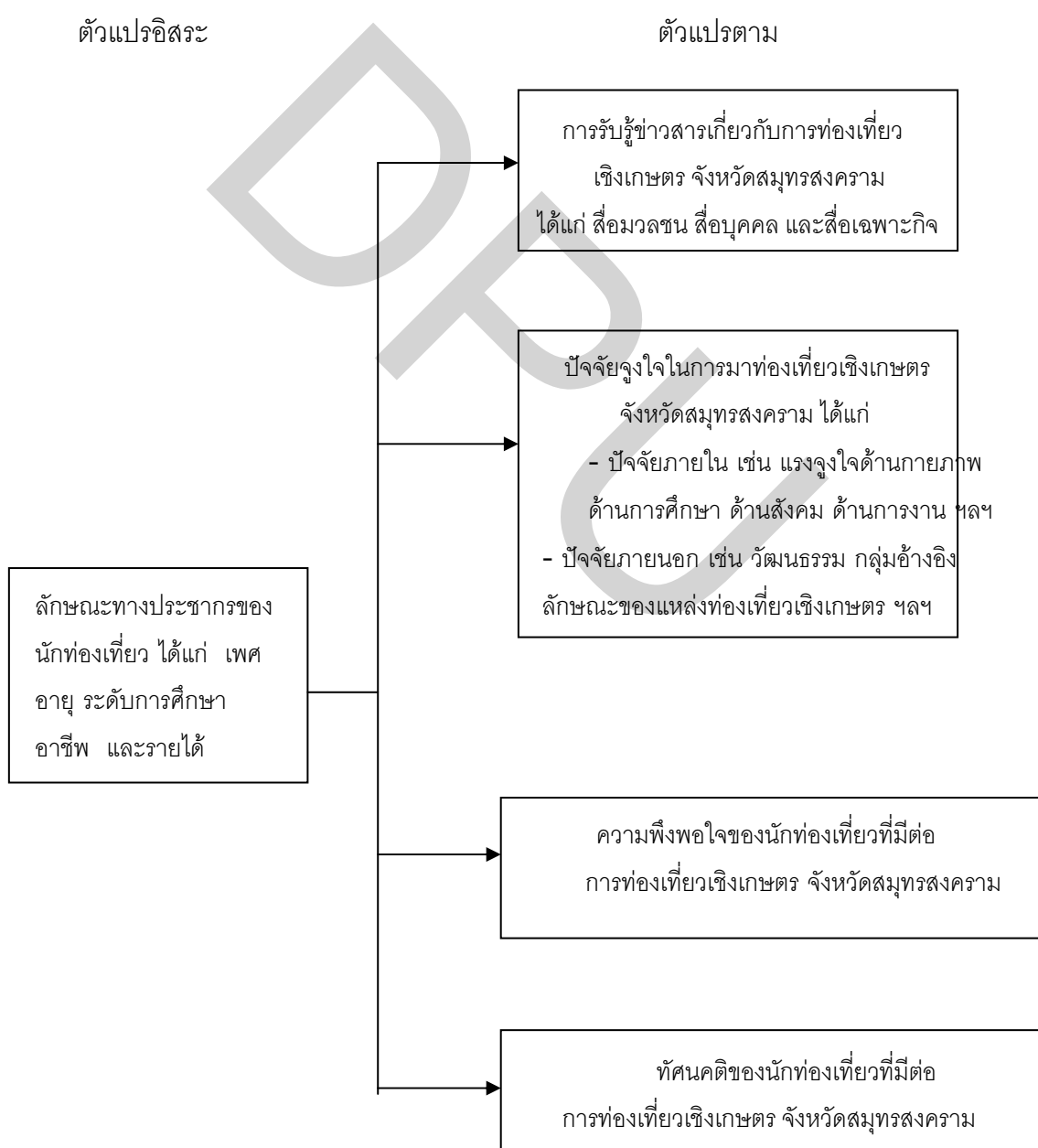

สมมติฐานข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งได้ค้นคว้าและดัดแปลงจากแนวคิดงานวิจัย เอกสารและรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) โดยได้จัดลำดับเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, และรายได้ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 6 ทศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว จำนวน 10 ข้อ

การทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงตรง และมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง ดังนี้

1. การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาโครงสร้างของแบบสอบถาม (Construct Validity) ความเหมาะสมของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มทดสอบ

2. การทดสอบหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบก่อน (Pretest) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ และมีความเหมาะสมหรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ได้ทดสอบแล้ว มาคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาช (Cronbach) สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543 : 93)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อถือได้
	k	คือ	จำนวนข้อ
	S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_x^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว เท่ากับ .8124

ผลจากการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของปัจจัยจิตใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว เท่ากับ .8437

ผลจากการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว เท่ากับ .8656

ผลจากการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว เท่ากับ .8894

การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนน

1. ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งวัดในระดับกลุ่ม

2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็นการ

เดินทางมาเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ระยะเวลาในการเที่ยวชม และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งวัดในระดับกลุ่ม

3. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

การวัดค่าตัวแปรการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยวจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ โดยใช้คำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มาก (5-6 ครั้ง/เดือน)	4	คะแนน
ปานกลาง (3-4 ครั้ง/เดือน)	3	คะแนน
น้อย (1-2 ครั้ง/เดือน)	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	1	คะแนน

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนน เป็น 4 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนนระหว่าง	3.26 – 4.00	หมายถึง	มีการรับรู้มาก
ค่าคะแนนระหว่าง	2.51 – 3.25	หมายถึง	มีการรับรู้ปานกลาง
ค่าคะแนนระหว่าง	1.76 – 2.50	หมายถึง	มีการรับรู้น้อย
ค่าคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.75	หมายถึง	ไม่เคยรับรู้เลย

4. ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

การวัดค่าตัวแปรปัจจัยจูงใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้แบ่งปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรออกเป็น 2 ปัจจัยหลักด้วยกัน คือ ปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก โดยใช้คำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดของไลเคิร์ต (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีปัจจัยจูงใจมากที่สุด
คะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีปัจจัยจูงใจมาก
คะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีปัจจัยจูงใจปานกลาง
คะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีปัจจัยจูงใจน้อย
คะแนนต่ำกว่า	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีปัจจัยจูงใจน้อยที่สุด

5. ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

การวัดค่าตัวแปรความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้คำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดของไลเคิร์ท (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนนต่ำกว่า	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

6. ทักษะการที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

การวัดค่าตัวแปรทักษะการที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม คำถามเป็นทั้งข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ โดยใช้คำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดของไลเคิร์ท (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เชิงบวก	เชิงลบ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	คะแนน

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีทัศนคติเชิงบวกมาก
คะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีทัศนคติเชิงบวก
คะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีทัศนคติเป็นกลาง
คะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีทัศนคติเชิงลบ
คะแนนต่ำกว่า	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีทัศนคติเชิงลบมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 3 แห่งตามที่ได้กำหนดไว้ โดยจะออกเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งด้วยตนเองและอาศัยผู้ช่วยวิจัย เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ และใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน – มิถุนายน 2546 รวมเป็นเวลา 3 เดือน

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และความครบถ้วนของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลเสร็จสิ้นไปลงรหัส (Coding) จากนั้นนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทาง

ประชากร พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัว

แปรอิสระและตัวแปรตามในสมมติฐานต่าง ๆ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติ **t-test** และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สมมติฐานข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติ **t-test** และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สมมติฐานข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติ **t-test** และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สมมติฐานข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรของแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติ **t-test** และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (**One-way ANOVA**) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

DRPU

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง “การรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม” จากการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน 2546 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 405 คน สามารถนำเสนอข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการศึกษาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบาย

- 1.1 ลักษณะทางประชากร ของนักท่องเที่ยว
- 1.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
- 1.3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
- 1.4 ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
- 1.5 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
- 1.6 ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์ที่ใช้สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยจูงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติของนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	172	42.5
หญิง	233	57.5
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ เพศหญิง จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 และเพศชาย 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-25 ปี	136	33.5
26-33 ปี	106	26.2
34-41 ปี	70	17.3
42-49 ปี	47	11.6
50 ปีขึ้นไป	46	11.4
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ อายุ 26-33 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 อายุ 34-41 ปี มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 อายุ 42-49 ปี มี 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และอายุ 50 ปีขึ้นไป มี 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	39	9.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า	62	15.3
อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	36	8.9
ปริญญาตรี	217	53.6
สูงกว่าปริญญาตรี	51	12.6
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และอนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	120	29.6
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	61	15.1
ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	69	17.0
พนักงานบริษัทเอกชน	125	30.9
เกษตรกร	30	7.4
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 และเกษตรกร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	149	36.8
10,001 – 20,000 บาท	115	28.4
20,001 – 30,000 บาท	61	15.1
30,001 – 40,000 บาท	28	6.9
40,001 บาทขึ้นไป	52	12.8
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ รายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 มีรายได้ 20,001–30,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีรายได้ตั้งแต่ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และมีรายได้ 30,001–40,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ตามลำดับ

1.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

การเดินทางมาเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
มาคนเดียว	18	4.4
มากับครอบครัว / ญาติ	91	22.5
มากับเพื่อน	296	73.1
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากกว่าครึ่งเดินทางมากับเพื่อน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 รองลงมาคือ มากับครอบครัวและญาติ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และมาคนเดียว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการเดินทางมา
ท่องเที่ยว

เชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการเดินทางมาเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
มาคนเดียว	197	48.6
มากับบริษัทนำเที่ยว	120	29.6
มากับสถาบันการศึกษา / องค์กร	88	21.7
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิง
เกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม โดยการเดินทางมาคนเดียว จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6
รองลงมาคือ มากับบริษัทนำเที่ยว จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 และมากับ
สถาบันการศึกษา / องค์กร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการเดินทางมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เคยมาแล้ว	82	20.2
ไม่เคย	323	79.8
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว
เชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 และเคยเดินทางมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้เที่ยวชม

ระยะเวลาที่ใช้เที่ยวชม	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง	26	6.4
1 - 2 ชั่วโมง	136	33.6
2 - 3 ชั่วโมง	51	12.6
3 ชั่วโมงขึ้นไป	192	47.4
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม 3 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือ ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 ระยะเวลา 2-3 ชั่วโมง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และ ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	256	63.2
1,001 – 2,000 บาท	125	30.9
2,001 – 3,000 บาท	18	4.4
มากกว่า 3,001 บาท	6	1.5
รวม	405	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งเสียค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมาคือ เสียค่าใช้จ่าย 1,001-2,000 บาท จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 เสียค่าใช้จ่าย 2,001-3,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า 3,001 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

1.3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน

สื่อมวลชน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยเลย	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับการรับรู้
1. โทรทัศน์	61	126	127	91	405	2.387	.9952	น้อย
	(15.1)	(31.1)	(31.4)	(22.5)	(100)			
2. วิทยุ	12	80	147	166	405	1.846	.8392	น้อย
	(3.0)	(19.8)	(36.3)	(41.0)	(100)			
3. หนังสือพิมพ์	21	118	127	139	405	2.051	.9173	น้อย
	(5.2)	(29.1)	(31.4)	(34.3)	(100)			
4. นิตยสาร / วารสาร	40	115	132	118	405	2.190	.9677	น้อย
	(9.9)	(28.4)	(32.6)	(29.1)	(100)			
5. อินเทอร์เน็ต	30	95	119	161	405	1.985	.9646	น้อย
	(7.4)	(23.5)	(29.4)	(39.8)	(100)			

(ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน เท่ากับ 2.092 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7058 ระดับการรับรู้ น้อย)

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.387 รองลงมาคือ นิตยสาร-วารสาร มีค่าเฉลี่ย 2.190 หนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ย 2.051 อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 1.985 และวิทยุ มีค่าเฉลี่ย 1.846 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.092 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7058 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับการรับรู้ต่ำ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อบุคคล

สื่อบุคคล	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยเลย	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับการรับรู้
1. สมาชิกในครอบครัว	33	117	99	156	405	2.06	.999	น้อย
	(8.1)	(28.9)	(24.4)	(38.5)	(100)	6	0	
2.ญาติพี่น้อง	40	116	90	159	405	2.09	1.03	น้อย
	(9.9)	(28.6)	(22.2)	(39.3)	(100)	1	3	
3.เพื่อนฝูง	122	145	72	66	405	2.79	1.04	ปานกลาง
	(30.1)	(35.8)	(17.8)	(16.3)	(100)	7	5	
4.เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สำนักงานการท่องเที่ยว	26	122	103	154	405	2.04	.968	น้อย
	(6.4)	(30.1)	(25.4)	(38.0)	(100)	9	6	
5.บริษัทนำเที่ยว, มัคคุเทศก์	47	109	79	170	405	2.08	1.07	น้อย
						1	2	

	(11. 6)	(26. 9)	(19. 5)	(42. 0)	(10 0)			
--	------------	------------	------------	------------	-----------	--	--	--

(ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้จากสื่อบุคคลเท่ากับ 2.217 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7362 ระดับการรับรู้
น้อย)

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง
เกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ประเภทเพื่อนฝูงในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย
2.797 รองลงมาคือ ญาติพี่น้อง มีค่าเฉลี่ย 2.091 บริษัทนำเที่ยว, มัคคุเทศก์ มีค่าเฉลี่ย
2.081 สมาชิกในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 2.066 และเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
, สำนักงานการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 2.049 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัด
สมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.217 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
.7362 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้
ข่าวสารจากสื่อบุคคล อยู่ในระดับการรับรู้

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจ	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เคย เลย	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ การรับรู้
1. ไปสเตอร์	15	91	137	162	405	1.89	.874	น้อย
	(3.7)	(22. 5)	(33. 8)	(40. 0)	(10 0)	8 3		
2. ป้ายกลางแจ้ง	12	86	149	158	405	1.88	.841	น้อย
	(3.0)	(21. 2)	(36. 8)	(39. 0)	(10 0)	1 8		

3. นิทรรศการ	14	85	132	174	405	1.84	.870	น้อย
						9	0	
	(3.5	(21.	(32.	(43.	(10			
	)	0)	6)	0)	0)			
4. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	27	121	109	148	405	2.06	.963	น้อย
						6	7	
	(6.7	(29.	(26.	(36.	(10			
	)	9)	9)	5)	0)			
5. เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว /	51	137	131	86	405	2.37	.956	น้อย
แผ่นพับ						7	0	
	(12.	(33.	(32.	(21.	(10			
	6)	8)	3)	2)	0)			

(ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้จากสื่อเฉพาะกิจเท่ากับ 2.014 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7389 ระดับการรับรู้ต่ำ)

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ประเภทเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.377 รองลงมาคือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 2.066 ไปสเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 1.898 ป้ายกลางแจ้ง มีค่าเฉลี่ย 1.881 และนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ย 1.849 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.014 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7389 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับการรับรู้ต่ำ

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อทุกประเภท

ประเภทสื่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
1. สื่อมวลชน	2.092	.7058	น้อย
2. สื่อบุคคล	2.217	.7362	น้อย
3. สื่อเฉพาะกิจ	2.014	.7389	น้อย
รวมทุกสื่อ	2.108	.6352	น้อย

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคลมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.217 รองลงมาคือ สื่อมวลชน มีค่าเฉลี่ย 2.092 และสื่อเฉพาะกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.014 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อทุกประเภท ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.108 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6352 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อทุกประเภท อยู่ในระดับการรับรู้ **น้อย**

1.4 ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามระดับของปัจจัยจูงใจภายใน

ปัจจัยภายใน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับการจูงใจ
1. ต้องการพักผ่อน / ผ่อนคลายความตึงเครียด	121 (29.9%)	154 (38.0%)	101 (24.9%)	16 (4.0%)	13 (3.2%)	405 (100%)	3.87 4	.990 8	มาก
2. ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์/ฆ่าเวลา	52 (12.8%)	110 (27.2%)	166 (41.0%)	46 (11.4%)	31 (7.7%)	405 (100%)	3.26 1	1.06 7	ปานกลาง
3. ต้องการหลีกเลี่ยงจากความซ้ำซากจำเจในชีวิตประจำวัน	68 (16.8%)	133 (32.8%)	122 (30.1%)	51 (12.6%)	31 (7.7%)	405 (100%)	3.38 5	1.13 4	ปานกลาง
4. ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ(พื้นที่ทางการเกษตร)	114 (28.1%)	155 (38.3%)	116 (28.6%)	18 (4.4%)	2 (0.5%)	405 (100%)	3.89 1	.883 3	มาก
5. ต้องการเรียนรู้ และหาประสบการณ์แปลกใหม่ทางการเกษตร	102 (25.2%)	150 (37.0%)	113 (27.7%)	26 (6.4%)	14 (3.5%)	405 (100%)	3.74 0	1.01 6	มาก

	)	0)	9)	)	)	0)			
6. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการ เกษตรที่น่าสนใจ	68 (16.8)	136 (33. 6)	136 (33. 6)	50 (12. 3)	15 (3.7)	405 (10 0)	3.47 4	1.02 8	มาก
7. ต้องการพบปะเพื่อน / ผู้คนใหม่	24 (5.9)	93 (23. 0)	181 (44. 7)	59 (14. 6)	48 (11. 9)	405 (10 0)	2.96 5	1.04 3	ปาน กลาง
8. ต้องการมาเพื่อติดต่อธุรกิจ/ ศึกษาดูงานไปประกอบอาชีพ	15 (3.7)	63 (15. 6)	115 (28. 4)	109 (26. 9)	103 (25. 4)	405 (10 0)	2.45 1	1.13 7	น้อย
9. ต้องการได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน	125 (30.9)	162 (40. 0)	99 (24. 4)	13 (3.2)	6 (1.5)	405 (10 0)	3.95 5	.902 7	มาก

(ค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายใน เท่ากับ 3.444 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6475 ระดับการจูงใจ
มาก)

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทาง
มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ต้องการได้รับความสนุกสนาน
เพลิดเพลิน มีค่าเฉลี่ย 3.955 อันดับที่ 2 คือ ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย
3.891 อันดับที่ 3 คือ ต้องการพักผ่อน / ผ่อนคลายความตึงเครียด มีค่าเฉลี่ย 3.874 ส่วน
ต้องการมาเพื่อติดต่อธุรกิจ / ศึกษาดูงานเพื่อไปประกอบอาชีพ เป็นปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพล
ต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย
2.451

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.444 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6475 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีปัจจัยจูงใจภายใน ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับการจูงใจมาก

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับของปัจจัยจูงใจภายนอก

ปัจจัยภายนอก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับการจูงใจ
1. การโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ	31	63	132	113	66	405	2.70	1.14	ปาน

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่านสื่อ ต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร	(7.7)	(15. 6)	(32. 6)	(27. 9)	(16. 3)	(10 0.0)	3	3	กลาง
2. ได้รับการชวนหรือแนะนำจาก เพื่อนฝูง	60 (14. 8)	111 (27. 4)	136 (33. 6)	56 (13. 8)	42 (10. 4)	405 (10 0)	3.22 4	1.17 1	ปาน กลาง
3. ได้รับการชวนหรือแนะนำจาก สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง	26 (6.4)	70 (17. 3)	140 (34. 6)	82 (20. 2)	87 (21. 5)	405 (10 0)	2.66 9	1.17 7	ปาน กลาง
4. ได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	23 (5.7)	59 (14. 6)	118 (29. 1)	96 (23. 7)	109 (26. 9)	405 (10 0)	2.48 4	1.19 3	น้อย
5. สภาพสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ ที่สวยงามเป็นธรรมชาติ	77 (19. 0)	141 (34. 8)	133 (32. 8)	39 (9.6)	15 (3.7)	405 (10 0)	3.55 8	1.02 1	มาก
6. ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	44 (10. 9)	119 (29. 4)	157 (38. 8)	54 (13. 3)	31 (7.7)	405 (10 0)	3.22 4	1.05 8	ปาน กลาง
7. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง	82	123	170	19	11	405	3.60 7	.950 0	มาก

	(20. 2)	(30. 4)	(42. 0)	(4.7)	(2.7)	(10 0)			
8. สินค้าทางการท่องเที่ยวมีราคาถูก	44	118	193	37	13	405	3.35	.907	ปาน
	(10. 9)	(29. 1)	(47. 7)	(9.1)	(3.2)	(10 0)	3	2	กลาง
9. เป็นจุดเดินทางผ่านจังหวัดจันทบุรี	25	75	154	77	74	405	2.75	1.13	ปาน
ท่องเที่ยว	(6.2)	(18. 5)	(38. 0)	(19. 0)	(18. 3)	(10 0)	3	8	กลาง

(ค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายนอก เท่ากับ 3.064 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6939
ระดับการจูงใจปานกลาง)

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง มีค่าเฉลี่ย 3.607 อันดับที่ 2 คือ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่สวยงามเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.558 อันดับที่ 3 คือ สินค้าทางการท่องเที่ยวมีราคาถูก มีค่าเฉลี่ย 3.353 ส่วนได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.484

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.064 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6939 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีปัจจัยจูงใจภายนอก ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับการจูงใจปานกลาง

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของ
ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเภทของปัจจัยจูงใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การจูงใจ
1. ปัจจัยจูงใจภายใน	3.444	.6475	มาก
2. ปัจจัยจูงใจภายนอก	3.064	.6939	ปานกลาง
รวม	3.254	.5971	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัจจัยจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากกว่าปัจจัยจูงใจภายนอก โดยที่ปัจจัยจูงใจภายใน มี
ค่าเฉลี่ย 3.444 ส่วนปัจจัยจูงใจภายนอก มีค่าเฉลี่ย 3.064

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.254 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ทักษะคุณภาพและสภาพแวดล้อม	103	179	117	6	-	405	3.93	.774	มาก
ที่สวຍงามเป็นธรรมชาติ	(25.4)	(44.2)	(28.9)	(1.5)	-	(100)	5	5	
2. มีความเป็นเอกลักษณ์และ	93	177	105	29	1	405	3.81	.875	มาก

โดดเด่นของพื้นที่	(23.0)	(43.7)	(25.9)	(7.2)	(0.2)	(100)	9	7	
3. การจัดเส้นทางนำชมมีความสะดวก/ ปลอดภัยต่อการเที่ยวชม	62	189	140	14	-	405	3.738	.7549	มาก
	(15.3)	(46.7)	(34.6)	(3.5)	-	(100)			
4. ผู้คนในท้องถิ่น มีอัธยาศัยดีและเป็นมิตร	138	177	87	3	-	405	4.111	.7578	มาก
	(34.1)	(43.7)	(21.5)	(0.7)	-	(100)			
5. มีป้ายบอกทาง / สัญลักษณ์จราจรชัดเจนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	24	112	189	71	9	405	3.175	.8654	ปานกลาง
	(5.9)	(27.7)	(46.7)	(17.5)	(2.2)	(100)			
6. สถานที่จอดยานพาหนะ เช่น รถ เรือ มีความปลอดภัย	36	141	194	29	5	405	3.429	.8011	มาก
	(8.9)	(34.8)	(47.9)	(7.2)	(1.2)	(100)			
7. มีที่นั่งพักผ่อนจัดไว้บริการตามจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	41	143	189	28	4	405	3.466	.8065	มาก
	(10.1)	(35.3)	(46.7)	(6.9)	(1.0)	(100)			
8. มีห้องน้ำเพียงพอ / สะอาด	58	145	174	25	3	405	3.567	.8375	มาก

ถูกสุขลักษณะ	(14. 3)	(35. 8)	(43. 0)	(6.2)	(0.7)	(10 0)			
--------------	------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	--	--	--

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
9. มีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างชัดเจน	35 (8.6)	101 (24. 9)	166 (41. 0)	87 (21. 5)	16 (4.0)	405 (10 0)	3.12 8	.976 6	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่นำชมมีความรู้ ความ สามารถในการนำชม แหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นอย่างดี	49 (12. 1)	160 (39. 5)	153 (37. 8)	36 (8.9)	7 (1.7)	405 (10 0)	3.51 3	.880 4	มาก
11. แหล่งท่องเที่ยว มีบริการ ร้านอาหาร ที่มีราคาเหมาะสม	35 (8.6)	160 (39. 5)	180 (44. 4)	25 (6.3)	5 (1.2)	405 (10 0)	3.48 1	.788 4	มาก
12. แหล่งท่องเที่ยวมีบริการน้ำดื่มที่ สะอาด / เพียงพอ	47 (11. 6)	162 (40. 0)	167 (41. 2)	27 (6.7)	2 (0.5)	405 (10 0)	3.55 5	.802 2	มาก
13. ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมา	37 (9.0)	146 (36. 5)	194 (48. 0)	21 (5.5)	7 (1.8)	405 (10 0)	3.45 6	.799 9	มาก

จำหน่ายมีราคาเหมาะสม	(9.1)	(36. 0)	(47. 9)	(5.2)	(1.7)	(10 0)			
----------------------	-----------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	--	--	--

(ค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เท่ากับ 3.579

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .5403 ระดับความพึงพอใจมาก)

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ผู้คนในท้องถิ่น มีอภยาศัยดี และเป็นมิตร มีค่าเฉลี่ย 4.111 อันดับที่ 2 คือ ทศนียภาพและสภาพแวดล้อมที่สวยงามเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.935 อันดับที่ 3 คือ มีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ย 3.819 ส่วนมีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างชัดเจน เป็นความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.128

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.579 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .5403 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

1.6 ทักษะที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามทัศนคติ

ทัศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวที่ค้ำึงถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	181	210	14	-	-	405	4.41	.558	บวกมาก
	(44.7)	(51.9)	(3.5)	-	-	(100)	2	8	
2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นเพียงการสร้างสินค้าตัวใหม่ทางการท่องเที่ยวเพื่อให้คนสนใจเท่านั้น	37	150	111	101	6	405	2.72	.985	กลาง
	(9.1)	(37.0)	(27.4)	(24.9)	(1.5)	(100)	5	8	
3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่สามารถ	22	62	95	175	51	405	3.42	1.06	บวก

ชาติและสิ่งแวดล้อมได้	(5.4)	(15. 3)	(23. 5)	(43. 2)	(12. 6)	(100)	2	3	
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม มีบรรยากาศ เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ	99 (24. 4)	270 (66. 7)	34 (8.4)	2 (0.5)	- (0.2)	405 (100)	4.15 0	.571 2	บวก
5. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทร สงคราม ทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ และมีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติใน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่าง แท้จริง	136 (33. 6)	235 (58. 1)	28 (6.9)	5 (1.2)	1 (0.2)	405 (100)	4.23 4	.650 0	บวก มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ทัศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนค ติ
6. ไม่ควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนใน ท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมส่วนร่วมใน การดูแล และจัดการในแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรเพราะชาวบ้านไม่มีความรู้ ความสามารถเพียงพอ	26 (6.4)	55 (13. 6)	59 (14. 6)	165 (40. 7)	100 (24. 7)	405 (100)	3.63 7	1.17 7	บวก
7. การจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ.สมุทรสงคราม จะทำให้ชุมชนใน ท้องถิ่น	145	230	23	4	3	405	4.25 9	.674 5	บวก มาก

ถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น	(35.8)	(56.8)	(5.7)	(1.0)	(0.7)	(100)			
8. การมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไปจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	63	97	123	106	16	405	2.79	1.11	กลาง
จ. สมุทรสงคราม เกิดความเสื่อมโทรมได้ง่าย	(15.6)	(24.0)	(30.4)	(26.2)	(4.0)	(100)	0	3	
9. การจัดให้เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงครามสามารถสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	109	252	41	2	1	405	4.15	.625	บวก
สามารถสร้างความประทับใจให้แก่	(26.9)	(62.2)	(10.1)	(0.5)	(0.2)	(100)	0	0	
10. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบความสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว	179	172	43	6	5	405	4.26	.804	บวก
ความสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและหน่วยงานที่	(44.2)	(42.5)	(10.6)	(1.5)	(1.2)	(100)	9	8	มาก

(ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เท่ากับ 3.805 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .4011 ระดับทัศนคติเชิงบวก)

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.412 อันดับที่ 2 คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบความสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.269 อันดับที่ 3 คือ การจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม จะทำให้ชุมชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.259 ส่วนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นเพียงการสร้างสินค้าตัวใหม่ทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่สนใจเท่านั้น เป็นทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.725

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ **3.805** ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **.4011** แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับทัศนคติเชิงบวก

DRPU

1.3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน

สื่อมวลชน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
1. โทรทัศน์	61 (15.1)	126 (31.1)	127 (31.4)	91 (22.5)	405 (100)	2.387	.9952	น้อย
2. วิทยุ	12 (3.0)	80 (19.8)	147 (36.3)	166 (41.0)	405 (100)	1.846	.8392	น้อย
3. หนังสือพิมพ์	21 (5.2)	118 (29.1)	127 (31.4)	139 (34.3)	405 (100)	2.051	.9173	น้อย
4. นิตยสาร / วารสาร	40 (9.9)	115 (28.4)	132 (32.6)	118 (29.1)	405 (100)	2.190	.9677	น้อย
5. อินเทอร์เน็ต	30 (7.4)	95 (23.5)	119 (29.4)	161 (39.8)	405 (100)	1.985	.9646	น้อย

(ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน เท่ากับ 2.092 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7058 ระดับการรับรู้ต่ำ)

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.387 รองลงมาคือ นิตยสาร-วารสาร มีค่าเฉลี่ย 2.190 หนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ย 2.051 อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 1.985 และวิทยุ มีค่าเฉลี่ย 1.846 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.092 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7058 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับการรับรู้ต่ำ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อบุคคล

สื่อบุคคล	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยเลย	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
1. สมาชิกในครอบครัว	33 (8.1)	117 (28.9)	99 (24.4)	156 (38.5)	405 (100)	2.066	.9990	น้อย
2. ญาติพี่น้อง	40 (9.9)	116 (28.6)	90 (22.2)	159 (39.3)	405 (100)	2.091	1.033	น้อย
3. เพื่อนฝูง	122 (30.1)	145 (35.8)	72 (17.8)	66 (16.3)	405 (100)	2.797	1.045	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สำนักงานการเกษตร	26 (6.4)	122 (30.1)	103 (25.4)	154 (38.0)	405 (100)	2.049	.9686	น้อย
5. บริษัทนำเที่ยว, มัคคุเทศก์	47 (11.6)	109 (26.9)	79 (19.5)	170 (42.0)	405 (100)	2.081	1.072	น้อย

(ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้จากสื่อบุคคลเท่ากับ 2.217 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7362 ระดับการรับรู้ต่ำ)

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ประเภทเพื่อนฝูงในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.797 รองลงมา คือ ญาติพี่น้อง มีค่าเฉลี่ย 2.091 บริษัทนำเที่ยว, มัคคุเทศก์ มีค่าเฉลี่ย 2.081 สมาชิกในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 2.066 และเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สำนักงานการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 2.049 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.217 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7362 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อบุคคล อยู่ในระดับการรับรู้ต่ำ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยเลย	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
--------------	-----	---------	------	-----------	-----	-----------	------	----------------

1. โปสเตอร์	15 (3.7)	91 (22.5)	137 (33.8)	162 (40.0)	405 (100)	1.898	.8743	น้อย
2. ป้ายกลางแจ้ง	12 (3.0)	86 (21.2)	149 (36.8)	158 (39.0)	405 (100)	1.881	.8418	น้อย
3. นิทรรศการ	14 (3.5)	85 (21.0)	132 (32.6)	174 (43.0)	405 (100)	1.849	.8700	น้อย
4. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	27 (6.7)	121 (29.9)	109 (26.9)	148 (36.5)	405 (100)	2.066	.9637	น้อย
5. เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับ	51 (12.6)	137 (33.8)	131 (32.3)	86 (21.2)	405 (100)	2.377	.9560	น้อย

(ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้จากสื่อเฉพาะกิจเท่ากับ 2.014 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7389 ระดับการรับรู้ต่ำ)

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ประเภทเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.377 รองลงมาคือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 2.066 โปสเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 1.898 ป้ายกลางแจ้ง มีค่าเฉลี่ย 1.881 และนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ย 1.849 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.014 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7389 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับการรับรู้ต่ำ

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อทุกประเภท

ประเภทสื่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
------------	-----------	------	----------------

1. ต้องการพักผ่อน / ผ่อนคลายความตึงเครียด	121 (29.9)	154 (38.0)	101 (24.9)	16 (4.0)	13 (3.2)	405 (100)	3.874	.9908	มาก
2. ต้องการใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์/ฆ่าเวลา	52 (12.8)	110 (27.2)	166 (41.0)	46 (11.4)	31 (7.7)	405 (100)	3.261	1.067	ปาน กลาง
3. ต้องการหลีกเลี่ยงจากความซ้ำซาก จำเจในชีวิตประจำวัน	68 (16.8)	133 (32.8)	122 (30.1)	51 (12.6)	31 (7.7)	405 (100)	3.385	1.134	ปาน กลาง
4. ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับ ธรรมชาติ(พื้นที่ทางการเกษตร)	114 (28.1)	155 (38.3)	116 (28.6)	18 (4.4)	2 (0.5)	405 (100)	3.891	.8833	มาก
5. ต้องการเรียนรู้และหาประสบ การณ์แปลกใหม่ทางการเกษตร	102 (25.2)	150 (37.0)	113 (27.9)	26 (6.4)	14 (3.5)	405 (100)	3.740	1.016	มาก
6. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการ เกษตรที่น่าสนใจ	68 (16.8)	136 (33.6)	136 (33.6)	50 (12.3)	15 (3.7)	405 (100)	3.474	1.028	มาก
7. ต้องการพบปะเพื่อน / ผู้คนใหม่	24 (5.9)	93 (23.0)	181 (44.7)	59 (14.6)	48 (11.9)	405 (100)	2.965	1.043	ปาน กลาง
8. ต้องการมาเพื่อติดต่อธุรกิจ/ ศึกษาดูงานไปประกอบอาชีพ	15 (3.7)	63 (15.6)	115 (28.4)	109 (26.9)	103 (25.4)	405 (100)	2.451	1.137	น้อย
9. ต้องการได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน	125 (30.9)	162 (40.0)	99 (24.4)	13 (3.2)	6 (1.5)	405 (100)	3.955	.9027	มาก

(ค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยเชิงใจภายใน เท่ากับ 3.444 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6475 ระดับการเชิงใจมาก)

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยเชิงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ต้องการได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีค่าเฉลี่ย 3.955 อันดับที่ 2 คือ ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.891 อันดับที่ 3 คือ ต้องการพักผ่อน / ผ่อนคลายความตึงเครียด มีค่าเฉลี่ย 3.874 ส่วนต้องการมาเพื่อติดต่อธุรกิจ / ศึกษาดูงานเพื่อไปประกอบอาชีพ เป็นปัจจัยเชิงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.451

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.444 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6475 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีปัจจัยจูงใจภายใน ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับการจูงใจมาก

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับของปัจจัยจูงใจภายนอก

ปัจจัยภายนอก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการจูงใจ
1. การโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร	31 (7.7)	63 (15.6)	132 (32.6)	113 (27.9)	66 (16.3)	405 (100.0)	2.703	1.143	ปานกลาง

2. ได้รับการชวนหรือแนะนำจาก เพื่อนฝูง	60 (14.8)	111 (27.4)	136 (33.6)	56 (13.8)	42 (10.4)	405 (100)	3.224	1.171	ปาน กลาง
3. ได้รับการชวนหรือแนะนำจาก สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง	26 (6.4)	70 (17.3)	140 (34.6)	82 (20.2)	87 (21.5)	405 (100)	2.669	1.177	ปาน กลาง
4. ได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	23 (5.7)	59 (14.6)	118 (29.1)	96 (23.7)	109 (26.9)	405 (100)	2.484	1.193	น้อย
5. สภาพสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ ที่สวยงามเป็นธรรมชาติ	77 (19.0)	141 (34.8)	133 (32.8)	39 (9.6)	15 (3.7)	405 (100)	3.558	1.021	มาก
6. ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	44 (10.9)	119 (29.4)	157 (38.8)	54 (13.3)	31 (7.7)	405 (100)	3.224	1.058	ปาน กลาง
7. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง	82 (20.2)	123 (30.4)	170 (42.0)	19 (4.7)	11 (2.7)	405 (100)	3.607	.9500	มาก
8. สินค้าทางการท่องเที่ยวมีราคาถูก	44 (10.9)	118 (29.1)	193 (47.7)	37 (9.1)	13 (3.2)	405 (100)	3.353	.9072	ปาน กลาง
9. เป็นจุดเดินทางผ่านจึงแวะมา ท่องเที่ยว	25 (6.2)	75 (18.5)	154 (38.0)	77 (19.0)	74 (18.3)	405 (100)	2.753	1.138	ปาน กลาง

(ค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายนอก เท่ากับ 3.064 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6939
ระดับการจูงใจปานกลาง)

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง มีค่าเฉลี่ย
3.607 อันดับที่ 2 คือ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่สวยงามเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.558 อันดับที่
ที่ 3 คือ สินค้าทางการท่องเที่ยวมีราคาถูก มีค่าเฉลี่ย 3.353 ส่วนได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ /
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.484

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการ
เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.064 ส่วนเบี่ยงเบน

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของ
ปัจจัยชูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเภทของปัจจัยชูงใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การชูงใจ
1. ปัจจัยชูงใจภายใน	3.444	.6475	มาก
2. ปัจจัยชูงใจภายนอก	3.064	.6939	ปานกลาง
รวม	3.254	.5971	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัจจัยจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากกว่าปัจจัยจูงใจภายนอก โดยที่ปัจจัยจูงใจภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.444 ส่วนปัจจัยจูงใจภายนอก มีค่าเฉลี่ย 3.064

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.254 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .5971 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีปัจจัยจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับการจูงใจปานกลาง

1.5 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามระดับของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ทักษะนิยภาพและสภาพแวดล้อม	103	179	117	6	-	405	3.935	.7745	มาก

ที่สวงามเป็นธรรมชาติ	(25.4)	(44.2)	(28.9)	(1.5)	-	(100)			
2. มีความเป็นเอกลักษณ์และ โดดเด่นของพื้นที่	93 (23.0)	177 (43.7)	105 (25.9)	29 (7.2)	1 (0.2)	405 (100)	3.819	.8757	มาก
3. การจัดเส้นทางนำชมมีความ สะดวก/ ปลอดภัยต่อการเที่ยวชม	62 (15.3)	189 (46.7)	140 (34.6)	14 (3.5)	-	405 (100)	3.738	.7549	มาก
4. ผู้คนในท้องถิ่น มีอัธยาศัยดี และเป็นมิตร	138 (34.1)	177 (43.7)	87 (21.5)	3 (0.7)	-	405 (100)	4.111	.7578	มาก
5. มีป้ายบอกทาง / สัญญาณจราจร ชัดเจนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	24 (5.9)	112 (27.7)	189 (46.7)	71 (17.5)	9 (2.2)	405 (100)	3.175	.8654	ปาน กลาง
6. สถานที่จอดยานพาหนะ เช่น รถ เรือ มีความปลอดภัย	36 (8.9)	141 (34.8)	194 (47.9)	29 (7.2)	5 (1.2)	405 (100)	3.429	.8011	มาก
7. มีที่นั่งพักผ่อนจัดไว้บริการ ตามจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	41 (10.1)	143 (35.3)	189 (46.7)	28 (6.9)	4 (1.0)	405 (100)	3.466	.8065	มาก
8. มีห้องน้ำเพียงพอ / สะอาด ถูกสุขลักษณะ	58 (14.3)	145 (35.8)	174 (43.0)	25 (6.2)	3 (0.7)	405 (100)	3.567	.8375	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
9. มีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้อย่างชัดเจน	35 (8.6)	101 (24.9)	166 (41.0)	87 (21.5)	16 (4.0)	405 (100)	3.128	.9766	ปาน กลาง
10. เจ้าหน้าที่นำชมมีความรู้ ความ	49	160	153	36	7	405	3.513	.8804	มาก

สามารถในการนำชม แหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นอย่างดี	(12.1)	(39.5)	(37.8)	(8.9)	(1.7)	(100)			
11 แหล่งท่องเที่ยว มีบริการร้านอาหาร ที่มีราคาเหมาะสม	35 (8.6)	160 (39.5)	180 (44.4)	25 (6.3)	5 (1.2)	405 (100)	3.481	.7884	มาก
12 แหล่งท่องเที่ยวมีบริการน้ำดื่มที่ สะอาด / เพียงพอ	47 (11.6)	162 (40.0)	167 (41.2)	27 (6.7)	2 (0.5)	405 (100)	3.555	.8022	มาก
13 ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมา จำหน่ายมีราคาเหมาะสม	37 (9.1)	146 (36.0)	194 (47.9)	21 (5.2)	7 (1.7)	405 (100)	3.456	.7999	มาก

(ค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เท่ากับ 3.579
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .5403 ระดับความพึงพอใจมาก)

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัด
สมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ผู้คนในท้องถิ่น มีอาชีพค้าขาย และเป็นมิตร มีค่าเฉลี่ย 4.111 อันดับที่ 2 คือ
ทัศนียภาพและสภาพแวดล้อมที่สวยงามเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.935 อันดับที่ 3 คือ มีความเป็น
เอกลักษณ์และโดดเด่นของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ย 3.819 ส่วนมีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับที่ให้
ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างชัดเจน เป็นความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิง
เกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.128

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิง
เกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.579 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .5403
แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มีความพึงพอใจต่อการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

1.6 ทักษะที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามทัศนคติ

ทัศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวที่ค่านึงถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	181 (44.7)	210 (51.9)	14 (3.5)	-	-	405 (100)	4.412	.5588	บวกมาก

2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นเพียงการสร้างสินค้าตัวใหม่ทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักสนใจเท่านั้น	37 (9.1)	150 (37.0)	111 (27.4)	101 (24.9)	6 (1.5)	405 (100)	2.725	.9858	กลาง
3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่สามารถช่วยอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้	22 (5.4)	62 (15.3)	95 (23.5)	175 (43.2)	51 (12.6)	405 (100)	3.422	1.063	บวก
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม มีบรรยากาศเหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ	99 (24.4)	270 (66.7)	34 (8.4)	2 (0.5)	- (-)	405 (100)	4.150	.5712	บวก
5. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม ทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้และมีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างแท้จริง	136 (33.6)	235 (58.1)	28 (6.9)	5 (1.2)	1 (0.2)	405 (100)	4.234	.6500	บวก มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ทัศนคติ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
6. ไม่ควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลและการจัดการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพราะชาวบ้านไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ	26 (6.4)	55 (13.6)	59 (14.6)	165 (40.7)	100 (24.7)	405 (100)	3.637	1.177	บวก
7. การจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ.สมุทรสงคราม จะทำให้ชุมชนใน	145	230	23	4	3	405	4.259	.6745	บวก มาก

ถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น	(35.8)	(56.8)	(5.7)	(1.0)	(0.7)	(100)			
8. การมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไปจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	63	97	123	106	16	405	2.790	1.113	กลาง
จ. สมุทรสงคราม เกิดความเสื่อมโทรมได้ง่าย	(15.6)	(24.0)	(30.4)	(26.2)	(4.0)	(100)			
9. การจัดให้เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงครามสามารถสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	109	252	41	2	1	405	4.150	.6250	บวก
	(26.9)	(62.2)	(10.1)	(0.5)	(0.2)	(100)			
10. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบความสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว	179	172	43	6	5	405	4.269	.8048	บวก มาก

(ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เท่ากับ 3.805 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .4011 ระดับทัศนคติเชิงบวก)

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.412 อันดับที่ 2 คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบความสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.269 อันดับที่ 3 คือ การจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม จะทำให้ชุมชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.259 ส่วนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นเพียงการสร้างสินค้าตัวใหม่ทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวสนใจเท่านั้น เป็นทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.725

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 3.805 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .4011 แสดงว่า

DRU

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

สมมติฐานข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.1.1 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	2.062	.6756		
			.732	.465
หญิง	2.114	.7279		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 20 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่าได้ค่า $t = .732$ และค่า Sig (2-tailed) = .465 ซึ่งค่า Sig (2-tailed) > 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อย 1.1.2 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	2.177	.6980		
			.925	.356
หญิง	2.246	.7633		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 21 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่าได้ค่า $t = .925$ และค่า Sig (2-tailed) = .356 ซึ่งค่า Sig (2-tailed) > 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อย 1.1.3 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	1.966	.6698		
			1.164	.245
หญิง	2.050	.7854		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่าได้ค่า $t = 1.164$ และค่า Sig (2-tailed) = .245 ซึ่งค่า Sig (2-tailed) > 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.2.1 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) 18-25 ปี	1.811	.7290			
(2) 26-33 ปี	2.166	.6673			
(3) 34-41 ปี	2.162	.6614	11.376*	.000	1<2,3,4,5
(4) 42-49 ปี	2.221	.5722			
(5) 50 ปีขึ้นไป	2.513	.6134			
รวม	2.092	.7058			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 23 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 11.376$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน น้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี, 34-41 ปี, 42-49 ปี และอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป

สมมติฐานย่อย 1.2.2 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) 18-25 ปี	1.904	.7495			
(2) 26-33 ปี	2.360	.6248			
(3) 34-41 ปี	2.268	.6927	12.108*	.000	1<2,3,4,5
(4) 42-49 ปี	2.331	.7226			
(5) 50 ปีขึ้นไป	2.617	.6887			
รวม	2.217	.7362			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 24 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 12.108$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคลแตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันเป็น
รายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล น้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี
, 34-41 ปี, 42-49 ปี และอายุ 50 ปี ขึ้นไป

D
P
U

สมมติฐานย่อย 1.2.3 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) 18-25 ปี	1.766	.7592			
(2) 26-33 ปี	2.111	.6625			
(3) 34-41 ปี	2.065	.7229	9.185*	.000	1<2,5
(4) 42-49 ปี	2.008	.7027			
(5) 50 ปีขึ้นไป	2.456	.6555			
รวม	2.014	.7389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 25 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 9.185$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ น้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี และอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป

DPU

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.3.1 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	1.846	.6688			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	2.048	.5984			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	2.144	.6855	2.592*	.036	1<5
(4) ปริญญาตรี	2.088	.7353			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	2.313	.6966			
รวม	2.092	.7058			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 26 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 2.592$ และค่า $P\text{-Value} = .036$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับ

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน น้อยกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานย่อย 1.3.2 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคลระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	2.102	.8245			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	2.454	.6560			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	2.444	.7915	3.772*	.005	2>4
(4) ปริญญาตรี	2.121	.7252			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	2.262	.6841			
รวม	2.217	.7362			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 27 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 3.772$ และค่า $P\text{-Value} = .005$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล มากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

DPU

สมมติฐานย่อย 1.3.3 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	1.794	.6920			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	2.016	.6202			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	2.161	.7897	2.429*	.047	ไม่พบ
(4)ปริญญาตรี	1.979	.7557			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	2.227	.7545			
รวม	2.014	.7389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 28 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 2.429$ และค่า $P\text{-Value} = .047$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffé พบว่า ไม่พบคู่ที่แตกต่าง

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.4.1 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) นักเรียน / นักศึกษา	1.785	.7167			
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.144	.6294			
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	2.176	.6274	9.908*	.000	1<2,3,4,5
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	2.230	.6863			
(5) เกษตรกร	2.446	.6699			
รวม	2.092	.7058			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 29 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 9.908$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน
เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มนักเรียน / นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน น้อยกว่ากลุ่มข้าราชการ / พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว, พนักงานบริษัทเอกชน และเกษตรกร

D
P
U

สมมติฐานย่อย 1.4.2 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) นักเรียน / นักศึกษา	1.841	.7241			
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.196	.6875			
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	2.463	.7017	14.004*	.000	1<2,3,4,5
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	2.388	.6497			
(5) เกษตรกร	2.480	.7308			
รวม	2.217	.7362			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 30 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 14.004$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน
เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มนักเรียน / นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน น้อยกว่ากลุ่มข้าราชการ / พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว, พนักงานบริษัทเอกชน, และเกษตรกร

DPU

สมมติฐานย่อย 1.4.3 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) นักเรียน / นักศึกษา	1.751	.7438			
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.131	.7126			
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	2.095	.6753	6.483*	.000	1<2,3,4,5
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	2.088	.7013			
(5) เกษตรกร	2.340	.8054			
รวม	2.014	.7389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 31 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 6.483$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน
เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มนักเรียน / นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน น้อยกว่ากลุ่มข้าราชการ / พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว, พนักงานบริษัทเอกชน และเกษตรกร

DRPU

สมมติฐานย่อยที่ 1.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.5.1 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คูที่แตกต่างกัน
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	1.856	.7323			
(2) 10,001 - 20,000 บาท	2.233	.6064			
(3) 20,001 - 30,000 บาท	2.154	.7178	7.568*	.000	1<2,4,5
(4) 30,001 - 40,000 บาท	2.385	.6598			
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	2.226	.6768			
รวม	2.092	.7058			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 7.568$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน
เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีการรับรู้ข่าวสาร
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน น้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้
10,001-20,000 บาท, 30,001-40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป

D
P
U

สมมติฐานย่อย 1.5.2 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คูที่แตกต่างกัน
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	1.939	.7229			
(2) 10,001 - 20,000 บาท	2.387	.6786			
(3) 20,001 - 30,000 บาท	2.390	.7540	9.468*	.000	1<2,3,4
(4) 30,001 - 40,000 บาท	2.485	.6335			
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	2.288	.7034			
รวม	2.217	.7362			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 33 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 9.468$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน เป็น
รายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล น้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,001-
20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท

D
P
U

สมมติฐานย่อย 1.5.3 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	1.847	.7684			
(2) 10,001 - 20,000 บาท	2.133	.6573			
(3) 20,001 - 30,000 บาท	2.111	.7568	3.751*	.005	1<2
(4) 30,001 - 40,000 บาท	2.250	.7068			
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	1.992	.7420			
รวม	2.014	.7389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 34 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 3.751$ และค่า $P\text{-Value} = .005$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน
เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffé พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน **10,000** บาท มีการรับรู้ข่าวสาร
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ น้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้
10,001-20,000 บาท

D
P
U

สมมติฐานข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 2.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.1.1 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

ตารางที่ 35 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	3.392	.6667		
			1.399	.163
หญิง	3.483	.6315		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 35 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่า ได้ค่า $t = 1.399$ และค่า Sig (2-tailed) = .163 ซึ่งค่า Sig (2-tailed) > 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อย 2.1.2 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	2.997	.6563		
			1.668	.096
หญิง	3.113	.7178		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 36 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่าได้ค่า $t = 1.668$ และค่า $\text{Sig (2-tailed)} = .096$ ซึ่งค่า $\text{Sig (2-tailed)} > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 2.1 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.2.1 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

ตารางที่ 37 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) 18-25 ปี	3.486	.7215		
(2) 26-33 ปี	3.501	.5870		
(3) 34-41 ปี	3.428	.5831	1.909	.108
(4) 42-49 ปี	3.210	.6905		
(5) 50 ปีขึ้นไป	3.454	.5645		
รวม	3.444	.6475		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 37 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.909$ และค่า $P\text{-Value} = .108$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อย 2.2.2 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 38 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) 18-25 ปี	2.867	.7634			
(2) 26-33 ปี	3.114	.6570			
(3) 34-41 ปี	3.169	.6333	4.828*	.001	1<5
(4) 42-49 ปี	3.139	.6435			
(5) 50 ปีขึ้นไป	3.292	.5744			
รวม	3.064	.6939			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 38 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.828$ และค่า $P\text{-Value} = .001$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของของของปัจจัยจุดใจในการมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจุดใจภายนอก ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุ
ต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีอายุระหว่าง **18-25** ปี มีปัจจัยจุดใจในการ
มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยภายนอก น้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ **50**
ปี ขึ้นไป

DPU

สมมติฐานย่อยที่ 2.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.3.1 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

ตารางที่ 39 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่อันที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	3.028	.7975			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	3.388	.5686			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	3.422	.7600	5.345*	.000	1<4,5
(4) ปริญญาตรี	3.528	.5991			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	3.485	.6186			
รวม	3.444	.6475			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 39 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 5.345$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของของของปัจจัยสนใจในการมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายใน ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับ
การศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น หรือต่ำกว่า มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัย
ภายใน น้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญา
ตรี

สมมติฐานย่อย 2.3.2 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 40 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่าง
กัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่อที่แตกต่างกัน
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	2.649	.8321			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	3.048	.5306			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	3.277	.7276	5.256*	.000	1<3,4,5
(4) ปริญญาตรี	3.069	.6711			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	3.226	.7142			
รวม	3.064	.6939			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 40 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 5.256$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของของปัจจัยสนใจในการมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายนอก ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับ
การศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น หรือต่ำกว่า มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัย
ภายนอก น้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า กลุ่มที่มีการศึกษา
ระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานย่อยที่ 2.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.4.1 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

ตารางที่ 41 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) นักเรียน / นักศึกษา	3.466	.7377		
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.533	.5123		
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	3.392	.6790	.512	.727
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	3.414	.6039		
(5) เกษตรกร	3.418	.6276		
รวม	3.444	.6475		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 41 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จาก

สมมติฐานย่อย 2.4.2 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 42 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คูที่แตกต่างกัน
(1) นักเรียน / นักศึกษา	2.852	.7978			
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.176	.6300			
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	3.209	.5825	5.006*	.001	1<3,5
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	3.075	.6329			
(5) เกษตรกร	3.300	.6687			
รวม	3.064	.6939			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 42 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 5.006$ และค่า $P\text{-Value} = .001$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิง
เกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายนอก ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน เป็น
รายคู่ โดยวิธีของ Scheffè พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีปัจจัยสนใจในการมา
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยภายนอก น้อยกว่า กลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย /
ทำงานส่วนตัว และกลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกร

สมมติฐานย่อยที่ 2.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.5.1 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกัน

ตารางที่ 43 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	3.475	.7203		
(2) 10,001 - 20,000 บาท	3.471	.5648		
(3) 20,001 - 30,000 บาท	3.413	.6309	.424	.791
(4) 30,001 - 40,000 บาท	3.353	.5856		
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	3.382	.6621		
รวม	3.444	.6475		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 43 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จาก

สมมติฐานย่อย 2.5.2 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 44 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	2.994	.7712		
(2) 10,001 - 20,000 บาท	3.141	.5714		
(3) 20,001 - 30,000 บาท	3.103	.6789	1.869	.115
(4) 30,001 - 40,000 บาท	3.202	.6365		
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	3.115	.7294		
รวม	3.064	.6939		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 44 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.869$ และค่า $P\text{-Value} = .115$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1

สมมติฐานข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 3.1 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 45 ผลการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	3.490	.5552		
			2.880*	.004
หญิง	3.645	.5205		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 45 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่า ได้ค่า $t = 2.880$ และค่า $\text{Sig (2-tailed)} = .004$ ซึ่งค่า $\text{Sig (2-tailed)} < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 3.2 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 46 ผลการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) 18-25 ปี	3.671	.5106		
(2) 26-33 ปี	3.565	.5480		
(3) 34-41 ปี	3.468	.5860	1.942	.103
(4) 42-49 ปี	3.576	.5094		
(5) 50 ปีขึ้นไป	3.511	.5445		
รวม	3.579	.5403		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 46 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.942$ และค่า $P\text{-Value} = .103$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 3.3 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 47 ผลการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่อที่แตกต่างกัน
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	3.310	.5552			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	3.431	.5090			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	3.518	.5005	5.444*	.000	1<4,5
(4) ปริญญาตรี	3.659	.5236			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	3.663	.5721			
รวม	3.579	.5403			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 47 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 5.444$ และค่า $P\text{-Value} = .000$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffé พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานย่อยที่ 3.4 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 48 ผลการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) นักเรียน / นักศึกษา	3.664	.5397		
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.576	.5316		
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	3.548	.5251	1.600	.173
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	3.500	.5349		
(5) เกษตรกร	3.645	.5942		
รวม	3.579	.5403		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 48 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.600$ และค่า $P\text{-Value} = .173$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 3.5 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 49 ผลการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	3.657	.5761		
(2) 10,001 - 20,000 บาท	3.526	.4578		
(3) 20,001 - 30,000 บาท	3.508	.5185	1.412	.229
(4) 30,001 - 40,000 บาท	3.608	.5903		
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	3.540	.5899		
รวม	3.579	.5403		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 49 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.412$ และค่า $P\text{-Value} = .229$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 4.1 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 50 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	Sig (2-tailed)
ชาย	3.750	.3979		
			2.393*	.017
หญิง	3.845	.3995		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 50 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) ปรากฏว่า ได้ค่า $t = 2.393$ และค่า Sig (2-tailed) = .017 ซึ่งค่า Sig (2-tailed) < 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 4.2 : นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 51 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) 18-25 ปี	3.844	.4062		
(2) 26-33 ปี	3.803	.3521		
(3) 34-41 ปี	3.758	.4102	1.223	.300
(4) 42-49 ปี	3.848	.4549		
(5) 50 ปีขึ้นไป	3.719	.4161		
รวม	3.690	.3603		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 51 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.223$ และค่า $P\text{-Value} = .300$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 4.3 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 52 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า	3.661	.4095			
(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ เทียบเท่า	3.750	.3570			
(3) อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า	3.708	.4436	3.337*	.011	ไม่พบ
(4) ปริญญาตรี	3.839	.3950			
(5) สูงกว่าปริญญาตรี	3.905	.4042			
รวม	3.690	.3603			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 52 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 3.337$ และค่า $P\text{-Value} = .011$ ซึ่งค่า $P < 0.05$ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé พบว่า ไม่พบคู่ที่แตกต่าง

สมมติฐานย่อยที่ 4.4 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 53 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) นักเรียน / นักศึกษา	3.855	.3947		
(2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.865	.3558		
(3) ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว	3.768	.4434	1.526	.194
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	3.753	.4061		
(5) เกษตรกร	3.780	.3745		
รวม	3.690	.3603		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 53 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.526$ และค่า $P\text{-Value} = .194$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

สมมติฐานย่อยที่ 4.5 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

H_0 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน

H_1 = นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ตารางที่ 54 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	$\bar{X}$	S.D.	F	P
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	3.833	.4063		
(2) 10,001 - 20,000 บาท	3.766	.3603		
(3) 20,001 - 30,000 บาท	3.785	.3945	.617	.650
(4) 30,001 - 40,000 บาท	3.789	.4748		
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	3.842	.4416		
รวม	3.690	.3603		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 54 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน ปรากฏว่าได้ค่า $F = .617$ และค่า $P\text{-Value} = .650$ ซึ่งค่า $P > 0.05$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

DRPU

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การรับรู้ข่าวสาร บั้จจยจุงใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษาบั้จจยจุงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในลักษณะของการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว (One – Shot Descriptive Study) ตามช่วงเวลาที่ได้กำหนดไว้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน 2546 รวมเป็นระยะเวลา 3 เดือน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติในการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 2 คือ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร ของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ เพศหญิง จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 และเพศชาย 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5

มีอายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ อายุ 26-33 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 อายุ 34-41 ปี มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 อายุ 42-49 ปี มี 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และอายุ 50 ปีขึ้นไป มี 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และอนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 นักเรียน / นักศึกษา จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 และเกษตรกร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ รายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 มีรายได้ 20,001–30,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีรายได้ตั้งแต่ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และมีรายได้ 30,001–40,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะทางประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ มากกว่าครึ่งเดินทางมากับเพื่อน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 รองลงมาคือ มากับครอบครัวและญาติ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ส่วนการเดินทางมาท่องเที่ยวคนเดียวนั้น มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่จะนิยมเดินทางมาคนเดียว จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาคือ มากับบริษัทนำเที่ยว จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 และเดินทางมากับสถาบันการศึกษา / องค์กร มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 และเคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม 3 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือ ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 ระยะเวลา 2-3 ชั่วโมง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจะใช้ระยะเวลาต่ำกว่า 1 ชั่วโมง ในการเที่ยวชมน้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งเสียค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมาคือ เสียค่าใช้จ่าย 1,001-2,000 บาท จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 เสียค่าใช้จ่าย

เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ มากกว่าครึ่งเดินทางมา กับเพื่อน ลักษณะการเดินทางจะนิยมเดินทางมาคนเดียว และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้ระยะเวลาในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3 ชั่วโมงขึ้นไป และส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งเสียค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ต่ำกว่า 1,000 บาท

ตอนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ โดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ มีค่าเฉลี่ย 2.108 และเมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารแยกตามประเภทของสื่อทั้ง 3 ที่ได้กล่าวมาแล้ว พบว่า สื่อบุคคลมีปริมาณในการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 2.217 รองลงมาคือ สื่อมวลชน มีค่าเฉลี่ย 2.092 ในขณะที่สื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่มีการรับรู้ข่าวสารน้อยที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 2.014 เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทของสื่อ สามารถสรุปได้ดังนี้

สื่อมวลชน

ประเภทของสื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ย 2.387 รองลงมาคือ นิตยสาร-วารสาร มีค่าเฉลี่ย 2.190 หนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ย 2.051 อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 1.985 และสื่อมวลชนที่มีการรับรู้ข่าวสารน้อยที่สุด คือ วิทยุ มีค่าเฉลี่ย 1.846 ซึ่งโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชนในระดับน้อย คือ มีค่าเฉลี่ย 2.092

สื่อบุคคล

ประเภทของสื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับมากที่สุด คือ เพื่อนฝูง มีค่าเฉลี่ย 2.797 รองลงมาคือ ญาติพี่น้อง มีค่าเฉลี่ย 2.190 บริษัทนำเที่ยว, มัคคุเทศก์ มีค่าเฉลี่ย 2.081 สมาชิกในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 2.066 และสื่อบุคคลที่มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สำนักงานการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 2.049 ซึ่งโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล ในระดับน้อย คือ มีค่าเฉลี่ย 2.217

สื่อเฉพาะกิจ

ประเภทของสื่อเฉพาะกิจที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับมากที่สุด คือ เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับ มีค่าเฉลี่ย 2.377 รองลงมาคือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 2.066 โปสเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 1.898 ป้ายกลางแจ้ง มีค่าเฉลี่ย 1.881 และสื่อเฉพาะกิจที่มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด คือ นิทรรศการ มีค่าเฉลี่ย 1.849 ซึ่งโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ ในระดับน้อย คือ มีค่าเฉลี่ย 2.014

ตอนที่ 4 ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.254 และเมื่อพิจารณาปัจจัยจูงใจแยกตามทั้ง 2 ประเภทที่ได้กล่าวมาแล้ว พบว่า ปัจจัยจูงใจภายใน มีอิทธิพลในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากกว่า ปัจจัยจูงใจภายนอก กล่าวคือ ปัจจัยจูงใจภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.444 ส่วนปัจจัยจูงใจภายนอก มีค่าเฉลี่ย 3.064 เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทของปัจจัยจูงใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยจูงใจภายใน

ปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ต้องการได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีค่าเฉลี่ย 3.955 อันดับที่ 2 คือ ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.891 อันดับที่ 3 คือ ต้องการพักผ่อน / ผ่อนคลายความตึงเครียด มีค่าเฉลี่ย 3.874

ส่วนปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุดคือ ต้องการมาเพื่อติดต่อธุรกิจ / ศึกษาดูงานเพื่อไปประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 2.451 ซึ่งโดยรวมแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยจูงใจภายในอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.444

ปัจจัยจูงใจภายนอก

ปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง มีค่าเฉลี่ย 3.607 อันดับที่ 2 คือ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่สวยงามเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.558 อันดับที่ 3 คือ สินค้าทางการเกษตรมีราคาถูก มีค่าเฉลี่ย 3.353

ส่วนปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุดคือ การได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 2.484 ซึ่งโดยรวมแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยจูงใจภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.064

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 3.579 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ คือ ผู้คนในท้องถิ่น มีอัธยาศัยดี และ

ส่วนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัด
สมุทรสงคราม น้อยที่สุดคือ การมีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.128

ตอนที่ 6 ทักษะที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของ นักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย ทักษะที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่ม
ตัวอย่าง มีทักษะต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับทัศนคติเชิงบวก มี
ค่าเฉลี่ย 3.805 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะต่อการท่องเที่ยวเชิง
เกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการ
ท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.412 อันดับที่ 2
คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบความสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและ
หน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.269 อันดับที่ 3 คือ การจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จะทำให้ชุมชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น มี
ค่าเฉลี่ย 4.259

ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อย
ที่สุดคือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นเพียงการสร้างสินค้าตัวใหม่ทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักสนใจ
เท่านั้น มีค่าเฉลี่ย 2.725

1. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสาร
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

เที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

1.3.2 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

1.3.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ แตกต่าง

1.4.1 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

1.4.2 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

1.4.3 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

สมมติฐานย่อยที่ 1.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกัน

1.5.1 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

1.5.2 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

1.5.3 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

สมมติฐานข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 2.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกัน

2.1.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

2.1.2 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

สมมติฐานย่อยที่ 2.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแตกต่างกัน

2.2.1 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

2.2.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

สมมติฐานย่อยที่ 2.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแตกต่างกัน

2.3.1 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

2.3.2 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

สมมติฐานย่อยที่ 2.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแตกต่างกัน

2.4.1 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

2.4.2 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

สมมติฐานย่อยที่ 2.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายใน และปัจจัยสนใจภายนอก แตกต่างกัน

2.5.1 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

2.5.2 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยสนใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

สมมติฐานข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 3.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

สมมติฐานย่อยที่ 3.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

สมมติฐานย่อยที่ 3.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

สมมติฐานย่อยที่ 3.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

สมมติฐานย่อยที่ 3.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

สมมติฐานข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 4.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

สมมติฐานย่อยที่ 4.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

สมมติฐานย่อยที่ 4.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

สมมติฐานย่อยที่ 4.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

สมมติฐานย่อยที่ 4.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

อภิปรายผล

ข้อมูลเชิงพรรณนา

พฤติกรรมกรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม กับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 73.1) ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นถึงวัยทำงานตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่ค่อนข้างที่จะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ซึ่งจากผลการวิจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จึงเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จึงเป็นกลุ่มเพื่อนฝูงมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มคนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นหรือวัยทำงานนั้น มักจะชอบที่จะเดินทางเพื่อแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ หรือชอบที่จะเข้าไปสัมผัสกับการท่องเที่ยวที่เป็นรูปแบบใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ประกอบกับต้องการพักผ่อน เพื่อหลีกเลี่ยงกับการศึกษาเล่าเรียน หรือการทำงานที่ซ้ำซากจำเจ เพื่อไปเที่ยวชมธรรมชาติ แสวงหาความเพลิดเพลิน และได้พักผ่อนจิตใจของตนเองไปด้วย อีกทั้งพฤติกรรมของการเดินทางมาท่องเที่ยวจะนิยมเดินทางมากันเองมากที่สุด (ร้อยละ 48.6) เช่น มากับเพื่อน มาทั้งครอบครัวและเพื่อน มากับเพื่อนและคู่รัก มากับครอบครัวและคู่รัก เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอาจจะมีโอกาสในการท่องเที่ยวไม่มากนัก จึงทำให้นิยมเดินทางท่องเที่ยวกันเองเมื่อมีเวลาว่างตรงกัน และสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ อีกทั้งการเดินทางท่องเที่ยวกันเองนั้นยังสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง สนุกสนาน และยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการเดินทางไปกับบริษัททัวร์หรือกับสถาบันการศึกษาที่อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 323 คน ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม (ร้อยละ 79.8) อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า จังหวัดสมุทรสงครามเป็นเพียงจังหวัดเล็ก ๆ ซึ่งอาจจะไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ยังไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควร ซึ่งการโฆษณาประชาสัมพันธ์นั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ เหตุผลเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว ดังที่ มิดเดิลตัน (Middleton, 1994 : 37-38) อธิบายว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความต้องการทางการท่องเที่ยว และมี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามแล้วกลับมาท่องเที่ยวอีกนั้น (ร้อยละ 20.2) อาจจะมีประทับใจหรือจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไป เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวไม่แพง การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก และปลอดภัย ผู้คนในท้องถิ่นมีอัธยาศัยที่ดี เป็นมิตร และมีบริการที่ดีกับนักท่องเที่ยว ดังนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวได้เข้าไปสัมผัสแล้ว จึงเกิดความรู้สึกที่ดีตามมา และเกิดการแนะนำ บอกต่อให้คนอื่นมาเที่ยว หรืออาจจะพาคนที่ไม่เคยมาท่องเที่ยว หรือคนที่สนใจการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ ได้เข้ามาสัมผัสกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจ ประกอบกับทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งมีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความหลากหลาย สิ่งเหล่านี้อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวแล้ว เกิดความประทับใจและอยากที่จะกลับมาสัมผัสกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสมุทรสงครามอีกครั้งได้ หรือเกิดการบอกต่อและชักจูงใจให้บุคคลอื่นที่ยังไม่เคยมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม เกิดความสนใจและตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามในที่สุด

ในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการเที่ยวชม 3 ชั่วโมงขึ้นไป (ร้อยละ 47.4) ทั้งนี้เนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเกษตรที่มีความหลากหลาย เช่น ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปชิม ชม เลือกรับซื้อสินค้าทางการเกษตร ศึกษาดูงานหาประสบการณ์ความรู้เรื่องเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการพักผ่อนหย่อนใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นมูลเหตุจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม นานพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว ดังที่ แอล. อี. ฮัดแมน (L.E Hudman, 1980 : 33-34) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวมักจะมี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ต่ำกว่า 1,000 บาท (ร้อยละ 63.2) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมากกว่า 3,001 บาทน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.5) จึงแสดงให้เห็นให้ว่า กลุ่มตัวอย่างเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวไม่มากนัก เนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามนั้น เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวระยะสั้น (เช่น 1 วัน หรือ 2 วัน 1 คืน) จึงมีอัตราค่าเที่ยวชม ค่าที่พักในราคาถูก ตลอดจนสินค้าทางการเกษตรที่นำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวมีราคาย่อมเยา จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเสียค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ไม่แพงนัก และอาจจะเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม เกิดความประทับใจ เนื่องมาจากความประหยัดในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความคุ้มค่า จนทำให้อยากที่กลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเรื่องของค่าใช้จ่ายนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจอีกประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเดินทางมาท่องเที่ยว ดังที่ แอล. อี. ฮัดแมน (L.E. Hudman, 1980) กล่าวว่า สภาพอื่น ๆ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่จัดว่าเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวนอกเหนือไปจากสภาพทางกายภาพ ได้แก่ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ราคาถูก เป็นต้น

ผลจากการวิจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท (ร้อยละ 36.8) แต่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ เนื่องจากเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เสียค่าใช้จ่ายไม่แพงนัก จึงทำให้กลุ่มคนที่มีรายได้น้อย สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามได้ ประกอบกับในปัจจุบันการจัดให้มีการท่องเที่ยวแบบประหยัด (เช่น แบบเหมาจ่าย) ก็เป็นที่นิยม ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่แล้วจะมีลักษณะของค่าใช้จ่ายเป็นลักษณะแบบเหมาจ่ายเช่นเดียวกัน จึงทำให้ผู้ที่มีรายได้น้อย ไม่ว่าจะกลุ่ม

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของ นักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ โดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.108) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวนั้นมีหลายรูปแบบที่สามารถให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางได้ตามความพอใจและความต้องการของตน เช่น การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น และในขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวก็อาจจะต้องการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวในรูปแบบที่ตนเองสนใจเท่านั้น กล่าวคือ คนเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น (พัชนี เที่ยจรรยา และคณะ, 2538 : 71-72) ประกอบกับในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนักในกลุ่มนักท่องเที่ยว อีกทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่านไปยังสื่อต่าง ๆ ยังมีไม่มากเท่าที่ควร จึงอาจเป็นผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับน้อย

โดยการที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคลมากกว่าสื่อมวลชน เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์ ดังนั้น สื่อบุคคลจึงมีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสาร ความคิดเห็น การตัดสินใจ และการโน้มน้าวใจได้ดี ในขณะที่สื่อมวลชนเป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น ดังที่ ไจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Klapper อ้างใน ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 181-183) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) ไว้ว่า ข่าวสารจากสื่อมวลชนอาจไม่ได้ไปถึงประชาชนทั่วไปในทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำความ

ส่วนสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่กลุ่มเป้าหมายรับรู้ได้น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.014) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามยังไม่ค่อยมีการจัดทำมากนัก อีกทั้งยังเป็นสื่อที่มุ่งให้ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะแก่ผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ประกอบกับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจของผู้รับสารจะเป็นไปด้วยความสนใจและตั้งใจที่จะรับข่าวสารโดยการแสดงออก เช่น หยิบเอกสารสิ่งพิมพ์นั้นมาอ่าน การยืมอ่านข้อความในโปสเตอร์ หรือป้ายกลางแจ้ง การเที่ยวชมนิทรรศการการท่องเที่ยวที่ได้จัดขึ้น เป็นต้น จึงเป็นไปได้ว่าถ้ากลุ่มตัวอย่างไม่มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจโดยการแสดงออกดังกล่าวแล้วนั้น แต่เลือกที่จะรับรู้ข่าวสารจากสื่อที่ตนเองสะดวกที่สุด จึงเป็นผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อมวลชนแล้ว พบว่า สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.387) รองลงมาคือ นิตยสาร-วารสาร, หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, วิทยุ ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับวิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm, 1978 อ้างใน วิไลลักษณ์ ชมภูศรี, 2544 : 44) ที่ว่า โดยทั่วไปบุคคลมักจะเลือกรับสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุดหรือหมายถึงสะดวกในการรับรู้มากที่สุด และได้รับผลประโยชน์ตอบแทนมากที่สุด สื่อโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมากที่สุด เพราะเป็นสื่อที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้เป็นจำนวนมาก สามารถเปิดรับข่าวสารได้สะดวกและเรียกความสนใจ

D
P
U

เมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อบุคคลแล้ว พบว่า เพื่อนฝูง เป็นสื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.387) รองลงมาคือ ญาติพี่น้อง, บริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์, สมาชิกในครอบครัว และเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/สำนักงานการเกษตร ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นจนถึงวัยทำงานตอนต้น มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว พฤติกรรมของบุคคลกลุ่มนี้จะชอบคบหาสมาคม มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับเพื่อนฝูงหรือเพื่อนสนิทมากที่สุดในการติดต่อสื่อสาร และมักจะเลียนแบบหรือเอาอย่างกันเรื่องของรสนิยมในการบริโภค ประกอบกับคนทุกคนนั้นเป็นกลุ่มสังคมจึงมักได้รับข่าวสารต่าง ๆ จากกลุ่มหรือบุคคลที่เข้า

DRPU

เมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อเฉพาะกิจแล้ว พบว่า เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว/แผนพับ เป็นสื่อเฉพาะกิจที่กลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.387) รองลงมาคือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ไปสเตอร์ บ้าย กลางแจ้ง และนิทรรศการ ตามลำดับ ทั้งนี้การที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว/แผนพับ มากที่สุด เนื่องจากเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เฉพาะกิจที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การโน้มน้าวจิตใจให้กลุ่มเป้าหมายเดินทางมา

ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของ นักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ปัจจัยจูงใจภายใน ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงจิตวิทยาที่เกิดขึ้นภายในตัวของนักท่องเที่ยวแต่ละคน อันได้แก่ ความจำเป็น ความต้องการในการท่องเที่ยว และแรงจูงใจ ต่าง ๆ ในการท่องเที่ยว (Needs, Wants and Motivation) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของตน มากกว่าปัจจัยจูงใจภายนอก ซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านสังคมศาสตร์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2542 : 35-45) ที่เป็นเช่นนี้ เพราะปัจจัยจูงใจภายในเป็นบ่อเกิดของพฤติกรรมการท่องเที่ยว ในขณะที่ปัจจัยจูงใจภายนอก เป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวจะพิจารณาตามมาเพื่อประกอบการประเมินและการตัดสินใจเลือกซื้อบริการทางการท่องเที่ยวหลังจากที่เกิดความต้องการในการท่องเที่ยวแล้วนั่นเอง ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะต้องมีความจำเป็น ความต้องการ และแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเสียก่อน เช่น ต้องการพักผ่อน ต้องการเรียนรู้และหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ทางการท่องเที่ยว หรือมาเพื่อจะติดต่อธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งจะเป็นสิ่งกระตุ้นหรือแรงขับที่จะเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลกระทำหรือปฏิบัติบางสิ่งบางอย่าง ก่อนที่จะมีสภาพเงื่อนไขภายนอกอื่น ๆ เช่น ทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว อากาศสดชื่น แหล่งสินค้า น่าสนใจ ฯลฯ ซึ่งเป็นองค์ประกอบต่อไปที่จะดึงดูดเร้าใจให้นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทของปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอกแล้ว จากการวิจัยพบว่าปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ต้องการได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน (ค่าเฉลี่ย 3.955) อันดับที่ 2 คือ ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.891) อันดับที่ 3 คือ ต้องการพักผ่อน/ ผ่อนคลายความตึงเครียด (ค่าเฉลี่ย 3.874) ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อแรกของการท่องเที่ยว ดังที่ สูดาพร ชูตินธรรานนท์ (2542 : 39) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์นั่นเอง และความต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาตินั้นก็มีความพึงพอใจที่นักท่องเที่ยวคาดหวังที่จะได้รับจากกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเช่นกัน (แมคอินทอช, 1977)

ส่วนการเดินทางมาเพื่อต้องการติดต่อธุรกิจ / ศึกษาดูงานเพื่อไปประกอบอาชีพ เป็นปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.451) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม เพราะต้องการได้รับความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจ เป็นจุดประสงค์หลัก แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542 : 4) ดังนั้น นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเที่ยวในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์

สำหรับปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างนั้น พบว่า ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง เป็นปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.607) อันดับที่ 2 คือ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่สวยงามเป็นธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.558) อันดับที่ 3 คือ สินค้าทางการท่องเที่ยวมีราคาถูก (ค่าเฉลี่ย 3.353) จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคา ซึ่งเป็นมูลเหตุจูงใจอีกประการหนึ่ง ดังที่ มิดเดิลตัน (Middleton, 1994 : 37-38) อธิบายถึงปัจจัยทางด้านราคาว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความต้องการทางการท่องเที่ยว (Determinants of Demand Tourism) เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกหรือเปลี่ยนแปลงจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นค่าพาหนะ ค่าที่พักหรืออัตราค่าครองชีพใน

ส่วนได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.484) แสดงให้เห็นว่าบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ไม่ค่อยมีบทบาท หรือมีอิทธิพลในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวเท่าที่ควร ดังนั้นผู้ประกอบการด้านบริษัททัวร์ รวมถึงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มากขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และถ้าได้รับการสนับสนุนที่ดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวโดยตรง จะทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวสนใจการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม เพิ่มขึ้นตามมา

ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับความพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย 3.573) โดยสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างรู้สึกความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ ผู้คนในท้องถิ่น มีอัธยาศัยดี และเป็นมิตร (ค่าเฉลี่ย 4.111) รองลงมาคือ มีทัศนียภาพและสภาพแวดล้อมที่สวยงามเป็นธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.935) และมีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นของพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย

ส่วนการมีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง
เกษตรได้อย่างชัดเจน เป็นความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อย
ที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.128) เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่ง
เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ก็ย่อมที่จะคาดหวังว่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งที่ตนต้องการ
ในปริมาณที่มากพอ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างถูกต้อง เพื่อ
เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความคิดเห็น การตัดสินใจ สนองความอยากรู้อยากเห็น และ
ความสนใจ เป็นต้น ดังนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
จังหวัดสมุทรสงครามในปริมาณที่น้อยเกินกว่าที่ตนได้คาดหวังไว้ ซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวได้รับ

ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับทัศนคติเชิงบวก (ค่าเฉลี่ย 3.690) โดยสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากที่สุดคือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 4.412) อันดับที่ 2 คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบความสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 4.269) อันดับที่ 3 คือ การจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จะทำให้ชุมชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.259) ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้จากหลักการของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนนั้น เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งตรงกับกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในปัจจุบันที่เรียกร้องให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540 : 2-3) นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จัดได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ได้รับการได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมถึงสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อช่วยเหลือปัญหาการว่างงานของคนในชนบท เป็นการเพิ่มรายได้และกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกร ประกอบกับนักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ประสบการณ์และสิ่งแปลกใหม่เพิ่มขึ้นจากการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเป็นผลทำให้นักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามตามมา

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

เพศ

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

ผลการวิจัยดังกล่าวได้สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร กล่าวคือ ทุกคนมีธรรมชาติที่จะเปิดรับข่าวสาร และรับรู้ข่าวสารได้ตลอดเวลา เพียงแต่จะเปิดรับสื่อใด อยางไรนั้นก็ด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร โดยเชื่อว่า บุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันย่อมจะรับเนื้อหาของการสื่อสารที่คล้ายคลึงกัน และย่อมจะมีการตอบสนองต่อเนื้อหาไม่แตกต่างกันด้วย (ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 2542 : 21-27) นั่นคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีลักษณะทางประชากรที่คล้ายคลึงกัน ก็ย่อมต้องมีพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาในการสื่อสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจที่คล้ายคลึงกันด้วย ดังนั้นลักษณะทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง จึงไม่ได้เป็นปัจจัยพิสูจน์ความแตกต่างในการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ของกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีจำนวนมาก

นอกจากนี้ จากการวิจัยพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

เชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อประเภทต่าง ๆ ต่างกันเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพในสังคมปัจจุบันเปลี่ยนไปจากสมัยก่อน เพศชายและเพศหญิงมีโอกาสค่อนข้างเท่าเทียมกัน ในสังคม ต่างจากในอดีตที่เพศชายจะเป็นผู้นำครอบครัว โดยการออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้มีโอกาสติดต่อ พบปะกับบุคคล แลกเปลี่ยนข่าวสารมากกว่าเพศหญิง แต่ต่อมาบทบาทของเพศหญิงมีการเปลี่ยนแปลงให้เท่าเทียมกับเพศชาย อีกทั้งความเจริญทางเทคโนโลยี ทำให้สื่อทุกรูปแบบได้พัฒนาให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ข่าวสาร

อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

สามารถอธิบายได้ว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของบุคคลนั้น ๆ แตกต่างกันด้วย เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชาชนย่อมจะมีกิจกรรมและการดำเนินชีวิต ตลอดจนการมีเวลาร่างต่างกัน และยังรวมไปถึงการเลือกใช้สื่อ และการรับรู้ข่าวสารข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ตามที่ผู้รับสารต้องการ (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2542 : 45) นั่นคือ นักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจะเลือกรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น อาจเนื่องด้วยเหตุจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความพร้อม ความสะดวก เวลาที่จะรับสื่อแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล รวมทั้งบทบาท นิสัย และประเพณีนิยม ซึ่งรวมเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสื่อด้วย

นอกจากนี้ ผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดนั้น ย่อมเป็นไปตามบทบาทและสถานภาพในสังคมของผู้รับ และเหตุผลในการรับข่าวสาร (เมอร์ตัน ไรท์ และแวนเปิลส์, Merton Wright and Waples : อ้างถึงในบุษบาบัติน โกเมศ, 2546 : 15) กล่าวคือ เมื่อบุคคลแต่ละบุคคลมีพื้นฐานทางภูมิหลังที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกเปิดรับและรับรู้ข่าวสารจากแหล่งสารต่าง ๆ นั้นก็ย่อมน่าจะแตกต่างกันไปด้วย โดยเฉพาะบุคคลนั้นมักจะแสวงหาสภาพ

ความแตกต่างทางด้านอายุ ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล น้อยกว่ากลุ่มอายุระหว่าง 26-33 ปี, 34-41 ปี, 42-49 ปี, และอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป อีกทั้งกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ น้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี, และอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร ดังที่ ปรมะ สตะเวทิน (2539 : 105-109) ที่กล่าวว่า อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย โดยที่คนหนุ่มสาวมักมีความคิดเห็นเป็นเสรีนิยม ส่วนคนที่สูงอายุ จะมีความคิดเห็นเป็นอนุรักษ์นิยมมากกว่า และถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่า จากช่วงอายุที่แตกต่างกัน จะทำให้เกิดพฤติกรรมติดตามการสื่อสารที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นการเลือกรับข่าวสารขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมด้วย (เช่น ระดับการศึกษา วัย อาชีพ รายได้ ฯลฯ) และถึงแม้ว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ น้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันผลการวิจัยพบว่า เป็นกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมากเป็นอันดับ 2 อาจกล่าวได้ว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะเนื่องมาจากกลุ่มที่มีอายุอยู่ในช่วงของวัยรุ่นนั้นจะมีเวลาว่างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยมีพฤติกรรมที่ชอบแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ชอบการเดินทางท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ และชอบเดินทางกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ ดังนั้น การรับรู้ข่าวสารของคนกลุ่มนี้อาจจะไม่จำเป็นมากเท่ากับกลุ่มที่มีอายุมากกว่า ที่อาจจะต้องมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอก่อนที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบ

ความแตกต่างทางการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า มีการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อมวลชน น้อยกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า มีการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กล่าวคือ การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร (วิลเบอร์ ชแรมป์, 1973 : 121-122) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน จะมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ ค่านิยม และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงก็ยิ่งจะมีความสนใจในข่าวสาร กว้างขวาง สามารถเข้าใจสารได้ดี แต่จะไม่ค่อยเชื่ออะไรง่าย ๆ จะต้องมีเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ จึงจะเชื่อ จึงทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวระดับปริญญาตรีถูกโน้มน้าวใจให้รับรู้ข่าวสารจากสื่อบุคคลได้ยากกว่า และน้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า

ความแตกต่างทางด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ น้อยกว่ากลุ่มที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว, พนักงานบริษัทเอกชน และเกษตรกร กล่าวคือ คนที่มีอาชีพต่างกัน เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีวัฒนธรรมต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกัน (ปรมะสตะเวทิน, 2539 : 105-109) จึงเป็นไปได้ว่าการที่กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารน้อยกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ เนื่องมาจากอาจจะไม่มีเวลาที่จะเลือกรับรู้ข่าวสารได้น้อยกว่า เพราะใช้เวลาไปกับการศึกษาเล่าเรียน ในขณะที่กลุ่มอาชีพอื่น ๆ อาจจะมีเวลาว่างในการเลือกรับสื่อได้มากกว่า แต่ในขณะที่เดียวกันผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา เป็นกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมากเป็นอันดับ 2 จึงอาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มนักเรียน/นักศึกษาเป็นกลุ่มที่ต้องการแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ต้องการ

ความแตกต่างกันด้านรายได้ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ น้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท, 30,001-40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป กล่าวคือ สถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ สถานภาพ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีวัฒนธรรมต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกันไปด้วย (ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 105-109) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ น้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูงกว่า อาจเป็นเพราะคนกลุ่มนี้คิดว่า การเดินทางท่องเที่ยวมันต้องจะเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากและสิ้นเปลือง จึงไม่ต้องการที่จะเลือกรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวมากเท่ากับกลุ่มที่มีรายได้สูงกว่า แต่ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท เป็นกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมากที่สุด อาจเป็นเพราะเมื่อคนกลุ่มนี้ได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบประหยัด เสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มากนัก ทำให้กลุ่มคนที่มีรายได้ต่ำให้ความสนใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง เพราะถ้าเป็นการท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายสูง กลุ่มคนเหล่านี้จะมีกำลังซื้อน้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูงกว่า และอาจจะต้องใช้เวลาในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีปัจจัยสนใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

เพศ รายได้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศ รายได้ แตกต่างกันไป มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

จากผลการวิจัยข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงต่างก็ให้ความสนใจกับเรื่องของการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ที่เป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการจะเรียนรู้ หาประสบการณ์และสิ่งแปลกใหม่ในการท่องเที่ยวมากขึ้น อีกทั้งรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น เป็นลักษณะของการเข้าไปสัมผัสกับชุมชนท้องถิ่นทางการเกษตรที่แท้จริง ทำให้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพงจนเกินไป ซึ่งผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งเสียค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามต่ำกว่า 1,000 บาท จึงทำให้รายได้ของบุคคลไม่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว ดังที่ แอล. อี. ฮัดแมน (L.E. Hudman, 1980 : 33-34) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวมักจะมีมูลเหตุจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวมาจากปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองยังไม่รู้ เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้กับตนเอง และความพึงพอใจที่จะแสวงหาความสุขให้กับตนเอง รวมถึงปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว การเป็นแหล่งสินค้าที่น่าสนใจ ราคาถูก เป็นต้น ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่มีเพศ รายได้ แตกต่างกันไป จึงไม่มีผลต่อปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก

ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมา

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

ทั้งนี้ ระดับการศึกษานั้นเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน ระบบการศึกษาที่ต่างกันย่อมจะมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่ต่างกันออกไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 105-109) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม น้อยกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จึงเป็นไปได้ว่าคนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดี จะมีความรู้กว้างขวางใน หลาย ๆ เรื่อง สามารถเข้าใจสารได้ดี ดังนั้น คนที่มีการศึกษาสูงอาจจะพิจารณาปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวต่างจากคนที่มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนที่มีการศึกษาสูงต้องการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้ หรือติดต่อธุรกิจ ประชุม สัมมนา เป็นต้น ในขณะที่คนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอาจจะต้องการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจโดยไม่มีเรื่องของธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเป็นไปได้ว่าคนที่มีการศึกษาในระดับที่แตกต่างกันออกไป จะมีปัจจัยภายในและภายนอกที่สามารถจะจูงใจให้มาท่องเที่ยวแตกต่างกัน

อายุ อาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ แตกต่างกัน มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายใน ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

ทั้งนี้ เป็นเพราะเรื่องของการท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่ประชาชนทุกวัย ทุกกลุ่มอาชีพ ให้ความสนใจอยู่ตลอดเวลา เพราะการท่องเที่ยวเป็นการพักผ่อนและช่วยคลายเครียดจากการทำงานที่เคร่งเครียดเป็นประจำ จึงทำให้ปัจจัยจูงใจภายในที่มีอิทธิพลในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวนั้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ

แต่นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ แตกต่างกันไป มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2) ทั้งนี้อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของ ความคิดและพฤติกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีปัจจัยจูงใจในการ มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยภายนอก น้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จึงเป็นไปได้ว่าช่วงอายุที่มีความแตกต่างกันมากนี้ มีผลทำให้อิทธิพลในการจูงใจที่เกิดจาก ปัจจัยภายนอกมีความแตกต่างกันไปด้วย ส่วนความแตกต่างด้านอาชีพนั้นก็ทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกัน จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยจูงใจจาก ภายนอกแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว ดังที่ ฌองศรี พิมลสมพงษ์ (2542 : 35-45) กล่าวถึง กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ไว้ว่า เป็น กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ทัศนคติ ความชอบ และค่านิยมของบุคคล ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลต่าง ๆ ที่ติดต่อกันในสังคม กล่าวคือ กลุ่มอ้างอิงนี้ จะมีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกพฤติกรรม การดำเนินชีวิต เพราะจะทำให้เกิดแนวคิดที่โน้มเอียง ให้คล้อยตามได้ เพื่อการยอมรับของกลุ่ม นั่นคือ คนเรามักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่ เป็นกลุ่มอ้างอิง ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม ดังนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวมี อายุ และอาชีพที่คล้ายคลึงกัน หรืออยู่ในกลุ่มเดียวกัน มักจะคล้อยตามกลุ่มในแง่ความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้ ในขณะเดียวกันเมื่อนักท่องเที่ยวมีอายุ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากปัจจัยจูงใจภายนอก แตกต่างกันไปด้วย

สมมติฐานข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

อายุ อาชีพ รายได้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

กล่าวคือ ไม่ว่านักท่องเที่ยวจะมีอายุ อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน ก็จะไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

เพศ ระดับการศึกษา

นักท่องเที่ยวที่มีเพศ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

ทั้งนี้ โดยปกติแล้วเวลาที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่แห่งใดนั้น ส่วนใหญ่มักจะคิดฝัน จินตนาการ และคาดหวังต่อสถานที่แห่งว่าจะมีลักษณะภูมิประเทศ ทิวทัศน์ที่สวยงาม มีสภาพเส้นทางการเข้าถึงที่ดี มีความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพียงพอ กับความต้องการของตน รวมทั้งกิจกรรมหลากหลายที่น่าสนใจ และเมื่อนักท่องเที่ยวได้เดินทางไปยังสถานที่แห่งนั้นแล้ว จึงจะรับรู้ถึงลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ได้สัมผัสกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งได้ใช้บริการ ได้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้นแล้ว ก็จะทำให้เกิดความชื่นชอบ ความประทับใจ หรือความพึงพอใจในระดับที่มากขึ้นแตกต่างกันได้ตามความรู้สึกของนักท่องเที่ยวแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากทั้งในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ อีกทั้งการศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) ก็เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกันย่อมจะมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่ต่างกันออกไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 105-109) จึงทำให้ความต้องการ ความคาดหวัง ตลอดจนความพึงพอใจที่ได้รับจากการท่องเที่ยวแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งในบางครั้งความคาดหวังของนักท่องเที่ยวแต่ละคนอาจจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีต การรับรู้ หรือความเข้าใจไปเอง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่มีเพศ ระดับ

สมมติฐานข้อที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

อายุ อาชีพ รายได้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มี อายุ อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

อาจกล่าวได้ว่า อายุ อาชีพ รายได้ ไม่สามารถนำมาอธิบายถึงความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวได้ อาจเป็นเพราะเรื่องของการท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามในครั้งนี้ ย่อมจะมีพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ตรง และพฤติกรรมที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวได้ว่า สังคมมนุษย์ประกอบด้วยกลุ่มที่ต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่ชีวิตที่ร่วมกันอยู่ทั้งหมดจะประกอบกันเป็นแบบแผนปฏิบัติและมีพฤติกรรมร่วมกันของกลุ่ม เมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปในทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มก็จะมีคามสนใจในทางนั้นด้วย (บลูมเมอร์, Blumer : อังในเสถียร เชยประทีป, 2531 : 25-26) ดังนั้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีอายุ อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน แต่ก็มีได้ทำให้ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันตามไปด้วย

เพศ ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4)

ทั้งนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคล (Individual Differences Theory) ของเดอเฟลอร์ (De Fleur, 1966 อ้างใน พิระ จิระโสภณ, 2542 : 645-646) ที่ว่า บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยา เป็นเพราะมีการเรียนรู้จากสังคมที่ต่างกัน ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อและบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสาร ตามลักษณะทางประชากร ที่ว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากทั้งเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของหญิงชายไว้แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้รับสารที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ย่อมจะมีผลทางด้านทักษะการสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการสื่อสารที่ต่างกันไปด้วย (ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 105-109) ดังนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวที่มีเพศและระดับการศึกษาที่ต่างกัน ก็ย่อมที่จะมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันไปด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ผ่านสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ให้มากขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้ที่กว้างขวางขึ้น พร้อมกันนั้นควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากขึ้นตามมาด้วย

2. จากการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนั้น ในการรักษาระดับความพึงพอใจและระดับทัศนคติให้ดียิ่งขึ้น หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวควรมีการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะสื่อเหล่านั้นสามารถชี้แนะให้เกิดการท่องเที่ยวได้

3. รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม อย่างจริงจัง และควรมีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวที่ดีให้แก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และชุมชนเกษตร เพื่อที่จะถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะความแตกต่างของลักษณะทาง
 ประชากรของนักท่องเที่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ ดังนั้นควรมีการทดสอบสมมติฐานว่าสื่อแต่ละชนิดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร
2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำกัดการศึกษาเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงครามเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรขยายพื้นที่การศึกษาออกไปยังจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการเปรียบเทียบกัน
3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่านั้น ดังนั้น จึงควรทำการวิจัยเปรียบเทียบในลักษณะเดียวกัน ระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ เนื่องจากผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวจำเป็นต้องพัฒนา และปรับปรุงรูปแบบสินค้าและบริการของตนให้มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้ ไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติ อีกทั้งยังควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อที่จะสามารถทำนายพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้อย่างแม่นยำมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาในเชิงการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสำหรับผู้ประกอบการ สมาชิกในชุมชนเกษตรกร และบุคคลเกี่ยวข้อง ในลักษณะของการจัดการและมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม หรือจังหวัดอื่น ๆ เนื่องจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น

5. ควรมีการวิจัยงานทางด้านทุนทางวัฒนธรรมของสินค้าทางการเกษตร ของจังหวัด
สมุทรสงครามหรือจังหวัดอื่น ๆ ที่กลายเป็นสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

DRPU

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ขวัญเรือน กิติวัฒน์. **เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8.**

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. **การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.** กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542

ต๋อย ชุมสาย ม.ล. และณิปปัน พรหมโยธี. **ปฐมบทวิชาการท่องเที่ยว.** กรุงเทพมหานคร : สำนัก

พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527

นิคม จารุมณี. **การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.** กรุงเทพฯ ภาคพัฒนา

ตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมการฝึกหัดครู, 2535

ปรมะ สตะเวทิน. **การสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี.** กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์,

2539

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. **ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย.** พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : พีระพัทธนา, 2526

พัชนี เขยจรรยา เมตตา วิวัฒนานุกูล และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์.**

กรุงเทพมหานคร : เบลโล่การพิมพ์ จำกัด, 2538

พีระ จิระโสภณ. **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาหลักและ**

ทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15.

กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. **การวิเคราะห์ผู้รับสาร.** กรุงเทพมหานคร : ที.พี.พรินท์ จำกัด, 2542.

วิเชียร เกตุสิงห์. **คู่มือการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

และทำปกเจริญผล, 2543

สมัย สุทธิธรรม. **“สมุทรสงครามวันนี้”. สารคดีชุดถิ่นทองของไทย สมุทรสงคราม.**

กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2542

สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม. **สมุดรายงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. 2545.**

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2545

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2533

เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในประเทศด้อยพัฒนา. . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531

วารสาร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. “โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro tourism).” **ททท. จุลสาร**

ธุรกิจท่องเที่ยว. 14,4 ตุลาคม-ธันวาคม 2544

ชูสิทธิ์ ชูชาติ. “องค์ประกอบพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว.” **ททท.จุลสารการท่องเที่ยว.** 14,4

ตุลาคม -ธันวาคม 2538

รุ่ง กาญจนาวโรจน์. “แผนการท่องเที่ยวปี 2000.” **ททท.จุลสารการท่องเที่ยว.** 18,3
กรกฎาคม-

กันยายน 2542

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. “เกษตรสัญจร (Agrotour).” **ททท.จุลสารการท่องเที่ยว.** 18,1
มกราคม-

มีนาคม 2542

สร้อยดี อาสาสมัครพกิจ. “การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม (Agro tourism).” **ททท.จุลสาร**
การท่องเที่ยว

เที่ยว. 16,1. มกราคม-มีนาคม 2540

สุดาพร ชุตินทรานนท์. “การท่องเที่ยวกับธุรกิจบริการ” **ททท.จุลสารการท่องเที่ยว.** 18,2.

เมษายน-มิถุนายน 2542

เอกสารอื่น ๆ

กรมส่งเสริมการเกษตร. “ท่องเที่ยวเกษตรเขต 3 ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก.” **คู่มือ**

ปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมการเกษตร, 2543

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. เอกสารเผยแพร่ “สรุปแนวทางการดำเนินงานการสำรวจ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมบริการ” กองวางแผนโครงการ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

_____. สรุปรายงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. เอกสารประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว :

เล่มที่ 2. กองวางแผนโครงการ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. “รายงานขั้นสุดท้าย (Final Report).”

การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro tourism). กองวางแผนโครงการ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

_____. “รายงานเบื้องต้น (Inception Report).” การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา

และการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro tourism). กองวางแผนโครงการ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542

_____. รายงานผลการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กองวางแผน

โครงการ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540

อุดมศักดิ์ แนวจิตร. “ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อม

เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน” เอกสารการ

ค้นคว้าแบบอิสระ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544

วิทยานิพนธ์

ใจพร เศรษฐวิภาวดีกุล. “การเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรม และความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว

บนหมู่เกาะในเขตภาคตะวันออก” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

บุษบาบัณ โกเมศ. “ปัจจัยทางการสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการระบบ

โทรศัพท์มือถือ ทีเอ ออเรนจ์ ของผู้ใช้ในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2546

วิไลลักษณ์ ชมภูศรี. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคนดี และพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ (ECOTOURISM) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญา
นิเทศศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2544

วีระศักดิ์ จรินทร์รัตนกร. “การเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์หอยหลอดของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม” วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

สุพรรณ มาชะสกุลเจริญ. “การศึกษาประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย
กรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ที่มีต่อการ
ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2544

เว็บไซต์

กรมการปกครอง.www.dola.go.th

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.www.tat.or.th

กรมส่งเสริมการเกษตร.www.doae.go.th

สำนักงานการเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม.www.samusongkham.doae.go.th

ภาษาอังกฤษ

Books

DeFleur, Melvin L. **Theories of Mass Communication.** New
York : David Mckay
Company, 1970.

Hudman L.E. **Tourism : A Shining world.** Ohio : Grid Inc,
1980.

Katz, E. and Lazarsfeld, P.F. **Personal Influence.** New York : The Free Press, 1955.

Mc Intosh, R.W. **Tourism : Principles. Practice. Philosophies.** Ohio : Grid Inc, 1977.

Middleton, Victor T.C. **Marketing in travel and tourism.** (2nd ed). Oxford : Butterworth Heinemann, 1994.

Schramm, Wilbur. **Mass Media and National Development.** Stanford University and UNESCO, 1973.

Schramm, Wilbur. **Men, Message and Media : A look at Human Communication.** New York: Harper and Row Publishers, 1978.

Other

Dann O.M.S. "Tourism Motivation: An Appraisal" **Annual of Tourism Research.** September, 1981.

แบบสอบถาม

เรื่อง การรับรู้ข่าวสาร บัณฑิตจบใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติของนักท่องเที่ยวงuest จังหวัดสมุทรสงคราม

คำชี้แจง กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [ ] ที่ตรงกับคำตอบของท่านตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

1. เพศ

[ ] 1. ชาย

[ ] 2. หญิง

2. อายุ

[ ] 1. 18 – 25 ปี

[ ] 2. 26 – 33 ปี

[ ] 3. 34 – 41 ปี

[ ] 4. 42 - 49 ปี

[ ] 5. 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

[ ] 1. มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า

[ ] 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
หรือ

เทียบเท่า

[ ] 3. อนุปริญญา /ปวส. หรือเทียบเท่า

[ ] 4.ปริญญาตรี

[ ] 5. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

[ ] 1. นักเรียน / นักศึกษา

[ ] 2. ข้าราชการ / พนักงาน

รัฐวิสาหกิจ

[ ] 3. ค้าขาย / ทำงานส่วนตัว

[ ] 4. พนักงานบริษัทเอกชน

[ ] 5. เกษตรกร

5. รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน

[ ] 1. ไม่เกิน 10,000 บาท

[ ] 2. 10,001 – 20,000

บาท

3. 20,001 – 30,000 บาท 4. 30,001 – 40,000 บาท
5. 40,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

- การเดินทางมาเที่ยวในครั้งนี้ท่านเดินทางมากับใคร
  1. มาคนเดียว
  2. มากับครอบครัว /ญาติ
  3. มากับเพื่อน
- ลักษณะการเดินทางมาเที่ยวในครั้งนี้
  1. มากันเอง
  2. มากับบริษัทนำเที่ยว
  3. มากับสถาบันการศึกษา / องค์กร
- ท่านเคยเดินทางมาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม หรือไม่ (ไม่นับครั้งนี้)
  1. เคยมาแล้ว
  2. ไม่เคย
- ระยะเวลาที่ใช้เที่ยวชมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม
  1. ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง 2. 1 - 2 ชั่วโมง
  3. 2 - 3 ชั่วโมง 4. 3 ชั่วโมงขึ้นไป
- ในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ ท่านเสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการมาเที่ยวทั้งหมดประมาณเท่าไร
  1. ต่ำกว่า 1,000 บาท 2. 1,001 – 2,000 บาท
  3. 2,001 – 3,000 บาท 4. มากกว่า 3,001 บาท

ตอนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ท่านรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม จากสื่อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

โดยกำหนดให้   มาก = 5-6 ครั้ง/เดือน

ปานกลาง = 3-4 ครั้ง/เดือน

น้อย = 1-2 ครั้ง/เดือน

ประเภทสื่อ	มาก (5-6 ครั้ง/ เดือน)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง/ เดือน)	น้อย (1-2 ครั้ง/ เดือน)	ไม่เคยเลย
1. สื่อมวลชน				
1.1 โทรทัศน์				
1.2 วิทยุ				
1.3 หนังสือพิมพ์				
1.4 นิตยสาร / วารสาร				
1.5 อินเทอร์เน็ต				
2. สื่อบุคคล				
2.1 สมาชิกในครอบครัว				
2.2ญาติพี่น้อง				
2.3 เพื่อนฝูง				
2.4 เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย, สำนักงานการเกษตร				
2.5 บริษัทนำเที่ยว,มัคคุเทศก์				
3. สื่อเฉพาะกิจ				
3.1 ไปสเตอร์				
3.2 ป้ายกลางแจ้ง				
3.3 นิทรรศการ				
3.4 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว				
3.5 เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่น พับ				

ตอนที่ 4 ปัจจัยจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ปัจจัยจูงใจต่อไปนี้ มีส่วนทำให้ท่านเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากน้อยเพียงใด

ปัจจัยจูงใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ปัจจัยภายใน					
1.1 ต้องการพักผ่อน / ผ่อนคลายความตึงเครียด					
1.2 ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ / ฆ่าเวลา					
1.3 ต้องการหลีกเลี่ยงจากความซ้ำซากจำเจในชีวิตประจำวัน					
1.4 ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ (พื้นที่ทางการเกษตร)					
1.5 ต้องการเรียนรู้และหาประสบการณ์แปลกใหม่ทางการเกษตร เช่น การเก็บเกี่ยวพืชผลและแปรรูป การแสดงงานฝีมือต่าง ๆ ฯลฯ					
1.6 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น การได้ทดลองทำการเกษตรและเก็บเกี่ยวผลผลิตด้วยตนเอง ฯลฯ					
1.7 ต้องการพบปะเพื่อน / ผู้คนใหม่					
1.8 ต้องการมาเพื่อติดต่อธุรกิจ/ศึกษาดูงานเพื่อไปประกอบอาชีพ					
1.9 ต้องการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
2. ปัจจัยภายนอก					
2.1 การโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร ฯลฯ					
2.2 ได้รับการชวนหรือแนะนำจากเพื่อนฝูง					
2.3 ได้รับการชวนหรือแนะนำจากสมาชิกในครอบครัว /ญาติ					
2.4 ได้รับการแนะนำจากบริษัททัวร์ / การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย					
2.5 สภาพสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่สวยงามเป็นธรรมชาติ					
2.6 ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว					
2.7 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แพง					
2.8 สินค้าทางการเกษตรมีราคาถูก					
2.9 เป็นจุดเดินทางผ่านจังหวัดมาท่องเที่ยว					

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ท่านมีความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม มากน้อยเพียงใด

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อความ					
1. ทัศนียภาพและสภาพแวดล้อมที่สวยงาม เป็นธรรมชาติ					
2. มีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นของพื้นที่					
3. การจัดเส้นทางนำชมมีความสะดวก / ปลอดภัยต่อการเที่ยวชม					
4. ผู้คนในท้องถิ่น มีอัธยาศัยดี และเป็นมิตร					
5. มีป้ายบอกทาง / สัญลักษณ์จราจรชัดเจน ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
6. สถานที่จอดยานพาหนะ เช่น รถ เรือ มีความปลอดภัย					
7. มีที่นั่งพักผ่อนจัดให้บริการตามจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
8. มีห้องน้ำเพียงพอ / สะอาด ถูกสุขลักษณะ					
9. มีเอกสารแนะนำการท่องเที่ยว / แผ่นพับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างชัดเจน					
10. เจ้าหน้าที่นำชมมีความรู้ ความสามารถในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นอย่างดี					
11. แหล่งท่องเที่ยว มีบริการร้านอาหารที่มีราคาเหมาะสม					
12. แหล่งท่องเที่ยวมีบริการน้ำดื่มที่สะอาด / เพียงพอ					
13. ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาจำหน่ายมีราคาเหมาะสม					

ตอนที่ 6 ทักษะคิของท่านที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ท่านมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อความ	ระดับของทัศนคติ	ทัศนคติ				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยว ที่ค้ำึงถึงทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อม						
2. ท่านเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นเพียงการสร้างสินค้าตัวใหม่ทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักสนใจเท่านั้น						
3. ท่านเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไม่สามารถช่วยอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้						
4. ท่านเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม มีบรรยากาศเหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ						
5. ท่านเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม ทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ และมีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง						
6. ท่านเห็นว่าไม่ควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลจัดการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพราะชาวบ้านไม่มีความรู้ ความสามารถเพียงพอ						
7. ท่านเห็นว่าการจัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม จะทำให้เกษตรกรในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากรายได้ในภาคการเกษตร						
8. ท่านเห็นว่าการมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม เกิดความเสื่อมโทรมได้ง่าย						
9. ท่านเห็นว่าการจัดให้ชมสาธิตการแปรรูปทางการเกษตรของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ. สมุทรสงคราม เพื่อให้ นักท่องเที่ยวชมนั้น สามารถสร้างความประทับใจให้แก่ นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี						
10. ท่านเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประสบ						

--	--	--	--	--	--

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

DPU

จังหวัดสมุทรสงคราม

ภูมิศาสตร์

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่น้อยที่สุดในประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 416.707 ตารางกิโลเมตร หรือ 260,442 ไร่ ประมาณร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ตั้งอยู่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย โดยตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 - 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 - 101 องศาตะวันตก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามเส้นทางรถยนต์ 65 กิโลเมตร (ธนบุรี-ปากท่อ) ทางรถไฟ 65 กิโลเมตร (ไปสิ้นสุดที่สถานีแม่กลอง ตามเส้นทางวงเวียนใหญ่ - มหาชัย - แม่กลอง)

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีลำคลองดอนมะโนรา และรางห้าตำลึง ในเขตท้องที่อำเภอบางคนที และอำเภอเมืองสมุทรสงครามเป็นแนวแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับอ่าวไทย บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง และจังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาครที่คลองพรมแดน ท้องที่อำเภอเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี โดยมีลำคลองวัดประดู่เป็นแนวแบ่งเขตในท้องที่อำเภออัมพวา

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่ตามแนวเหนือ - ใต้ ผ่านอำเภอบางคนที อำเภออัมพวา สู่อ่าวไทยที่บริเวณปากแม่น้ำ ในเขต

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม พายุดีเปรสชัน และพายุไต้ฝุ่น หรือโซนร้อน ในหนึ่งปีมี 3 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม
- ฤดูฝน ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม
- ฤดูหนาว ช่วงเดือนพฤศจิกายน - กลางเดือนกุมภาพันธ์

พื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามสามารถแบ่งสภาพน้ำได้ 3 เขต คือ

1. เขตน้ำเค็ม เป็นพื้นที่ริมฝั่งทะเลเข้ามาประมาณ 3 กิโลเมตร สภาพน้ำเป็นน้ำเค็ม ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

2. เขตน้ำกร่อย เป็นพื้นที่ถัดจากเขตน้ำเค็มขึ้นมาประมาณ 3 กิโลเมตร สภาพน้ำเป็นน้ำ

กร่อย ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอมัทพวา และเขตอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

3. เขตน้ำจืด เป็นพื้นที่ถัดจากเขตน้ำกร่อย สภาพน้ำเป็นน้ำจืดที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการอุปโภคและบริโภค ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอมัทพวาตอนเหนือ และอำเภอบางคนทีทั้งหมด

พื้นที่ทั้งหมด 260,442 ไร่ ประกอบด้วยอำเภอเมืองฯ จำนวน 105,661 ไร่ อำเภอ มัทพวา จำนวน 106,352 ไร่ อำเภอบางคนที จำนวน 48,429 ไร่

ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ 36 ตำบล 284 หมู่บ้าน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มี 4 รูปแบบ ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เทศบาล 5 แห่ง คือ เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม เทศบาลตำบลกระดังงา เทศบาล

ตำบลบางนกแขวก เทศบาลตำบลอัมพวา เทศบาลตำบลเหมืองใหม่

3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 33 แห่ง แยกเป็น อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม 10 อบต. อำเภอบางคนที 12 อบต. และอำเภออัมพวา 11 อบต.

เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2544 จังหวัดสมุทรสงครามมีประชากรทั้งสิ้น 204,406 คน เป็นชาย 99,151 คน และหญิง 105,255 คน ประชากรชายคิดเป็นร้อยละ 48.51 ของประชากรทั้งหมด และประชากรหญิงคิดเป็นร้อยละ 51.49 ของประชากรทั้งหมด ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 47,817 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.39 ส่วนที่เหลือ 156,589 คน หรือร้อยละ 76.61 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด 38,028 ครัวเรือน ประกอบด้วยอำเภอเมืองฯ จำนวน 17,151 ครัวเรือน อำเภออัมพวา จำนวน 12,587 ครัวเรือน อำเภอบางคนที จำนวน 8,290 ครัวเรือน

การประกอบอาชีพ

ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกสิกรรม ได้แก่ การทำสวนมะพร้าว การทำสวนผลไม้ ลิ้นจี่ ส้มโอ กัญชง พืชผักต่าง ๆ ทำประมงและทำนาบ้างเล็กน้อย

อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร และ เครื่องดื่ม อุตสาหกรรมน้ำตาล น้ำตาลสด ผ่านระบบการฆ่าเชื้อ (สเตอริไลส์) น้ำตาลมะพร้าว อุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ แปรรูปสัตว์น้ำ อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ อุตสาหกรรมห้องเย็น ซ่อมเครื่องยนต์ อุปกรณ์เครื่องและเรือ ฯลฯ

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำและสภาพทางเศรษฐกิจ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุดของจังหวัดได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง ซึ่งต้นน้ำเกิดจากแควน้อยและแควใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรี ไหลผ่านจังหวัดราชบุรีและไหลลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวทั้งสิ้น 520 กิโลเมตร และช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสมุทรสงครามมีความ

การคมนาคมและขนส่ง

แต่เดิมประชาชนในจังหวัดสมุทรสงครามอาศัยแม่น้ำ ลำคลอง ท้องร่องสวนเป็นเส้นทางคมนาคม ปัจจุบันมีทางรถไฟและทางหลวงแผ่นดินตัดผ่าน จึงทำให้สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและกรุงเทพมหานครได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

การโทรศัพท์ในปีงบประมาณ 2544 มีชุมสายโทรศัพท์ 7 แห่ง มีจำนวนหมายเลขทั้งสิ้น 15,544 เลขหมาย การไปรษณีย์โทรเลข ในปีงบประมาณ 2544 มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขจำนวน 3 แห่ง ครอบคลุมในทุกอำเภอ

การสาธารณสุขโรค

จังหวัดสมุทรสงครามได้รับบริการบริการไฟฟ้าจากสำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งได้รับกระแสไฟฟ้ามาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยสามารถให้บริการประชาชนได้ครบทุกพื้นที่ ทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง โดยในปีงบประมาณ 2544 มีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 41,221 ราย ลดลงจากปีงบประมาณ 2543 ร้อยละ 2.07 (ปีงบประมาณ 2543 มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 40,383 ราย) สำหรับปริมาณการใช้ไฟฟ้าของจังหวัดมีทั้งสิ้น 237,980,215.44 หน่วย

การประปาในจังหวัดสมุทรสงคราม มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ การประปาจังหวัดสมุทรสงครามและการประปาเทศบาลตำบลอัมพวา ในปีงบประมาณ 2544 มีผู้ใช้น้ำประปา 11,132 ราย ปริมาณการใช้น้ำประปาจำนวน 4,552,083 ลูกบาศก์เมตร โดยไม่รวมปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณะประโยชน์และรั่วไหล

การบริการทางด้านสังคม

ในปีการศึกษา 2544 จังหวัดสมุทรสงคราม มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 93 แห่ง สังกัดกรมสามัญศึกษา 9 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน 11 แห่ง สังกัดกรมอาชีวศึกษา 3 แห่ง สังกัดเทศบาล 8 แห่ง มีจำนวนนักเรียนระดับอนุบาลและเด็กเล็ก 6,102 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 17,004 คน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10,085 คน และระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4,188 คน

ทางด้านการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 98.9 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามมีเพียงเล็กน้อย ในปี 2544 จังหวัดสมุทรสงคราม มีจำนวนวัดทั้งสิ้น 109 วัด มีจำนวนพระภิกษุ 1,817 รูป จำนวนสามเณร 111 รูป

ทางด้านสาธารณสุข ในปีงบประมาณ 2544 จังหวัดสมุทรสงคราม มีโรงพยาบาลทั่วไปขนาด 460 เตียง 3 แห่ง โรงพยาบาลเอกชนขนาด 100 เตียง 2 แห่ง มีสถานอนามัยทั้งสิ้น 50 แห่ง มีแพทย์ จำนวน 47 คน ทันตแพทย์ 14 คน พยาบาล 513 คน โดยมีอัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ 1 คน เท่ากับ 4,349 อัตราส่วนประชากรต่อทันตแพทย์ 1 คน เท่ากับ 14,600

สถานที่ที่น่าสนใจ

❖ สถานที่ท่องเที่ยว

1. **ดอนหอยหลอด** เป็นดินดอนที่เกิดขึ้นที่ปากน้ำแม่กลอง เป็นสถานที่ที่มีหอยหลอดอาศัยอยู่ในขณะที่น้ำทะเลขึ้น น้ำจะท่วมพื้นที่บริเวณนี้ เมื่อน้ำลดดอนจะโผล่เป็นที่กว้าง ส่วนมากจะมีประชาชนมาเที่ยวในราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

2. **ออร์คิดฟาร์ม** ตั้งอยู่ริมถนนสมุทรสงคราม – บางแพ อ.อัมพวา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีสวนกล้วยไม้และสวนผีเสื้อที่สวยงามให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชม นอกจากนี้ยังจำหน่ายของที่ระลึก และของฝากมากมาย เปิดให้นักท่องเที่ยวเยี่ยมชม ตั้งแต่ 08.00 – 11.00 น.

3. **ท่องเที่ยวทางลำน้ำแม่กลอง** เที่ยวชมการดำเนินชีวิตริมฝั่งของชาวแม่กลอง ซึ่งมีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย และเป็นธรรมชาติ ชามโบราณสถานที่สำคัญทางศาสนาทั้งศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ตามริมน้ำ สำหรับการท่องเที่ยวชมนั้น สามารถนั่งเรือเที่ยวชมโดยนั่งเรือที่ท่าเทียบเรือตามแหล่งชุมชนริมน้ำแม่กลอง เช่นวัดเพชรสมุทรวรวิหาร อ.เมืองสมุทรสงคราม ตลาดริมน้ำ อ.อัมพวา และ อ. บางคนที่

4. **ตลาดน้ำท่าคา** ตลาดลอยน้ำที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตริมน้ำของชาวบ้านแบบไทย ๆ เป็นตลาดน้ำเก่าแก่จากอดีตที่ยืนยงถึงปัจจุบัน ซึ่งจังหวัดได้พัฒนาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวครบครัน อยู่ที่ ต.ท่าคา อ.อัมพวา (มีในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำช่วงเวลา 07.00 ถึง 12.00 น.)

5. **ตลาดน้ำอัมพวา** หรือตลาดน้ำบางจากหน้าวัดบางจาก เทศบาลตำบลอัมพวา อ.อัมพวา (มีนัดทุกช่วงเวลา 06.00 น. ถึง 11.00 น.)

6. ตลาดน้ำบางน้อย เทศบาลตำบลกระดังงา อ.บางคนที (มีวันขึ้นหรือแรม 3 ค่ำ 8 ค่ำ และ 13 ค่ำ ช่วงเวลา 06.00 น. ถึง 11.00 น.)

❖ ประวัติศาสตร์นำศึกษาและทัศนศิลป์

1. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานอันเป็นนิเวศสถานที่พระบรมสมภพในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ภายในอุทยานมีลานแสดงละคร และโขงกลางแจ้ง กลุ่มอาคารทรงไทย 5 หลัง บริเวณพื้นที่ปลูกและตกแต่งด้วยพันธุ์ไม้ในวรรณคดี และบริเวณริมน้ำ

2. ค่ายบางกุ้ง ตั้งอยู่บริเวณวัดบางกุ้ง ม.4 ต.บางกุ้ง อ.บางคนที เป็นค่ายทหารหรือที่มีชื่อปรากฏอยู่ในพงศาวดารชาติไทยเป็นที่สถานที่ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ที่เกิดวีรกรรมของชาวแม่กลอง ระหว่างตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาถึงกรุงธนบุรี ซึ่งทหารไทย - จีน โดยการนำสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชร่วมรบขับไล่กองทัพพม่า ภายในมีการสร้างศาลพระเจ้าตากสินและอนุสาวรีย์เป็นอนุสรณ์ นอกจากนี้มีโบสถ์ศาลเจ้าพ่อดำที่มีลักษณะพิเศษ โดยถูกปกคลุมด้วยต้นไทรทั้งหลังเป็นสิ่งแปลกที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม

3. หลวงพ่อโตวัดเจริญสุทธาราม ตั้งอยู่ที่อำเภอบางคนที มีองค์พระประธานศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถ คือ หลวงพ่อโต เป็นพุทธปฏิมากรเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสมัยสุโขทัยเป็นปูชนียวัตถุโบราณแห่งกรมศิลปากร ขนาดหน้าพระเพลากว้าง 1.79 เมตร ส่วนสูงจากพื้นรองรับประทับนั่งถึงยอดพระจุฬามณี 2.09 เมตร

4. วัดจุฬามณี ตั้งอยู่ริมคลองอัมพวา ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา เป็นโบราณสถานสร้างในสมัยพระเจ้าอยู่หัว หลังวัดเป็นศิลาสถานเดิมของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินีและสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 2

5. วัดใหญ่ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ตำบลแม่กลอง อำเภอเมืองสมุทรสงครามเป็นที่วัดที่สร้างตั้งแต่โบราณ สันนิษฐานว่าคงจะสร้างในสมัยเดียวกับวัดเพชรสมุทรวิหาร เจ้าพระจาร์ตนาธิเบศสมุหนายก ในรัชกาลที่ 2 ได้บูรณะปฏิสังขรณ์อุโบสถหลังใหม่ด้วยฝีมือช่างหลวง วัดนี้เก็บรักษาคลองใหญ่ซึ่งเล่ากันว่าลอยน้ำมา แผละประชาชนได้นำขึ้นไว้ ณ วัดใหญ่แห่งนี้

6. หลวงพ่อบ้านแหลม (วัดเพชรสมุทรวิหาร) เป็นพระพุทธรูปยืนอุ่มบาตรขนาดใหญ่สูง 167 เซนติเมตร สร้างตามแบบศิลปกรุงสุโขทัยตอนปลาย เป็นพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดสมุทรสงครามเคารพนับถือมาก ตั้งอยู่ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง

7. **วัดอัมพวันเจติยาราม** ตั้งอยู่ที่ตำบลอัมพวา เป็นพระอารามหลวงชั้นโท วัดนี้มีความสำคัญที่มีความเชื่อกันว่าบริเวณที่สร้างพระปรางค์ในวัดนั้น เป็นพระตำหนักเดิมของสมเด็จพระอัมรินทรามาตย์พระมเหสีในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และเป็นประสูติของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

8. **อนุสรณ์สถานแฝดสยามอิน - จัน** ตั้งอยู่ ม.4 ต.ตลาดใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงครามอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม ตามทางหลวงหมายเลข 3092 ประมาณ 3 กิโลเมตร

อิน - จัน เกิดที่ ต.แม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม บริเวณฝั่งแหลมใหญ่ของปากคลองแม่กลอง เป็นฝาแฝดตัวติดกัน (Siamese Twin) คู่แรกที่ชาวโลกรู้จัก และมีชีวิตอยู่ร่วมกันนานถึง 63 ปี สามารถสืบทอดทายาทได้ เป็นวิถีชีวิตฝาแฝดที่ควรค่าแก่การรักษา

9. **พิพิธภัณฑ์เรือหลวงแม่กลอง** เรือหลวงแม่กลองเป็นเรือรบที่ประจำการนานที่สุดของกองทัพเรือเป็นเวลาถึง 60 ปี โดยวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2479 ถือเป็นวันเกิดเรือหลวงแม่กลอง หลังจากต่อเรือที่ต่อเรือในประเทศญี่ปุ่นเสร็จแล้วได้เดินทางถึงกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2480 และกองทัพเรือได้ส่งเรือหลวงแม่กลองไปให้ชาวแม่กลองไปให้ชาวแม่กลองจัดพิธีฉลองที่แม่น้ำแม่กลอง เมื่อวันที่ 3-6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2481 มีข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมากทุกวัน

10. **บ้านเบญจรงค์** ตั้งอยู่ถนนสมุทรสงคราม - บ้านแพ้ว ห่างจากตัวเมืองสมุทรสงครามจะมีระยะทางแยกเลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 300 เมตร เป็นแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชามเบญจรงค์ที่มีความงดงาม แสดงถึงฝีมืออันปราณีต และแฝงถึงศิลปกรรมของประเทศไทย เหมาะแก่การซื้อหาไปเป็นของฝาก หรือของตกแต่งบ้าน

11. **ภาพฝาผนังนูนวัดบางกระพ้อม** ตั้งอยู่ที่ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา เป็นจิตรกรรมที่อยู่รอบ ๆ ด้านในวิหารวัดบางกระพ้อม และวิหารแห่งนี้ยังเป็นທີ່ประดิษฐานรอยพระบาทจำลองทั้งสี่รอยซึ่งสร้างในสมัยกรุงธนบุรี ส่วนจิตรกรรมฝาผนังนูนเป็นภาพที่มีฝีมือประณีต ยอดเยี่ยมและงดงามมาก แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านที่หนึ่งกล่าวถึงพระพุทธบาททั้ง 5 แห่ง ด้านที่สองเป็นภาพพุทธประวัติพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน ด้านที่สามเป็นภาพพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานไปแล้ว 7 วัน ด้านที่สี่เป็นภาพพุทธประวัติรวม ๆ คือภาพตอนตรัสรู้ ภาพตอนได้อัครสาวก

12. **วัดเขายี่สาร** ตั้งอยู่ตำบลยี่สาร อำเภออัมพวา เป็นวัดเก่าแก่สันนิษฐานว่าสร้างมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย กรมศิลปากรได้จดทะเบียนขึ้นเป็นโบราณสถาน สิ่ง

งานเทศกาลและงานประเพณี

- งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ณ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ รัชกาลที่ 2
- งานวันลั่นจี่และของดีสมุทรสงคราม จัดขึ้นในช่วงเดือนเมษายน ที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด (จัดเป็นบางปี ขึ้นอยู่กับผลผลิตของลั่นจี่)
- งานนมัสการและสงฆ์น้ำหลวงพ่อบ้านแหลม จัดขึ้นในวันที่ 13-19 เมษายน ของทุกปีที่วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
- งานตะวันรอนดอนหอยหลอด จัดขึ้นในเดือนพฤษภาคมของทุกปี ที่บริเวณดอนหอยหลอด ต.บางจะเกร็ง อ.เมือง
- งานวันส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม จัดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี ที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- งานเทศกาลกินปลา จัดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี ที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด

สินค้าพื้นเมือง

- ผลไม้ ลั่นจี่ ส้มแก้ว และส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ จังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ มีผลไม้หลายชนิด บริเวณที่ปลูกกันมากได้แก่ อำเภอบางคนที มีสวนลั่นจี่ ส้มแก้ว ส้มโอ และองุ่นอยู่มาก นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อได้ทั่วไป หรือหากจะต้องการชมสวนก็ควรเดินทางโดยเรือทางเข้าไปชมตามสวนต่าง ๆ ได้ โดยติดต่อเรือที่ทำเรือหน้าเมืองได้
- น้ำตาลมะพร้าว บริเวณสองข้างทางสมุทรสงคราม-บางคนที มีการทำน้ำตาลมะพร้าวเป็นอาชีพสำคัญอย่างหนึ่ง ปัจจุบันมีเตาเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว 5 แห่ง คือ 1. เตาทวาน 2. เตาดาลดี 3. เตาทวี 4. เตากาหลง 5. เตาทไทยเดิม ช่วงเวลาที่มีการเคี้ยวน้ำตาลคือ ประมาณ 08.30-12.00 น. ตอนเช้าชาวบ้านจะออกไปเก็บน้ำตาลจากต้นมะพร้าวที่ทำภาชนะรองรับไว้แล้ว นำมาเคี้ยวในกระทะใบใหญ่จนแห้ง นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้ชมวิธีการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าวแล้ว ยังสามารถชมสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านได้ด้วย
- กะปิคลองโคน เป็นกะปิที่ขึ้นชื่อที่สุดของจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถหาซื้อได้

ทั่วไป นอกจากนี้ยังมีสินค้าประเภทอาหารทะเลแห้งจำหน่ายอีกมากมาย

สถานที่ท่องเที่ยวเกษตรของจังหวัดสมุทรสงคราม

1. การเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง ต.ดาวโด่ง อ.เมืองสมุทรสงคราม

คุณเป็รื่อง มรรคทรัพย์ โทร.0-3471-4900

2. การทำสวนส้มโอปลอดสารพิษ

กลุ่มปรับปรุงคุณภาพส้มโอบางพรม ต.บางพรม อ.บางคนที

อาจารย์สมทรง แสงตะวัน โทร.0-3476-1985

3. การแช่อิ่มผลไม้ ได้แก่ บอระเพ็ด, ส้มโอ, ตำลึง และมะนาว

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางพรม ต.บางพรม อ.บางคนที

คุณฉวีวรรณ หัตถกรรม โทร.0-3476-2084

4. การเลี้ยงปลาทบทิมในกระชังในแม่น้ำแม่กลอง 170 กระชัง (*ยกเลิกการให้บริการ)

ตั้งอยู่ที่กอกวงฮวดฟาร์ม ต.บางนกแขวก อ. บางคนที

คุณวรชัย แสงวนิช โทร.0-3476-1975, 0-3476-1978

5. การทำน้ำพริก และขนมไทย และการพักแบบ HOME STAY ท่องเที่ยวเกษตร

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ร่วมใจ ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา

คุณทองห่อ สุดสวาท โทร.0-3473-5106

คุณทองหยิบ แก้วนิลกุล โทร.0-3473-5073

6. การทำวุ้นน้ำมะพร้าว

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัดประดู่ ต.วัดประดู่ อ.อัมพวา

คุณเอมอร ชื่นสกุล โทร.0-3473-5243

7. การทำแชมพูสมุนไพร และผลิตภัณฑ์อาหารทะเล

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางจะเกร็ง ต.บางจะเกร็ง อ.เมืองสมุทรสงคราม

คุณภัคพร ชื่นสงวน โทร.0-3471-4409

8. การอนุรักษ์ชายทะเล

กลุ่มเยาวชนเกษตร โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 70 อ.เมืองสมุทรสงคราม

9. การอนุรักษ์ตลาดน้ำท่าคา

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตลาดน้ำท่าคา ต.ท่าคา อ.อัมพวา

คุณอุไร เทียมสมชาติ โทร.0-3474-9380, 0-1406-1328

10. การอนุรักษ์แมวไทย

กลุ่มอนุรักษ์แมวไทย อ.อัมพวา

กำนันปรีชา พุคะบุตร โทร.0-3473-3284

11. การทำนาเกลือ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางแก้ว ต.บางแก้ว อ.เมืองฯ

คุณณัชญา เพ็ชรพุ่ม โทร.0-3471-3730

12. กลุ่มย้อมผ้าจากเปลือกไม้ หมู่บ้านเขายี่สาร

กลุ่มบ้านมัตย้อมสีธรรมชาติบ้านเขายี่สาร ต.ยี่สาร อ.อัมพวา

อาจารย์สิริอาภา รัชตะหิรัญ โทร.0-1859-3195

ผู้ประสานงานโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

นายสรณพงษ์ บัวโรย เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร

โทร.0-3471-1711, 0-1315-3843 โทรสาร.0-3471-1705

นางสาวสุมาลี พิมพ์อารมณ์ นักวิชาการเคหกิจเกษตร

โทร.0-3471-1711

เส้นทางท่องเที่ยวเกษตรทางเรือของจังหวัดสมุทรสงคราม

เส้นทางที่ 1

เวลา **08.00 น.** นักท่องเที่ยวนั่งรถถึงวัดเพชรสมุทรวรวิหาร นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม
รับประทานอาหารเช้าที่ตลาดแม่กลอง

เวลา **09.00 น.** ลงเรือยนต์หางยาว ที่ท่าเรือวัดเพชรสมุทรวรวิหาร นั่งเรือชมกระชังเลี้ยงปลา
กระพง และชมธรรมชาติสวนผลไม้ บ้านเรือนริมน้ำลำคลอง ผ่านชุมชนตลาดอัมพวา

เวลา **10.00 น.** แวะชมบ้านดนตรี ณ วัดภูมิจิตรกุฎีทอง มีเครื่องดนตรีไทย และหุ่นกระบอก
และการเรียนของนักเรียนดนตรีไทย ชิมอาหารว่าง และเครื่องดื่ม จากนั้นลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **10.45 น.** แวะชมการอนุรักษ์แมงไทย ชมแมงไทยพันธุ์ต่าง ๆ ต.บางแค อ.อัมพวา แล้ว
ลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **11.30 น.** แวะชมโบสถ์ไม้สักแกะสลักวัดบางแคน้อย ต.บางแค อ.อัมพวา ลงเรือเดินทาง
ต่อ

เวลา **12.30 น.** แวะรับประทานอาหารกลางวันกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท้ร่วมใจ ต.เหมือง
ใหม่ อ.อัมพวา ลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **13.30 น.** ชมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ และการทำขนมไทยของกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรเทิดไท้ร่วมใจ อาหารว่างและเครื่องดื่ม ลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **15.00 น.** ชมอุทยาน ร.2 รถบันมาที่หน้าอุทยาน ร.2

เวลา **16.00 น.** ขึ้นรถเดินทางกลับ

ค่าใช้จ่าย

1. ค่าเช่าเรือหางยาว พร้อมชูชีพ เที่ยวละ 1,000-1,200 บาท (เรือนั่งได้ 15 คน มีหลังคา)
2. ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม 4 จุด ๆ ละ 20 บาท/คน รวม 80 บาท/คน

โปรดติดต่อ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม **0-3471-1711, 0-1315-3843**
โทรสาร.**0-3471-1705**

เส้นทางที่ 2

เวลา **08.00 น.** ถึงวัดเพชรสมุทรวรวิหาร นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม รับประทานอาหารเช้าที่ตลาดแม่กลอง

เวลา **09.00 น.** ถึงวัดจุฬามณี อ.อัมพวา ลงเรือยนต์หางยาว เดินทางชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง

เวลา **09.30 น.** แวะชมบ้านดนตรี ณ วัดภูมิรัตนกุฎีทอง มีเครื่องดนตรีไทย และหุ่นกระบอก และการเรียนของนักเรียนดนตรีไทย จากนั้นลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **10.45 น.** แวะชมโบสถ์ปรกโพธิ์ ค่ายบางกุ้ง ต.บางกุ้ง อ.บางคนที ชมอาหารว่าง และเครื่องดื่มที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางกุ้ง แล้วลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **11.20 น.** ชมบ้านพันไห วัดเกาะแก้ว ต.กระดังงา อ.บางคนที ชมไหโบราณได้จากการขุดในแม่น้ำแม่กลอง ลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **11.50 น.** รับประทานอาหารกลางวัน ฟาร์มในแม่น้ำแม่กลอง ปลาทักทิมในกระชัง สชมการเลี้ยงปลาทักทิมครบวงจร ต.บางนกแขวก อ.บางคนที ลงเรือเดินทางต่อ

เวลา **13.30 น.** ชมโบสถ์คริสต์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย ณ วัดพระแม่บังเกิด ต.บางนกแขวก อ.บางคนที แล้วขึ้นรถบัสดำเนินทางต่อ

เวลา **15.00 น.** ชมสวนส้มโอปลอดสารพิษ กลุ่มปรับปรุงคุณภาพส้มโอบางพรม สวนแสงตะวัน ต.บางพรม อ.บางคนที ชมอาหารว่าง ขนมลิ้มกลิ่น และส้มโอ ชมการแช่อิ่มผลไม้บอระเพ็ด กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางพรม

เวลา **16.30 น.** ขึ้นรถบัสดำเนินทางกลับ

ค่าใช้จ่าย

1. ค่าเช่าเรือยนต์หางยาวพร้อมชูชีพ 1,000-1,200 บาท/เที่ยว (นั่งได้ 15 คน/ลำ)
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 3 จุด จุดละ 20 บาท เป็นเงิน 60 บาท
3. ค่าชมบ้านพันไหม คนละ 10 บาท
4. ค่าอาหารกลางวัน คนละ 80 บาท
5. ค่ามัคคุเทศก์นำชม 1 คน 200-500 บาท/วัน

โปรดติดต่อ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม 0-3471-1711, 0-1315-3843 โทรสาร.0-3471-1705

เส้นทางท่องเที่ยวเกษตรทางริบของจังหวัดสมุทรสงคราม**เส้นทางที่ 1**

เวลา 08.00 น. นักท่องเที่ยวถึงวัดเพชรสมุทรวรวิหาร นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม

เวลา 09.30 น. ชมตลาดน้ำท่าคา (วันขึ้น 2,7 และ 12 ค่ำ) ชมตลาดน้ำธรรมชาติจริง ๆ ต.ท่าคา อ.อัมพวา

เวลา 10.00 น. ชมการเคี่ยมน้ำตาลมะพร้าวของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง ต.คลองเขิน อ.เมืองฯ ชมอาหารว่างและเครื่องดื่ม หยอดน้ำตาลมะพร้าวกับชาวสวน

เวลา 11.30 น. ชมสวนส้มโพลอดสารพิษ และรับประทานอาหารกลางวัน ชมขนมลิ้มกลิ่น ส้มโอบัวใหญ่ หวาน กรอบ อร่อย มีวิตามิน C

เวลา 13.30 น. ชมการสาธิตทำขนมไทย และน้ำพริกชนิดต่าง ๆ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทิดไท่ร่วมใจ ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา ชมขนมไทย

เวลา 16.00 น. เดินทางกลับ

ค่าใช้จ่าย

1. ค่ามัคคุเทศก์ 1 คน 200-500 บาท/วัน
2. ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม 3 จุด ๆ ละ 20 บาท/คน รวมเป็นเงิน 60 บาท/คน
3. ค่าอาหารกลางวันคนละ 80 บาท

โปรดติดต่อ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม 0-3471-1711, 0-1315-3843 โทรสาร.0-3471-1705

เส้นทางที่ 2

เวลา **08.00 น.** นักท่องเที่ยวถึงวัดเพชรสมุทรวรวิหาร นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม รับประทานอาหารที่ตลาดแม่กลอง

เวลา **09.00 น.** ชมการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าวกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวโด่ง ต.คลองเขิน อ.เมืองฯ

เวลา **10.00 น.** ชมการแปรรูปปลาเค็ม, หอยหลอดตากแห้ง และการนวดสมุนไพร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางจะเกร็ง อ.เมืองฯ

เวลา **11.00 น.** ลงเรือชมการทำเรือจิว และหมู่บ้านประมงชายฝั่ง และรับข้าวห่อ เดินทางไปหยุดหยอดที่ดอนหอยหลอด

เวลา **15.00 น.** ขึ้นเรือที่กรมหลวงชุมพร ดอนหอยหลอด นมัสการกรมหลวงชุมพร

เวลา **15.30 น.** ขึ้นรถบัสชมโบสถ์ฝึ่มุก และการกวนกาดะแม ของกลุ่มแม่บ้านชาวมอญ

เวลา **16.00 น.** ขึ้นรถบัสเดินทางกลับ

ค่าใช้จ่าย

1. ค่ามัคคุเทศก์ 1 คน 200-500 บาท/วัน
2. ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม 2 จุด ๆ ละ 20 บาท/คน รวมเป็นเงิน 40 บาท/คน
3. ค่าอาหารกล่อง และเครื่องดื่ม 50 บาท/คน
4. ค่าเช่าเรือหางยาว 500 บาท/เที่ยว

โปรดติดต่อ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม **0-3471-1711, 0-1315-3843** โทรสาร.**0-3471-1705**

D
P
U

ประวัติผู้เขียน

นางสาววิภาวรรณ พัฒนพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2520 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาการสื่อสาร การตลาด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในปีการศึกษา 2542 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในปีการศึกษา 2543

D
P
U